

Midt-Telemark
kommune

Kommunedelplan Lifjell

2024-2034

Planomtale

Vedteke av kommunestyret XX.11.2024

1	Føresetnader for planarbeidet	3
1.1	<i>Bakgrunn</i>	3
1.2	<i>Plan- og bygningslova.....</i>	3
1.3	<i>Overordna føringar.....</i>	3
1.3.1	Statlege føringar	3
1.3.2	Regionale føringar	4
1.3.3	Kommunale føringar	4
1.3.4	Utgreiingar som inngår i kunnskapsgrunnlaget	5
1.4	<i>Planprosess og medverknad</i>	5
1.4.1	Planprogrammet for dette planarbeidet.....	5
1.4.2	Organisering av planprosessen	5
1.4.3	Medverknad	6
1.4.4	Planprosessen	7
1.4.5	Innspel til varsel om oppstart og planprogram	7
1.4.6	Innspel til høyring og offentleg ettersyn.....	7
2	Planomtale	8
2.1	<i>Plandokumenta.....</i>	8
2.2	<i>Hovudgrep i planforslaget</i>	8
2.3	<i>Tilhøve til andre arealplanar</i>	12
2.4	<i>Arealrekneskap.....</i>	13
2.5	<i>Klimaregnskap</i>	13
3	Samandrag etter plantema	16
3.1	<i>Fritidsbustader.....</i>	16
3.1.1	Status og hovudutfordringar	16
3.1.2	Nye område for fritidsbustad	17
3.1.3	Utforming	18
3.1.4	Områder som er omgjort til andre formål	20
3.2	<i>Mobilitet, infrastruktur og folkehelse.....</i>	21
3.2.1	Status og utfordringar	21
3.2.2	Blågrøn infrastruktur og mobilitet	22
3.2.3	Parkering og teknisk infrastruktur.....	22
3.2.4	Idrettsanlegg/alpinområde	23
3.3	<i>Næringsliv, reiseliv.....</i>	23
3.3.1	Status og hovudutfordringar	23
3.3.2	Nye arealføremål.....	23
3.3.3	Føremål som er omgjort.....	24
3.4	<i>Grønstruktur, naturmiljø, kulturmiljø og vassdrag</i>	25
3.4.1	Status og hovudutfordringar	25
3.4.2	Idrettsanlegg/alpinområde	25
3.4.3	Turdrag eller skiløype	25
3.4.4	Friluftslivsområde.....	26
3.4.5	Utbygging langs vassdrag	26
3.4.6	Vassdrag og naturmangfald	26
3.4.7	Kulturminne.....	27
3.5	<i>Beredskap og tryggleik</i>	28

3.5.1	Status og hovudutfordringar	28
3.5.2	Overvasshandtering	28
3.5.3	Tryggleik for flaum og skred	28
3.5.4	Tryggleik mot skogbrann	28
3.6	<i>Klimagassutslepp</i>	29
3.6.1	Status og hovudutfordringar	29
3.6.2	Tiltak for å redusere klimagassutslepp	29
3.7	<i>Omsynssoner og føresegnsområde</i>	29
3.7.1	Faresoner	29
3.7.2	Omsynssoner	29
3.7.3	Føresegnsområde	30
4	Konsekvensutgreiing og ROS-analyse av planforslaget	31
4.1	<i>Konsekvensutgreiing og ROS-analyse av innkomne innspel</i>	31
4.2	<i>Samla verknad etter arealformål</i>	32
4.3	<i>Samla verknad etter tema</i>	36
Vedlegg	46
Vedlegg 1 - Innspel til varsel om oppstart og planprogram med kommentarar	47
Vedlegg 2 - Innspel til høyring av planforslaget med kommentarar	66

1 Føresetnader for planarbeidet

1.1 Bakgrunn

Gjeldande kommunedelplan for Lifjell vart sist vedtatt 24.02.2014. Målet med denne rulleringa av kommunedelplan for Lifjell er ei full revidering, der det er gitt høve til å fremje forslag om nye arealføremål, nye utbyggingsområde og endring av føresegner. Eit sentralt føremål med planarbeidet har òg vore å vurdere om det bør gjerast endringar i sti- og løypetraséar eller heistraséar som ikkje inngår i reguleringsplanar. Det har òg vore eit mål med planarbeidet å vurdere alternativ for områda som tidlegare er sett av til sentrumsføremål. Ikkje realiserte byggeområder har blitt gjennomgått med bakgrunn i ny kunnskap og nye føringar, og det er vurdert om det er naudsynt med endringar i arealføremål her. Det er også utarbeida ei kommunal markagrense mot fjellet og sett på nye areal til renovasjon. Det er vidare gjort endringar i tidlegare føresegn om utnytting, utforming og estetikk, der blant anna tema som lysforureining og alternative energikjelder er tatt opp.

1.2 Plan- og bygningslova

Kommunedelplan for Lifjell er heimla i plan- og bygningslova (pbl) §§ 11-1 og 11-5 og er juridisk bindande (pbl §11-6). I dei områda der det ikkje finst eller er sett krav om reguleringsplan skal kommunedelplanen for Lifjell følgjast ved handsaming av søknader om tiltak etter pbl § 20-1.

1.3 Overordna føringar

1.3.1 Statlege føringar

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging

Regjeringa legg kvart fjerde år fram nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging. I dette dokumentet blir den nasjonale politikken formidla. Forventningsdokumentet som låg til grunn for kommunedelplan for Lifjell ved oppstart er *Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019-2023*. Det ble lagt fram nye forventningar medan planarbeidet føregjekk: *Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2023-2027*. Det er i stor grad tatt omsyn til dette i planarbeidet. I forventninga 2019-23 vert det lagd fokus på FN berekraftsmål og at utbygginga skjer på ein måte som sikrar kvalitet i områda. I forventningane for 2023-27 er det lagt tydeleg fokus på å oppretthalde intakte økosystem, ivareta naturmangfald, kulturmiljø og friluftsområde og avgrense og tilpasse seg til klimaendringane, samtidig som ein sikrar vidare utvikling av gode offentlege tenester, infrastruktur og lønnsam næringsverksemd. Dette er følgd opp i planarbeidet gjennom å skaffe tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag (deriblant naturtype- og myrkartlegging, spørjeundersøking blant grunneigarar, næringsaktørar, veforeiningar med fleire, kartlegging av potensielle avrenningslinjer, medverking- og dialogmøte med fleire), som er lagt til grunn både i konsekvensutgreiing og gjennomgang av eldre planar.

Statleg planretningslinjer

Dei statlege planretningslinjene gjev konkrete føringar for korleis enkelttema skal følgjast opp i planlegginga. Planar som er i strid med retningslinjene kan gi grunnlag for innvendingar, dersom vesentlege regionale eller nasjonale interesser er gjeldande. Dei mest relevante planretningslinjene for kommunedelplan for Lifjell er:

- Statleg planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing
Kommunale planar skal bidra til å redusere klimagassutslepp og auke miljøvenleg energiomlegging. Planlegging skal bidra til at samfunnet er betre førebudd og evnar å tilpasse seg klimaendringane. Kommunane skal stimulere og bidra til reduksjon av klimagassutslepp og

auke miljøvenleg energiomlegging. Tiltak og verkemiddel skal visast i kommuneplan eller i eigen kommunedelplan.

- Statlege planretningslinjer for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging
Retningslinjene skal blant anna styrke sykkel og gange som transportform. Dette er også relevant for Lifjellområdet. Kommunane skal ta omsyn til overordna grønstruktur, forsvarleg handtering av overvatn, viktig naturmangfald, god matjord, kulturhistoriske verdiar og estetiske kvalitetar, samt ta høgde for universell utforming og tilgjenge for alle. Retningslinjene setter også fokus på å utnytte potensialet for fortetting framfor å råke areal som er viktig for landbruk, naturmangfald, grønstruktur eller friluftsiinteresser.
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og unges interesser i planlegginga
Retningslinjene skal styrke barn og unge sine interesser i planlegging. Areal og anlegg som skal brukast av barn og unge skal vere sikra mot ureining, støy, trafikkfare og annan helsefare. I nærmiljøet skal det finnast areal der barn kan skape sitt eige leikemiljø. Ved omdisponering av areal som er i bruk eller er eigna for leik skal det skaffast ei fullverdig erstatning.
- Rikspolitiske retningslinje for verna vassdrag
Retningslinjene gjeld vassdragsbeltet og eit område på inntil 100m langs sidene av vassdraget og andre delar av nedbørfeltet som påverkar verneverdien i vassdraget. Kommunane må unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminne og kulturmiljø. Friluftslivsverdien skal sikrast, særleg i område med høge innbyggjartal.

1.3.2 Regionale føringar

- Regional klimaplan for Telemark 2019-2026
Hovudtema er 1) Reduksjon av klimautslepp, 2) Klimatilpassing og 3) Samordning og formidling. Planen har fleire satsingsområde, mellom anna: Kompakte og attraktive byar og tettstader og klimatilpassing i alle regionale og kommunale planar.
- Regional plan for folkehelse i Telemark 2018-2030
Planen skal bidra til ei samfunnsutvikling som fremmar helse og utjamnar sosiale skilnader, og har satsingsområda: Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid, helsefremmande oppvekst, helsefremmande vaksenliv og samfunnsutvikling for ein aktiv alderdom.
- Regional plan for samordna areal og transport i Telemark 2015-25
Bygging av fritidsbustader skal fortrinnsvis skje ved fortetting i eksisterande område for fritidsbustader og styrke eksisterande sentra og/eller destinasjonar
- Regional plan for vassforvaltning i vassregionen Vest-Viken 2016-2021
Planen skal vise korleis vassmiljøet og vassressursane skal forvaltast. Planen viser miljøkvalitetsnormer for elver, innsjøar, grunnvatn og kystvatn, og legg føringar for korleis ein skal klare å nå dei definerte miljømåla.
- Regional strategi for reiseliv og opplevelser 2022–2030
Strategien skal bidra til utvikling av et berekraftig opplevingsbasera reiseliv som gir lokal verdiskaping og attraktive busamfunn. Mangfaldet i reiselivstilbodet står sentralt i denne strategien.

1.3.3 Kommunale føringar

Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2031

I samband med samanslåinga av Bø og Sauherad kommunar blei kommuneplanens samfunnsdel revidert. 21 mål i samfunnsdelen viser korleis lokalsamfunnet og kommuneorganisasjonen skal

utvikle seg i planperioden. 10 av disse måla vurderast som mest relevante for kommunedelplan Lifjell:

- Dyrka og dyrkbar mark, kulturlandskap, kulturmiljø og naturmangfald skal sikrast.
- Bygging av fritidsbustader skal skje ved fortetting i tilknytning til eksisterande område for fritidsbustader og styrking av eksisterande destinasjonar.
- Strandsona skal sikrast for allmenta, samstundes som potensialet for å utløyse aktivitet for turistnæring og bustadutvikling vert ivaretatt.
- Legg til rette for nyetablering og vidareutviklar eksisterande næring.
- Sikrar og legg til rette for badeplassar og tilkomst til friluftsområde.
- Viktige friluftsliv- og naturområde og tilkomst frå bustadområde skal sikrast.
- Legg folkehelseperspektiv til grunn for all planlegging.
- Integrerer omsyn til klimaendringar i all fysisk planlegging.
- Kartlegg risiko for flaum og skred.
- Sikrar og vidareutviklar blågrøne strukturar som kan handtere ekstremnedbør.

Kommunedelplanens arealdel 2021-2033

Gjeldande kommuneplanens arealdel (planid: 202001, I kraft: 21.06.2021) dannar grunnlaget for denne planen.

1.3.4 Utgreiingar som inngår i kunnskapsgrunnlaget

Følgjande utgreiingar inngår i kunnskapsgrunnlaget for kommunedelplanen for Lifjell:

- *Konsekvensutgreiing og ROS-analyse av innspel om endra arealbruk* (Midt-Telemark kommune, 2023).
- *Reiselivsanalyse* (Sweco, 2020).
- *Spørreundersøkelse om fremtidig arealbehov på Lifjell* (Telemarksforskning/Mimir, 2022).
- *Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde* (Midt-Telemark kommune 2020).
- *Naturtypekartlegging på Lifjell i Midt-Telemark kommune*. Hertzberg, M.K. og Brynjulvsrud J.G. 2023. Biofokus rapport 2023-089. Stiftelsen Biofokus. Oslo.
- *Notat om friluftsliv og sentrale møteplasser på Lifjell* (Midt-Telemark kommune, 2023).
- *Notat – Avrenningslinjer i KDP Lifjell* (Sweco, 2023).
- *Notat – Verna vassdrag og kommunedelplan Lifjell* (Midt-Telemark kommune, 2023).
- *Notat om kulturmiljø på Lifjell* (Midt-Telemark kommune, 2023).

1.4 Planprosess og medverknad

1.4.1 Planprogrammet for dette planarbeidet

Planprogrammet viser korleis planprosessen skal gjennomførast, med plantema, opplegg for konsekvensutgreiing, medverknad og framdriftsplan. Planprogrammet blei vedtatt av kommunestyret 24.10.2022.

1.4.2 Organisering av planprosessen

Oppdragsgjevar er kommunestyret og det er kommunestyret som vedtek planen.

Den politisk styringsgruppa er formannskapet.

Arbeidsgruppa har hovudansvaret for å utarbeide planen i samsvar med dei føringane som er lagt i plan- og bygningslova, planprogrammet og innspel frå styringsgruppa. Arbeidsgruppa arbeider med plandokumenta og samarbeider med konsulent.

1.4.3 Medverknad

Medverknadsprosessen er basert på måla sett i planprogrammet. Medverknadsprosessen er gjennomført som vist nedanfor.

Medverknad av lokalbefolkninga og lokale aktørar:

- Høyring av planprogram, med invitasjon til innspel til endringar. Ope plankontor og folkemøte i Gullbring kulturanlegg under høyringa. Ope plankontor på Lifjell under høyringa.
- Medverknadsmøter eller -dialog med fleire grunneigarar, forslagsstillarar, turlag, Jønnebu leirskule, Sagavoll FHS, USN *Idrett og friluftsliv* og *Natur og miljø*, Bø vgs, renovasjonsselskapet, beitelag, VisitBø og MTNU.
- Felles innspel frå grunneigar og beitelag om føresegn 1.11 Gjerde.
- To møter i kommunen sitt planforum.
- Høyringsperiode på 8 veker.
- ...

Medverknad av regionale etatar:

- To møter i regionalt planforum, både i planprogramfasen og i samband med utarbeiding av kommunedelplanen. Fagleg dialog med rådgivarane for kultur og samferdsel.
- Høyring av planprogram og forslag til plan.

Politisk medverknad

- Vedtak av kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategiar i kommunestyra til Bø og Sauherad kommunar i 2019.
- Vedtak om oppstart av planarbeid og høyring av planprogram (kommunestyret i Midt-Telemark, mars 2022).
- Vedtak av planprogram (kommunestyret i Midt-Telemark 24.10.2022).
- Presentasjon av planforslaget i formannskap og utval for plan, teknikk og næring (januar/februar 2024).
- Vedtak i formannskapet om å leggje planforslag på høyring (11.03.2024), *og innstilling til kommunestyret før endeleg vedtak*
- *Presentasjon av planforslaget i råd for funksjonshemma, eldreråd, ungdomsråd og alle hovudutval.*
- *Vedtak i kommunestyret XX.11.2024.*

1.4.4 Planprosessen

Tabell 1 Planprosessen for kommuneplanens arealdel

Oppgaver	Dato
Vedtak om oppstart av planarbeid og utkast til planprogram Høyring og offentlig ettersyn av planprogram Regionalt planforum Ope plankontor/folkemøte	Kommunestyret 14.03.22 Høyringsfrist 19.05.22 27.04.22 11.04.22 og 19.04.22/19.04.22
Vedtak planprogram	Kommunestyret 24.10.22
Utgreiingar Konsekvensutgreiing Naturtype- og myrkartlegginga	Des 22-Sep 23 Jul-Aug 23
Medverknad i planprosessen Regionalt planforum Kommunalt planforum Møte med organisasjonar, grunneigarar, næringsaktørar Orientering i formannskapet og PTN Utarbeiding av ulike fagnotat med innspel frå eksterne Orientering i PTN	27.04.22/08.11.23 19.10.23/18.01.24 Jan – Mai 23 Mar 23 Haust 23 Januar 24
Politisk handsaming av planforslag	Formannskapet 05.02.24/11.03.24
Høyring og offentlig ettersyn	10.04.24- 26.05.24
Medverknad i høyringsfasen <i>Ope plankontor</i> <i>Høyringsmøte</i>	24.04.24 24.04.24
Politisk handsaming etter høyring <i>Orientering om innkomne merknader</i> <i>Politisk vedtak</i>	Formannskapet XX Formannskapet XX Kommunestyret XX
Kunngjering	XX

1.4.5 Innspel til varsel om oppstart og planprogram

Då fristen for innspel om varsel til oppstart var ute hadde det kome inn 45 innspel. Alle innspela er lagt ut på Midt-Telemark kommunes heimesider. Oppsummering og kommunens merknad til innspela er vist i vedlegg 1.

Alle innspela om arealendringar vert konsekvensutgreidd. Konsekvensutgreiing og ROS-analyse av innkomne innspel om arealendringar visast i eige dokument som vedlegg til planen.

1.4.6 Innspel til høyring og offentlig ettersyn.

I løpet av høyringsperioden kom det inn XX innspel. Alle innspela er oppsummera i eit vedlegg til politisk sak. Oppsummeringa er vist i vedlegg 2.

2 Planomtale

2.1 Plandokumenta

Kommunedelplan for Lifjell består av plankart, føresegner og retningslinjer og planomtale. Plankartet og føresegnene utgjør dei juridisk bindande dokumenta av kommunedelplanen for Lifjell.

Plankartet viser noverande og framtidig arealbruk. Framtidig arealbruk visar det som er ny/endra arealbruk ved denne revidering av planen. Noverande arealbruk viser areala som er uendra ved denne revideringa av planen.

Føresegnene er eit sett med reglar som presiserer og spissar plankartet og set rammer for reguleringsplanlegging og andre søknader om tiltak. Føresegnene omfattar både generelle føresegner, som gjeld alle typar føremål, og føresegner knytt til arealføremål eller omsynssoner. Retningslinjene er ikkje juridisk bindande, men hjelper til med å rettleie i sakshandsaminga eller gje eit tolkingsgrunnlag for innhaldet i føresegnene.

Føresegnene frå førre kommunedelplan for Lifjell er revidert og endra i tråd med føringane i samfunnsdelen, kommuneplanens arealdel og nye overordna føringar. Det er nytta same oppsett som i kommuneplanens arealdel. Planen er delt i generelle føresegner som gjeld for alle formål, og føresegner knytt til dei enkelte arealformåla.

2.2 Hovudgrep i planforslaget

Endringane i planforslaget kan samanfattast slik:

Generelle føresegner

- Kommuneplanens arealdel har overstyrt føresegner knytt til unntak frå krav om reguleringsplan og utbyggingsgrad i tidlegare plan. Desse føresegnene er no oppdaterte i tråd med kommuneplanens arealdel. Det er innført i tillegg krav om at infrastruktur (veg, vatn, avløp, straum) er tilstrekkeleg etablert før ein kan få unntak frå krav om reguleringsplan.
- Det er innført krav om risiko- og sårbarheitsanalyse i tråd med kommuneplanens arealdel. Viss reguleringsplanar ikkje har tilfredsstillande risiko- og sårbarheitsanalyse skal dette omsynet klarleggjast før søknad om tiltak etter pbl § 20-1 kan vurderast, uavhengig av vedtaksdato.
- Begrepet "blågrøn infrastruktur" er innført i ny plan og inngår nå blant anna i føresegner om rekkefølge (1.4). Dette skal sikre større fokus på sambandet mellom artar, deira leveområde og økosystemtenester og dei areala om er viktige for oss menneskjer.
- Det er innført nye føresegner knytt til blå og grønne naturverdiar. Desse føresegnene er no oppdatert i tråd med kommuneplanens arealdel. Det er stilt strengare krav til bevaring og kartlegging av myr og våtmarksområde, samt naturmangfald. Det har også blitt auka fokus på avrenning og årsikker vassføring i ny plan. Reguleringsplanar skal no også vurdere om det er behov for å sikre barrierar mot skogbrann.
- Det er innført føresegner knytt til vatn, overvatn og avløps handtering i tråd med kommuneplanens arealdel. Det er no lagt inn krav om tilknytning til offentleg vatn og avløp i ny kommunedelplan, men det er i tillegg gitt eit unntak. Eldre kommunedelplan bestemte kun at terrenginngrep for vatn- og avløpsanlegg skal utformast på ein skånsam måte. No skal bygg og anlegg blant anna utformast slik at naturlege flaumvegar og søkk i terrenget blir bevart, og det skal vere sikra tilstrekkeleg tryggleik mot flaum og erosjon. Overvatn skal

fortrinnsvis handterast med trestegprinsippet. I tråd med kommuneplanens arealdel skal det i alle reguleringsplanar med bygg og anleggsføremål utarbeidast ein rammeplan for vatn og avløp, som òg inkluderer sløkkevatn. Ved søknad om rammeløyve skal det liggje føre ein godkjent plan.

- Det er innført føresegner knytt til byggegrensa ved vassdrag i tråd med kommuneplanens arealdel. Disse føresegnene er nå oppdaterte i tråd med kommuneplanens arealdel med å (1) innføre ei byggegrense på 50 m for bekkar med årsikker vassføring, og (2) sette krav til flaumsikringstiltak.
- Det er innføra nye føresegner knytt til grenser mot dyrka mark i ny plan, i tråd med kommuneplanens arealdel. Det skal vere minimum 20 m avstand mellom bygningar og dyrka mark (dette inkluderer innmarksbeite). Ved frådelling av eigedom skal nye eigedomsgrenser ikkje ligge nærare dyrka eller dyrkbar mark enn 5 m.
- Det er satt meir detaljerte krav til landskap og estetikk i ny kommunedelplan, samanlikna med både kommuneplanens arealdel og eldre kommunedelplan. Etter ny plan skal vegar leggjast med god tilpassing av terreng for å unngå store vegskjeringar, og naturleg vegetasjon skal takast vare på så langt som råd.
- Det er innført føresegner om omsyn til lysforureining.
- Det er innført føresegner for gjerdehald. Beitedyr må ikkje kome til skade, og naturlege ferdsevsvegar og stiar må ikkje stengast.
- Det er innført føresegner om omsyn til støy, tilsvarande dei føresegnene som er i kommuneplanens arealdel.
- Det er innført føresegner om universell utforming, der det ved utarbeiding av ny reguleringsplan og søknad om tiltak skal sikrast universell tilgjenge for alle.
- Det er innført føresegner om klima og miljø, som krev at det i reguleringsplanar skal vise kva grep og tiltak som er gjort for å redusere klimagassutslepp i planområdet.

Føresegner knytt til arealformål:

- Dei generelle føresegnene for bygg og anlegg er revidert i ny plan. Det er innført nye føresegner og retningslinjer knytt til miljøvennlige alternative kjelder for energi. Dette skal no vurderast i kvar reguleringsplan.
- Kommuneplanens arealdel har overstyrt føresegner knytt til utnytting og parkering. Desse føresegner er no oppdaterte i tråd med kommuneplanens arealdel.
- Det er innført eit generelt forbod mot utebelysning bortsett frå funksjonell belysning knytt til inngangspartiet.
- Det er innført føresegner knytt til gjerdebruk. Gjerdebruk i utbyggingsområde er nå tillat. Det er innført eit detaljert regel sett for å sikre at beitedyr ikkje kjem til skade og allmenn tilgjenge blir sikra.
- Det er innført føresegner knytt til reflekterande flater som taktekking og vindauge. Store vindaugsflater som ikkje tek omsyn til refleksjon og synlegheit (lysforureining innanfrå) er ikkje lengre tillat.

Nye utbyggingsområde:

- **Eit nytt område for fritidsbustad ved Grostul (FB21) etter vedtaket i formannskapet 11.03.24**

- Ei ny områdeavgrensning for fritidsbustad i Kalveliane med bakgrunn i eit ønske om fortetting. Det er innført blant anna krav om felles planlegging for området, for å kunne oppnå fortetting av området utan å forringe kvalitetane området har for friluftsliv og vintersport (FB8).
- Ei ny tomt for fritidsbustad (nær krysset Solkinsdalen/Lifjellvegen) (FB10)
- Eit nytt område for renovasjon (ABA)
- Eit nytt område for fritids- og turistføremål
- Eit nytt næringsområde som forlenging av servicebygget til Vinterland
- Eit nytt område for et foreiningshus (ABA)

Byggeområde som er omgjort i sin heilheit eller delvis til LNF-føremål er vurdert med utgangspunkt i gjeldande overordna føringar og føringar for planarbeidet. Dette har ført til følgjande grep:

- Fleire områder for fritidsbustad går delvis ut av planen. Delar av H4 (FB15), D2 (FB12), H11 (FB6), delar av Jønnebuflåtin (nå FB6), H6 (FB4), FB7, FB13, FB9 samt et område i Solkinsdalen mellom skiløypene går ut av planen av omsyn til naturmangfald, karbonrike masser eller kantvegetasjon til vassdrag.
- Formål for framtidig høgdebasseng, samt framtidig tilkomstveg vert tatt ut av planen. Høgdebassenget vart bygd i 2019, på Lifelltoppen.
- **Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24, ble det gjort endringar: Både delar av tidlegare S1 (no FB20) og tidlegare H8 (no FB19) er ikkje omdanna til LNF-føremål.**

Byggeområde som er omgjort i sin heilheit eller delvis til LNF-spreitt er vurdert med utgangspunkt i gjeldande overordna føringar og føringar for planarbeidet. Dette har ført til følgjande grep:

- Fleire område for fritidsbustad får ny arealformål som LNF-spreitt. Det er i alt hovudsak områder med eldre fritidsbustader som ikkje byggjer opp under eksisterande infrastruktur, som til dømes veg eller vatn og avløp, og der det ikkje er hensiktsmessig med vidare fortetting på noverande tidspunkt. I denne revidering av planen vert kvoten i LNF-spreitt sett til null.

Byggeområde som er omgjort til fritidsbustadføremål:

- **Eit nytt område for fritidsbustad i delar av tidlegare S1 (no FB20) etter vedtaket i formannskapet 11.03.24.**

Byggeområde som er omgjort til andre formål:

- Tidlegare sentrumsformål S1 er delt opp i områder med ulike formål, bortsett frå eit mindre område som framleis er sentrumsformål. Øvre delar er omgjort til fritidsbustad og turdrag. Akebakken er sikra med eige formålsområde (idrettsanlegg). Delar av området er sett av til parkering og næring i samband med Vinterland. Området rundt tjernet er sett av til fritids- og turistformål.

Omsynssoner

- Nye omsynssone for friluftsliv som markerer ei kommunal markagrense i overgangen mot høgjellet.
- Ny omsynssone for myr.
- Ny omsynssone for naturtype.

- Omsynssone for INON-område har fått justert avgrensing.
- Ny omsynssone krav om felles planlegging i Kalveliane.
- Ny fareområde for flaumvegar.
- Nye omsynssoner for kulturmiljø knytt til tidlegare stølslandskap.
- Dei resterande omsynssonene er vidareført og oppdatert om naudsynt.

Vassdrag

- Vassdraga blir vist med arealføremål og/eller omsynssone, der det er mogleg.

Alpinanlegg

- Nedfarter og heisanlegget som er vurdert å vere i strid med § 11 om kantvegetasjon i vassresursloven er omgjort til LNF.
- Transportheisene går ut av planen og vert omgjort i all hovudsak til LNF-føremål med bakgrunn i endra behov.

Skiløyper

- Skiløyper er, der føremålstenleg og ønskeleg, oppdatert, slik at avsett arealbruk stemmer overeins med faktisk arealbruk. Det er ikkje lagt inn nye skiløyper som ikkje alt er i bruk i dag.

Lysløype

- Det opnast ikkje lenger for å anleggje lysløype i Kalveliane, av omsyn til lysforureining.

Nye områdenamn

- Med bakgrunn i endringane i plankartet har fleire områder fått eit nytt namn. Fleire områder for fritidsbustad har no fått eige namn i plankartet. Endringar som er gjort i namngitt områder går fram av denne tabellen:

Områdenamn i KDP 2014	Områdenamn i ny KDP
Heis F	C
H7	FB1
H15	FB2
H17	FB3
H6	FB4
H10	FB6
H11	FB6
H14	FB8
H9	FB11
D1	FB12
D2	FB12
H4	FB15
H1	FB16
H12	FB16
H8	FB19
S1	FB20, S og fleire
S2	S

2.3 Tilhøve til andre arealplanar

Som hovudregel gjeld reguleringsplanar før kommunedelplanen for Lifjell, dersom det er motstrid (føresegnene nr 1.2). Det er nokre unntak, og desse er vist i oversikten nedanfor og i føresegnene nr. 1.2 punkt b.

Føresegn 2.1.2 g) *Gjerde* og 2.1.1 e) *Alternative energikjelder* gjeld for alle reguleringsplanar vedtatt før kommunedelplanen.

Kommunedelplanen for Lifjell gjeld før følgjande reguleringsplanar:

- **04121993 Skitrekk og løypenedfart Lifjell:** I stor grad erstatta av nyare planar. Det som ligg att i reguleringsplanen er ikkje realistisk arealbruk (stort parkeringsområde nord for Lifjellvegen vest for Jønnbu seter) . Eldre plan (PBL 1985).
- **04131993 Fv 153 ved Lifjell hotell/Vårbusvingen:** Planen samsvarer ikkje med dagens situasjon. Eldre plan (PBL 1985).
- **04262001 Jønnbu, del av Kalveliane:** Det er ønskeleg med vidare fortetting i heile utbyggingsområdet. Det krevst ein ny felles plan for heile område som tek i vare friluft- og skisportinteresser i området. Eldre plan (PBL 1985).
- **04362006 Ny reguleringsplan for Lifjell feriesenter:** Delar av planen er i strid med overordna føringar for klimaomsyn. Eldre plan (PBL 1985) som er i stor grad bygd ut.
- **04232001 Del av Østerli sameige – reguleringsendring:** Delar av planen er i strid med overordna føringar for naturmangfald og klima. Eldre plan (PBL 1985), som er i stor grad bygd ut.
- **04302005 Reguleringsplan for S1_2 og H7 på Lifjell:** Det som ligg att i reguleringsplanen er ikkje realistisk arealbruk (kommersiell overnatting, myrområde, og terreng brattare enn 1:3). Eldre plan (PBL 1985).
- **04152000 Reguleringsplan for Jønnbu:** Delar av planen er i strid med overordna føringar for klimaomsyn. Det er ønskeleg med vidare fortetting i heile utbyggingsområdet. Gjeldande reguleringsplan legg i mindre grad til rette for fortetting i heile utbyggingsområdet. Eldre plan (PBL 1985).

2.4 Arealrekneskap

Arealrekneskapet viser at areal sett av til fritidsbustad er redusert med 305 daa. Areal sett av til idrettsanlegg er redusert med 375 daa. Den største auken er areal sett av til turdrag og veg.

Tabell 2. Arealrekneskap – etter arealformål angitt i da.

Arealformål	KDP 2014	KDP 2024	Endring
§11-7. Nr. 1 - Bygningar og anlegg	2 846	2 244	-601
1120 - Fritidsbusetnad	1 809,7	1 656,2	-153
1130 - Sentrumsformål	104,7	30,2	-74
1160 - Offentleg eller privat tenesteyting	20,6	22,0	1
1170 - Fritids- og turistformål	0	6,1	6
1300 - Næringsbygning	8,7	11,4	3
1400 - Idrettsanlegg	892,9	513,5	-379
1500 - Andre typar bygningar og anlegg	2,4	4,6	2
1800 - Kombinert bygning og anleggsformål	6,5	0,0	-6
§11-7. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	92	137	45
2010 - Veg	70,0	107,6	38
2080 - Parkeringsplassar	21,8	29,0	7
§11-7. Nr. 3 - Grønstruktur	285	357	72
3030 - Turdrag	285,0	356,7	72
§11-7. Nr. 5 - Landbruks-, natur- og friluftformål samt reindrift	10 575	10 990	415
5100 - LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gardstilknytt næringsverksemd basert på ressursgrunnlaget på garden	10 574,7	10 931,5	357
5220 - Spreidd fritidsbusetnad	0	58,3	58
§11-7. Nr. 6 - §11-7. Nr. 6 - Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone	37	107	70
6001 - Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhøyrande strandsone	36,7	106,5	70
Totalt alle kategoriar: 13 834			

2.5 Klimaregnskap

Det er gjennomført ein analyse av klimaeffektar ved planlagde endringar av arealbruk ved hjelp av NIBIO sin klimagaskalkulator. Resultata, som er oppsummera i tabellen i dette kapitlet, gjev oss ein indikasjon på kva utslepps- og opptakseffektar vi kan forvente frå både noverande og planlagd arealbruk. Utsleppseffekten blir presentert for tre tidsperiodar: etter 5 år, 20 år, og over ein periode på 75 år. Utslepp blir vist med positive tal, medan opptak blir vist med negative.

Resultata syner at det nye planforslaget (KDP 2024) potensielt kan redusere den samla CO₂-utslippseffekten samanlikna med tidlegare planar (KDP 2014). Likevel indikerer det òg at KDP 2024 framleis kan medføre ein signifikant auke i CO₂-utslepp samanlikna med dagens arealbruk. Det er viktig å merke seg at det er ein viss grad av usikkerheit knytt til desse berekningane. For eksempel kan kartgrunnlaget som er nytta for å estimere dagens arealbruk vere unøyaktig, spesielt når det gjeld myrområde. Areal med myr på Lifjell er til dømes større enn det som er kartlagt i AR5. Vidare

kan ei analyse ikkje ta omsyn til effekten av enkelte føresegner som potensielt kan redusere klimagassutslepp i utbyggingsprosjekt.

Til tross for desse utfordringane, gir resultatane ein verdifull peikepinn på kva for effektar planlagd arealbruk kan ha på klimagassutslepp. Årleg utslepp på 82 721 tonn CO₂ over 75 år svarer til eit gjennomsnittleg årleg utslepp på 1103 tonn CO₂. Dette svarer til om lag 0,1 tonn CO₂ per innbyggjar i Midt-Telemark kommune årleg over ein periode på 75 år. Til samanlikning har kvar innbyggjar i Noreg eit årleg forbruksbasert klimafotavtrykk på om lag 11 tonn CO₂. Desse funna bidreg til auka bevisstgjerings og kan leggje grunnlaget for meir målretta prioriteringar i arealbruken framover.

Tabell 3. Berekna CO₂ utslepp (i tonn CO₂) av planlagde arealbruksendringar. Berekningar er utført for både KDP 2014 og planforslaget (KDP 2024). Utslepp visast med positivt føreteikn og opptak visast med negativt føreteikn. Verktøyet brukt i berekninga er NIBIO sin klimagasskalkulator (lenke: <https://kart9.nibio.no/klimagasskalkulator/>).

Hektar		Berekna endring i areal av planlagt tiltak		Samla arealeffekt av planlagt tiltak	
Arealbruk	Arealbruk som i dag	KDP 2014	KDP 2024	KDP 2014	KDP 2024
Annan utmark	26	26	26	0	0
Utbygd	96	308	254	211	158
Beite	410	333	365	-76	-45
Myr	16	9	11	-6	-5
Skog	827	699	718	-128	-108
Vatn	9	9	9	-1	0
Total	1 384	1 384	1 384	0	0
Tot. t CO₂ på 5 år		Berekna endring i CO₂ utslepp/opptak av planlagt tiltak		Samla klimaeffekt av planlagt tiltak	
Arealbruk	Arealbruk som i dag	KDP 2014	KDP 2024	KDP 2014	KDP 2024
Annan utmark	0	0	0	0	0
Utbygd	54	64 494	58 005	64 440	57 951
Beite	-13	-10	-11	2	1
Myr	194	158	182	-36	-12
Skog	-11 934	-10 572	-10 773	1 362	1 161
Vatn	0	0	0	0	0
Total	-11 699	54 070	47 403	65 769	59 102
Tot. t CO₂ på 20 år		Berekna endring i CO₂ utslepp/opptak av planlagt tiltak		Samla klimaeffekt av planlagt tiltak	
Arealbruk	Arealbruk som i dag	KDP 2014	KDP 2024	KDP 2014	KDP 2024
Annan utmark	0	0	0	0	0
Utbygd	217	71 529	63 233	71 312	63 016
Beite	-50	-41	-45	9	5
Myr	778	634	730	-144	-48
Skog	-47 738	-42 288	-43 092	5 450	4 645

Vatn	-1	-1	-1	0	0
Total	-46 794	29 833	20 824	76 627	67 618
Tot.t CO₂ på 75 år		Berekna endring i CO₂ utslepp/opptak av planlagt tiltak		Samla klimaeffekt av planlagt tiltak	
Arealbruk	Arealbruk som i dag	KDP 2014	KDP 2024	KDP 2014	KDP 2024
Annan utmark	0	0	0	0	0
Utbygd	814	75 253	66 277	74 439	65 463
Beite	-189	-155	-170	34	19
Myr	2 917	2 377	2 736	-540	-180
Skog	-179 016	-158 579	-161 596	20 437	17 420
Vatn	-4	-3	-4	0	0
Total	-175 478	-81 108	-92 757	94 370	82 721

PLANFORSLAG

3 Samandrag etter plantema

3.1 Fritidsbustader

3.1.1 Status og hovudutfordringar

Mange av eksisterande fritidsbustader i Midt-Telemark kommune ligg innanfor kommunedelplan for Lifjell. Før oppstart av planarbeidet var det omtrent 600 fritidsbustader i dette området av Lifjell, og litt over halvparten av bygningane blei bygd før 2000. Det vil seie at det i løpet av 20 år blei bygd rundt 300 fritidsbustader i dette området. Tidlegare planlegging i området var basert på eit konsept som hadde fokus på å utvikle området som ein rein vinterdestinasjon med behov for stor overnattingskapasitet (i form av både *varme og kalde senger*). Dette har vist seg vanskeleg å realisere og nyare undersøkingar viser at det ikkje er ei utvikling som er ønskt lenger (Telemarksforsking/Mimir, 2022, *Spørreundersøkelse om fremtidig arealbehov på Lifjell*).

Det har vist seg svært utfordrande å utvikle bygg regulert til turistformål/fritidsbustader til utleige i området. Eit sentralt grunnlag for å kunne realisere området som ein vinterdestinasjon har vore å ha *varme senger* og arealeffektive bygg sentralt i området. Det har vist seg at det heller er eit større ønske om å utvikle dei sentrale områda med private fritidsbustader og utvikle området som ein heilårsdestinasjon med nær tilgang til naturen. Ei ny kartlegging av både myr og naturområde, og dessutan eit hellingskart over området visar at det er forholdsvis lite areal i området som eignar seg til utbygging av private fritidsbustader og særleg dei sentrale områda viser seg å vere problematiske på fleire punkt. Områda er forholdsvis kuperte, slik at terrenginngrep kan bli store ved ei utbygging. I områda med slakare terreng er det i all hovudsak funne karbonrike massar.

Kommuneplanens samfunnsdel har ein strategi om at det skal «leggast til rette for utvikling og utviding av eksisterande hytteområde» (nr. 2.6.6). I arealstrategien til kommuneplanens samfunnsdel står det «Fritidsbustader og styrking av eksisterande destinasjonar». For å styrkje Lifjell som del av reiselivsregionen er det sentralt å ivareta sårbare natur- og myrområde, og dessutan sikre tilkomst til naturen som eit reiselivsmål i regionen. Dette er eit heilt anna konsept enn det tidlegare kommunedelplanar for Lifjell har vore tufta på. Med bakgrunn i dette har ein vore forsiktig med å leggje til rette for nye utbyggingsområde i denne revideringa av planen. Det er lagt vekt på at nye område ikkje skal forringe kvaliteten på natur- og friluftsområda, sidan dette reknast for å vere viktige kvalitetar for å kunne utvikle området vidare som eit heilårsreiselivsmål i regionen. **Endringar i samsvar med vedtaket i formannskapet den 11.03.24 inneber tilføyinga av eit heilt nytt område for fritidsbustad, sjølv om konsekvensutgreiinga ikkje tilrår dette (sjå vedlagte KU-dokument for meir informasjon). I tillegg vert forslaget om å omgjere H8 (no FB19), delar av S1 (no FB20), og H9 (no FB11) til LNF-føremål reversert.**

3.1.2 Nye område for fritidsbustad

Det er lagt til rette for 4 nye område for fritidsbustad.

Nytt område for fritidsbustad		
Områdenamn	Daa	Merknader
Kalveliane gnr.: 9/38, 9/113, 9/125, 9/131, 9/132, 9/135, 9/140, 9/142, 9/144, 9/156, 9/157, 9/158, 9/165, 9/171, 9/172, 9/173, 9/184, 9/193, 9/194, 9/196, 9/205, 9/226, 9/227, 9/231, 9/438, 9/439, 9/440, 9/441, 9/442, 9/443, 9/445, 9/446, 9/447, 9/448, 9/449, 9/450 Plankart: FB8 KU: Nr. 7.12	107	Området er delvis utbygd. Det er sett krav om felles planlegging for heile området. Dette for å sikre eksisterande kvalitetar området har for friluftsliv, vintersport og ulike brukargrupper. Sjå på konsekvensutgreiinga (KU).
Solskinsdalen gnr.: 9/166 Plankart: FB10 KU: Nr. 7.8	1,3	Terrenginngrep bør ikkje vere større enn nødvendig for å oppføre ein enkelt fritidsbustad. Sjå på konsekvensutgreiinga (KU).
Etter vedtak i formannskapet 11.03.24 Grostul gnr.: 21 Plankart: FB21 KU: Nr. 7.3	44,8	Sjå på konsekvensutgreiinga (KU). Det er framleis teke omsyn til myr og terreng i føresegnene (sjå føresegna 1.16.a) og 1.15). Naturtypar med nasjonale eller vesentlege regionale miljøinteresser i området er merka med omsynssone. Myrområde er sett av med eigen omsynssone.
Etter vedtak i formannskapet 11.03.24 Sentrum gnr.: 9/429, 9/486, 038 Plankart: FB20	50,5	Endring av føremål frå sentrumsføremål til fritidsbustad. Det er framleis teke omsyn til myr og terreng i føresegnene (sjå føresegna 1.16.a) og 1.15). Myrområde er sett av med eigen omsynssone.

Det er i denne revideringa også lagt til rette for spreitt utbygging av fritidsbustader innanfor kommunedelplan for Lifjell, men kvoten i denne revideringa er sett til null. Områder utan vegtilkomst som i tidlegare plan vert lagt ut med formål fritidsbustad er nå endra til LNF spreitt formål. Det med bakgrunn i at fritidsbustadformålet i desse områda ville vere i strid med krav om vegtilkomst. Det er tillat fleire tiltak ved eksisterande fritidsbustad i LNF spreitt område enn ved eksisterande fritidsbustader i LNF område, men det er ikkje tillat med nye fritidsbustader i LNF spreitt område. **Dette gjeld ikkje området FB19 (tidlegare H8) etter vedtaket i formannskapet 11.03.24.**

Planreserven viser eit stort teoretisk utbyggingsvolum som kan realiserast samanlikna med historisk utvikling. I eit historisk perspektiv er det svært mange fritidsbustader for dette området som framleis ligg i planreserven. Det er også områder som er påbegynt og/eller i stor grad allereie er prega av eksisterande, eldre bygningar. For å berekne planreserven har ein tatt utgangspunkt i innsende innspel, gjeldande reguleringsplanar og/eller avsett areal, samt vanlege utnyttingsgradar/tettleik (fritidsbustader per dekar)¹. Det vil seie at tala nedanfor representerer eit teoretisk potensial basert

¹ Blumentrath, S., Simensen, T. & Nowell, M. 2022. Kartlegging av tomtereserver for fritidsbolig i Norge. NINA Rapport 2171.

på avsett areal, der det blir teke omsyn til at det avsette arealet i stor grad kan utnyttast til det avsette føremålet. Område som ikkje eignar seg for utbygging av ulike omsyn, bør ikkje avsetjast som utbyggingsområde for fritidsbustad.

Tabell 4. Teoretisk antatt planreserve sett av i planforslaget. Det er gjort ein enkel gjennomgang av både regulerte og uregulerte område sett av til fritidsbustad. Det er ikkje gjort analyse av gjennomføringsrealisme/forprosjektering. Det er teke utgangspunkt i ledige regulerte tomter og/eller i ledig areal sett av til fritidsbustader.

Områdenamn	Antatt planreserve, både detaljregulert og uregulert (cirka tall fritidsbustader)
FB1	2
FB2	25
FB3	2
FB4	28
FB5	0
FB6	64
FB7	0
FB8	30
FB9	0
FB10	1
FB11	22
FB12	47
FB13	4
FB14	0
FB15	117
FB16	100
FB17	18
FB18	0
FB19	21
FB20	19
FB21	23
Teoretisk antatt planreserve	523

3.1.3 Utforming

Føresegnene for fritidsbustad er endra frå eksisterande plan i tråd med kommuneplanens arealdel.

Størrelse:

Etter bokstav a) for område avsett til fritidsbustadar skal arealet på ei hovudhytte ikkje overstige $BYA=125\text{ m}^2$. Anneks og/eller uthus kan ha samla areal inntil $BYA=25\text{ m}^2$. Parkering skal ikkje lenger reknast som BYA, jf. Bokstav b). Dette er ei endring frå tidlegare plan, der føresegnene ga ein maksimal BYA pr tomt på 150 m^2 (inkludert parkering). Etter tidlegare kommunedelplan skal størrelse på fritidsbustad fastsetjast i kvar enkelt reguleringsplan tilpassa situasjonen i dei enkelte områda. Dette vert no endra til ei retningslinje som angir ei maksimumsgrense på 1 dekar. Maksimumsgrensa for mønehøgde er utvide med 0,5 m, frå 5,5 m til 6,0 m.

Avstand:

Føresegnene i den nye planen har no satt ei maksimumsgrense for avstanden frå anneks/uthus til hytte på 5

m. I den gamle planen kravde føresegnene kun at nye separate anneks og/eller uthus vart bygde under føresetnad om at desse blir plassert inntil, eller i samanheng med fritidsbustaden.

Tiltak og bygg:

Bokstav h) og f) er innført i ny plan som bestemmer at kryperom under bygg/terrassar/veranda skal vere lukka, og at trapper ikkje tillatast utan at det ligg føre særleg tilhøve på tomta.

Fasade:

Føresegnene om fargeval og fasade vidareførast til ny kommunedelplan, men med noko meir detaljerte føringar. Reflekterande taktekking er ikkje tillate med unntak av solfangarar eller solceller i tråd med 2.1.1 e). Store vindaugsflater som ikkje tek omsyn til refleksjon og synlegheit (lysforureining innanfrå) er ikkje lengre tillat.

Lys:

Av omsyn til lysforureining er det ikkje lenger tillat med utebelysning med unntak for funksjonell belysning av inngangspartiet i tråd med føresegn 1.9. Etter 1.9 skal det ved val og utforming av utandørs belysning leggjast vekt på å redusere mengda strølys så mykje som mogleg. Ved utforming og val av belysning skal det takast omsyn til Lifjell som eit viktig natur- og friluftsområde. Unødig lysbruk er ikkje tillat.

Gjerde:

Gjerde er no tillat, men det er teke konkrete forbehold med omsyn til fri allmenn ferdsel, estetikk, beitedyr og trafiktryggleik.

Fritidsbustader tilrettelagt for utleige:

Føresegnene om fritidsbustader som er tilrettelagt for utleige er ikkje vidareført til ny plan.

3.1.4 Områder som er omgjort til andre formål

Områdenamn i KDP Lifjell (2014)	Årsak til endringa
Delar av H4 (nå FB15)	Det er både naturtypar med nasjonale og vesentleg regionale miljøinteresser, samt myrområde som ligg i utbyggingsområde H4 (nå FB3). Det er i stor grad fullført etablering av planlagt veginfrastruktur i området som er detaljregulert. Det er nye fritidsbustader fordelt over store delar av dette området, sjølv om det framleis er ei nokså stor tomtereserve. Områda i H4 (nå FB3), der det er registrert naturtypar med nasjonale og/eller vesentleg regionale miljøinteresser, som ikkje er detaljregulert, er lagt ut som LNF føremål. Myrområda er i stor grad påverka av allereie etablert infrastruktur. For å ta vare på ikkje utbygde delar av myrområda, samt ein naturleg trasé langs den regulerte skiløypa vert områder sett av som grøntareal i detaljreguleringsplan delvis gjort om frå utbyggingsformål til LNF formål.
Delar av D2 (nå FB12)	Det går eit bekkeløp gjennom området i sør. Inngrep i kantvegetasjonen her er ikkje tillat. Området snevrast inn, slik at bekkeløpet ligg i LNF område.
Delar av H11 ((nå FB6)	Delar av eit større myrområde ligg vest i området. Det er ikkje ønskeleg med fysiske inngrep i myra med bakgrunn i klimaomsyn. Området avgrensast slik at det ikkje kjem i konflikt med myra og omsynsona i vest.
Delar av Jønnbuflåtin (nå FB6)	Delar av eit større myrområde ligg vest i området. Det er ikkje ønskeleg med fysiske inngrep i myra med bakgrunn i klimaomsyn. Området avgrensast slik at det ikkje kjem i konflikt med myra og omsynsona i vest.
Delar av Solskinsdalen (nå FB9)	Av omsyn til både myr og naturmangfald er delar av området omgjort til LNF og LNF spreitt.
Delar av Solskinsdalen-Nutestul (nå FB13)	Av omsyn til både myr og naturmangfald er delar av området omgjort til LNF og LNF spreitt.
Alle hytter utan direkte vegtilkomst med formål fritidsbustad	Alle hytter (hytter som ligg for seg sjølv og ikkje inngår i eit hytteområde) som ligg i KDPen frå 2014 med fritidsbustad formål, og som ikkje har direkte vegtilkomst, er omgjort til LNF spreitt. Det er brukt eit symbol (sirkel) med 30 meter i diameter rundt hovudbygget der eigedomsgrensene er usikre, elles er det brukt tomtegrensene. I tidlegare planar har ein lagt ut eldre hytter med fritidsbustadformål for at plankartet skal virke meir ryddig. Det er uheldig, sidan dette skapar ei forventning om at ein kan byggje fleire nye fritidsbustader i desse områda. For å skape føreseielegheit for dagens grunneigarar har ein valt å bruke formålet LNF spreitt i desse områda. Føresegnene sikrar at eigarane framleis kan utføre ein rekke tiltak på sin eigedom og sine eksisterande bygningar, i motsetnad til LNF formål, der

	føresegner gir større restriksjonar på tiltak som er tillat på eksisterande bygg. Men det blir ikkje lengre tillate nye fritidsbustader i desse områda. Årsaka er at ein vurderer at ei vidare fortetting i desse områda ikkje er tilstrekkeleg utgreitt og at saksbehandlinga av søknader om nybygg blir for krevjande, og dessutan at fortetting i slike område kan bidra til eit uønskt auka press på eksisterande parkeringsareal.
gnr./bnr. 18/118	Ei enkelt tomt for fritidsbustad. Ligg i omsynssone for friluftsliv (og no også innanfor kommunal markagrense). Formålet endrast til LNF.
gnr./bnr. 9/422	Ei enkelt tomt for fritidsbustad. Problemområde for overvatn og eksisterande løypenett. Formålet endrast til LNF.
gnr./bnr. 9/119	Området ligg mellom skiløyper og har ikkje vegtilkomme. Ei vidare utbygging her kjem i konflikt med friluftslivsinteresser. Ny formål er LNF og LNF spreitt.
Jønbuseter (gnr./bnr. 9/177,9/238,9/221, 9/218, 9/258 og 9/38) (nå FB7)	Konflikt mellom utbyggingsformål fritidsbustad og avsette omsynssone for naturmangfald i delar av området. Fritidsbustadformål reduserast slik at det ikkje kjem i konflikt med omsynssonene. Ny formål er LNF.

3.2 Mobilitet, infrastruktur og folkehelse

3.2.1 Status og utfordringar

Arealstrategiane i kommuneplanens samfunnsdel legg vekt på at det skal leggjast til rette for klimavenleg transport gjennom medviten lokalisering av ulike arealføremål, tilrettelegging for mjuke trafikantar ved alle utbyggingar og langs hovudvegane og ved å utvikle kollektivtilbodet. Arealstrategiane seier at veksten i lokal persontransport skal takast gjennom gange, sykkel og kollektivtransport.

Kommunedelplanområdet Lifjell blir nådd i all hovudsak med personbil. Periodevis har det vore sett opp bussavgangar frå/til Lifjell-Bø. Det er sett av eit stor parkeringsareal som kommunen leiger i dag til parkering for besøkande sentralt på Lifjell med kort veg til turområde og skiløyper. Det er sett av eige parkeringsareal til høvesvis Vinterland og skisenteret. Aktørar som Lifjellstua, Jønbnbu fjellkyrkje har også eigne parkeringsplassar i tilknytning til verksemda si, men det er ikkje føretatt parkeringsteljing av slike parkeringsplassar. Litt under halvparten av eksisterande fritidsbustader på Lifjell er eldre hyttar, og mange av desse har framleis ikkje vegtilkome. Fleire av desse har ikkje eigne parkeringsplassar noko som skaper fleire utfordringar knytt til parkering. Nokre av desse brukar hovudparkeringa, eller parkerer langs fylkesvegen, noko som fører til ein reduksjon i talet på parkeringsplassar for dagsbesøkande. Det er òg relativt langt og nokså bratt mellom sentrale målpunkt (sjå eige notat for friluftsliv som vedlegg til planen) og fleire område for fritidsbustader. Dette førar til ein del intern biltrafikk på Lifjell.

For Lifjellområdet er ein del av utfordringa å ikkje bidra til vesentleg auke i intern personbiltrafikk gjennom nye utbyggingar. Det vil seie gjennom å vurdere plasseringa til nye utbyggingsområde i forhold til sentrale målpunkt (både avstand og terrengforhold), gjennom å leggje til rette for eit

samanhengande sti- og løypenett, og attraktive vegar for gange og/eller sykkel mellom sentrale målpunkt.

Arealstrategiane i kommuneplanens samfunnsdel legg også vekt på folkehelse. Det kjem fram av vedlagt friluftslivsnottat (Midt-Telemark kommune, 2023) at tilgjengelegheit og terrengforhold i friluftsområde spelar ei stor rolle for kor mykje folk flest nyttar seg av moglegheita av å gå på tur eller utøver andre friluftaktivitetar. Område som er relative flate og lett tilgjengeleg frå sentrale område (nærturfriluftsområde, til dømes hyttefelt, parkering, Lifjellstua) er viktige i eit folkehelseperspektiv og for folk flest. Områda som eignar seg godt som turområde i eit folkehelseperspektiv er ofte samanfallande med områda som er attraktive for utbygging – relativt flate og tørre områder, gjerne med god utsikt.

3.2.2 Blågrøn infrastruktur og mobilitet

For å oppnå målsettingane i samfunnsdelen om klimavenleg transport gjennom å ikkje auke intern biltrafikk på Lifjell, er det gjort følgjande tiltak:

Det er innført nye føresegnar knytt til blå og grøn infrastruktur. Det er stilt strengare krav for å sikre at blågrøn infrastruktur (blant anna møteplassar, uteoppfallsareal, leikeplass, vegetasjonssonar rundt vassdrag, tur- og løypetrasear) er sikra eller etablert før eit område sett av til bygg og anlegg kan takast i bruk (jf. føresegn 1.4.1). Det er også innført krav om at samanhengande grønstruktur skal sikrast og vidareutviklast i reguleringsplanar, samt at grønstrukturen skal ha eit nett av ferdselsårer for mjuke trafikantar (jf. føresegn 1.16 c)). Frå tidlegare Lifjell plan vart det stilt krav til planfri kryssing av veg og skiløype inn til Solskinsdalen. Denne føresegna er ikkje vidareført, da veginfrastrukturen og delar av tomtane i området allereie er utbygt. Jf. føresegn 1.16 d) skal det alltid lagast til planfrie kryssingspunkt mellom veg og skiløype. Nye kryssingar av veg og skiløype tillatast ikkje.

Ny kommunedelplan har i all hovudsak vidareført føresegnene om mobilitet frå kommuneplanens arealdel. Tidlegare kommunedelplan hadde tilsvarende føresegn, som sa at viss ein reguleringsplan berre omfattar eit delområde innafor eit utbyggingsområde, skal planomtala syne korleis veg og skiløype kan førast vidare i heile feltet, og at dette er løyst på ein god måte. Etter ny plan skal reguleringsplanar prioritere tilgjenge for gåande og skigåande. I reguleringsplanar og søknad om tiltak skal snarvegar for mjuke trafikantar innanfor plan-/søknadsområdet kartleggast og sikrast, og det skal etablerast nye snarvegar mellom viktige gangruter eller viktige målpunkt som bidrar til å forkorte avstanden for mjuke trafikantar. Det er også sett krav om at reguleringsplanar skal dokumentere korleis ulike målpunkt som fritidsbustader, friluftsområde, leikeplassar, sti- og løypeinfrastruktur osv. blir kopla saman (jf. føresegn 1.8).

3.2.3 Parkering og teknisk infrastruktur

Det er innført føresegnar som sikrar at ein ikkje kan byggje nye fritidsbustader utan at underliggende infrastruktur (deriblant tilkomstveg) er tilstrekkeleg etablert (sjå føresegn 1.1.2. b, 1.4.1, 2.1.2 k)). For fritidsbustader og leilegheiter med felles parkering er minstekravet 1,5 parkeringsplassar til kvar eining. Minst 5% av plassane i det enkelte utbyggingsprosjektet skal vere tilpassa dei med nedsett funksjonsevne. Dette er ei vidareføring av føresegnene i kommuneplanens arealdel. I tillegg er det innført ei føresegn som skal sikre at det ikkje kan delast frå nye og eksisterande tomter før ein har dokumentert parkeringsforhold (sjå føresegn 1.7.e). Tidlegare Lifjell plan hadde ikkje slike føresegnar.

Det vurderast at areal sett av til parkering i planen er tilstrekkeleg. Det er gjort fleire grep i planen som sikrar at nye fritidsbustader har eigne parkeringsareal, samt at også fleire eksisterande

fritidsbustader vil få eigne parkeringsareal ved vidare fortetting av fleire områder. Det er innført avgrensingar i områder med fritidsbustader utan vegtilkomst. Her vil det ikkje lenger vere tillat med nye fritidsbustader etter den nye planen. Vidare er arealet sett av til framtidig alpinanlegg og sentrumsformål betydeleg redusert i denne planen. Hovudparkeringa er no sikra med eige formål og kan ikkje lenger byggast på. Med desse grepa vurderast parkeringskapasiteten til å være tilstrekkeleg. Ein ser føre seg at det kan være enkelte dagar i vinterhalvåret der parkeringskapasiteten mogleg vis ikkje vil vere tilstrekkeleg, men ein har ikkje eit tilstrekkeleg talgrunnlag for å vurdere dette nærmare. Eit mellombels kollektivtilbod i korte periodar med mange besøkande kan vere ei alternativ løysing for å handtere eventuelle parkeringsutfordringar.

Den nye kommunedelplanen har lagt inn krav om tilknytning til offentleg vatn og avløp, i tråd med kommuneplanens arealdel. Det er lagt inn eit unntak for område der kostandane ved tilknytning til offentleg vass- og avlaupsleidning vil vere uforholdsmessig store. Ei alternativ løysing skal utarbeidast av fagkunnig med bakgrunn i relevant kunnskap.

3.2.4 Idrettsanlegg/alpinområde

Det er lagt inn eit nytt område for idrettsanlegg/alpinområde (område tilrettelagt for aking) i tilknytning til Vinterland (tidlegare S1). Det for å sikre eit viktig målpunkt for barnefamiliar og besøkande til Vinterland. **Eit område for idrettsanlegg/alpinområde (ved Grostul, FB21) tilrettelagt for aking er teke ut etter vedtaket i formannskapet 11.03.24.**

3.3 Næringsliv, reiseliv

3.3.1 Status og hovudutfordringar

Kommuneplanens samfunnsdel har mål om at Midt-Telemark skal vere eit attraktivt reisemål. Lifjellområdet er ein del av reisemålet Midt-Telemark. Kommuneplanens samfunnsdel har og ein strategi som seier at «*Dyrka og dyrkbar mark, kulturlandskap, kulturmiljø og naturmangfald skal sikrast*». Undersøkingane som er utførte i samband med og i forkant av planarbeidet viser at tilgjengelege naturopplevingar sommar som vinter gjer Lifjell attraktiv for besøkjande. Dette inkluderer også dei mange undervisningsinstitusjonane (deriblant USN, Sagavoll FHS, Jønnbu leirskule og Bø vgs), som til saman utgjer cirka 5000 årlege dagsbesøk på Lifjell med Jønnbu som utgangspunkt. Samtidig viser resultatane at tilgjenge med mange bratte bakkar kan vere ei utfordringa for mange potensielle besøkjande i området. For å styrkje Lifjellområdet som ein del av reisemålet i Midt-Telemark er det difor viktig at kvalitetane som gjer Lifjell attraktiv for folk flest blir tatt vare på, det omfattar tilgjengelege område som kan by på spennande naturopplevingar sommar og vinter.

3.3.2 Nye arealføremål

Fritids- og turistføremål		
Områdenamn	Daa	Kommentar
Tjønnna ved hovudparkering gnr.: 9/38	6	I område for fritids- og turistføremål kan det opnast for leirstad og camping med tilhøyrande funksjonar som kiosk, sanitetsanlegg og overnattingar.

Næringsføremål		
Områdenamn	Daa	Kommentar
Vinterland gnr.: 9/38	2,6	Det blir lagt til rette for ein framtidig utviding av Vinterlandbygget i tillegg til eksisterande servicebygget.

Andre typar bygningar og anlegg		
Områdenamn	Daa	Kommentar
Kalveliane gnr.: 9/38	2,8	Det blir lagt til rette for eit nytt område for renovasjon
Gamle skistall gnr.: 18/6 KU-nr.: 7.10	0,4	Det blir lagt til rette for eit foreinings-/forsamlingshus.

3.3.3 Føremål som er omgjort

Følgjande område er omgjort til andre føremål eller har fått justert avgrensing:

Områdenamn i KDP Lifjell (2014)	Årsak til endringa
Kombinert formål, gnr. 9/57	Området er omgjort til LNF med bakgrunn i at alpinanlegget i området er tatt ut av planen.
Jønnbu fjellkyrkje, gnr. 9/38	Området er utvida mot vegen med bakgrunn i at sentrumsformålet vert tatt ut. Nytt føremål: offentlig eller privat tenesteyting. Førre føremål: sentrum
S1	Området er delt opp i fleire føremål, mellom anna fritidsbustad, parkering, næring, fritids- og turistføremål, idrettsanlegg og blågrønstruktur. Det er teken omsyn til tidlegare løypetrasé. Eit mindre område med sentrumsformål i sør som ligg sentralt og i naboheit til eit annet sentrumsområde i sør behaldast. Det er teken inn ei omsynssone rundt myra som vart kartlagt i område. Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24 vert delar av området med myr lagt til fritidsbustad. Det er framleis teke omsyn til myr i føresegnene (sjå føresegna 1.16.a) og 3.2.2).
Framtidig høgdebasseng gnr.:9/106	Føremålet vart sett av til eit høgdebasseng ved revisjon av planen i 2014. Ny høgdebasseng vert bygd i 2019 på Lifjelltoppen. Det er ikkje behov for fleire høgdebasseng i området. Føremålet vert gjort om til LNF.

3.4 Grønstruktur, naturmiljø, kulturmiljø og vassdrag

3.4.1 Status og hovudutfordringar

Grønstruktur, naturmiljø, kulturmiljø og vassdrag heng saman. Store delar av planområdet til kommunedelplan Lifjell ligg i eit verna vassdragsområda (verneplanen for vassdrag 06/16 Lifjellområdet). Vernegrnlaget og tydinga av dei rikspolitiske retningslinjer for området er samanfatta i eit eige notat som vedlegg til planen. Planområdet kan klassifiserast i klasse 2 eller 3 jf. dei rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag. Forvaltningsmåla gjeng utover sjølve vassstrengen og vassdragsbeltet, men er heller retta mot heilskapen i landskapet. Det er knytt følgjande forvaltningsmål til desse klassene:

Klasse	Beskrivelse	Forvaltning
2	Vassdragsbelte med moderate inngrep i sjølve vassstrengen, og der nærområda består av utmark, skogbruksområde og jordbruksområde med spreidd bygnad.	Hovudtrekka i landskapet må søkjast halde oppe. Inngrep som endrar forholda i kantvegetasjonen langs vassstrengen og i dei områda som blir oppfatta som ein del av vassdragsnaturen, bør unngåast. Inngrep som enkeltvis eller i sum medfører endringar av ei viss tyding i sjølve vassstrengen, bør unngåast. Leveområde for truga plante- og dyreartar og mindre område med store verneverdiar bør gjevast særleg vern.
3	Vassdragsbelte som er lite ramma av moderne menneskeleg aktivitet, og som difor har stor opplevingsverdi og vitskapleg verdi.	Det er svært viktig å ivareta natur som er prega av å vere lite ramma av moderne menneskeleg aktivitet. Alle former for omdisponering av areal i vassdragsbeltet bør unngåast. Vasskvalitet og naturleg vassføring må takast vare på, og alle former for inngrep som reduserer verdien av vassdraget må søkjast unngått.

Det er nå presisert i føresegnene at vernegrnlag for 06/16 Lifjellområdet og rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag skal leggest til grunn for godkjenning av søknader i dette området (sjå føresegn 1.16 g)).

Grønstruktur i kommunedelplan for Lifjell er områder sett av til turdrag (dette er skiløype og/eller turstiar).

3.4.2 Idrettsanlegg/alpinområde

Deler av området satt av til alpinområde i tidlegare plan er endra til LNF formål. Tidlegare planlagde nedfarter i hovud- og sideløp til vassdrag som var i strid med vassforskrifta, RPR for verna vassdrag samt vassressurslovens føresegner om kantvegetasjon er tatt ut av planen. Etter ny plan kan tiltak for å fremje friluftsliv, turveggar og område for leik og rekreasjon kun tillatast dersom viktige økologiske funksjonar vert oppretthalde.

3.4.3 Turdrag eller skiløype

Planen vidarefører i all hovudsak turdrag/skiløyper frå tidlegare plan. Skiløyper er justerte slik at avsett arealbruk samsvarar med faktisk bruk, der det er vurdert som formålstenleg. Det vert ikkje sett av areal til nye turdrag/skiløyper som avviker frå dagens faktiske bruk eller allereie planlagt bruk. Enkelte skiløypetraséar er fjerna med bakgrunn i at dei ikkje er teken i bruk, for eksempel at ein annan trasé gjennom LNF område er valt, og at det ikkje vurderast som naudsynt å utvikle desse i

framtida. Skiløypene er i all hovudsak avsett i plankart med ei breidde på 20 meter. Endringane gjeng tydeleg fram av plankartet, der endringane visast som framtidig arealbruk. Det visar at det er gjort endringar i avsett arealbruk i plankartet, men det er ikkje einstyddande med at arealet ikkje alt er teken i bruk. I utbygde områder kan breidda variere og vere mindre enn 20 m. I område som er sett av til turdrag eller skiløype blir det opna for tiltak for å fremje friluftsliv, turvegar og område for leik og rekreasjon så lenge økologiske funksjonar blir oppretthalde. Drenering av myrområde er ikkje tillate av omsyn til klima.

Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24 er delar av ein viktig løypetrasé som gir tilgang til høgfjellet teken ut av planen. Eksisterande løype er teikna inn med ei linje i plankartet, men blir ikkje lenger sikra gjennom planen, arealformål eller føresegner.

3.4.4 Friluftslivsområde

Det er tidlegare gjennomført kartlegging og verdsetting av friluftsområde for Midt-Telemark kommune etter Miljødirektoratets rettleiar *Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder*. Kartlegginga er tilgjengeleg på miljødirektoratet si kartinnsynsløysing (www.naturbase.no). Dette har ført til at friluftsområda som vurderast som viktig er sikra med omsynssone (sjå 3.7.2 omsynssoner). Dette er vidareført frå tidlegare plan. Omsynssona er i tillegg tydeleg utvida for å markere ei kommunal markagrense (sjå 3.7.2 omsynssoner).

For å sikre heilheit og tilgjenge til friluftsområde er det stilt eit krav i dei generelle føresegnene som seier at reguleringsplanar og søknad om tiltak skal dokumentere korleis grønstruktur og friluftsområde kan koplast saman med andre målpunkt (føresegnene 1.8 b) og 1.16 c).

Delar av tidlegare S1 område er sett av til idrettsanlegg (akebakke). Det er eit mykje brukt friluftsområde av barnefamiljar. Tidlegare rundløype gjennom området er også sikra som turdrag i plankartet.

I plankartet er skiløypene sett av til turdrag. Skiløypene er no oppdaterte med bakgrunn i faktisk oppkørte løyper der det er hensiktsmessig.

Friluftsliv har vore eit ege tema i konsekvensutgreiinga av innkomne innspel til endra arealbruk (sjå konsekvensutgreiing).

3.4.5 Utbygging langs vassdrag

Den generelle regelen er at tiltak etter pbl. §§20-1 a, f, j, k, l, m ikkje er tillate nærare enn 100 m langs Åseåa, Raukritbekken, Hestemyrbekken, Plasstulbekken, Kikkutbekken, Jønnbubekken, Torillbekk, Langerudbekken, Grostulbekken og Hellebekken, og ikkje nærare bekkar med årsikker vassføring enn 50 m (føresegner 1.6.1 a)). Det er i stor grad vidareført frå tidlegare plan, men det er presisert i føresegnene kva tiltak som ikkje er tillate og at det også gjeld ei byggegrense på 50 m for bekkar med årsikker vassføring.

I føresegnene 1.16 e) er det presisert at tiltak som fører med seg inngrep i kantvegetasjonen ikkje er tillat jf. §11 i vassressurslova.

3.4.6 Vassdrag og naturmangfald

Naturmangfald vart kartlagt etter NIN-metodikken i sentrale delar av planområdet i juli 23. Alle innspelsområde vart kartlagt (sjå konsekvensutgreiing og eigen rapport om naturmangfald), samt sentrale delar av planområdet, som er under press frå utbygging. Myr og myrdjupn vart kartlagt samtidig. Der det er vurdert som hensiktsmessig utifrå ei heilskapleg vurdering er naturtypar og myr

sett av med omsynssone. Storleiken på buffersonene er valde i tråd med anbefalingane i fagrapporten om naturmangfald. Retningslinja nr. 3.2.3 Omsynssone for naturtype (H560_2) gjer tydeleg at det ikkje må utførast tiltak i desse områda som kan føre til degradering av naturtypar med nasjonale eller vesentlege regionale miljøinteresser eller som kjem i konflikt med verdiar knytt til biologisk mangfald. Retningslinja nr. 3.2.2 Omsynssone for myr (H560_1) gjer tydeleg at det ikkje må utførast tiltak i desse områda som kan føre til drenering eller forureining av myr. Det er i alt hovudsak områder sett av til LNF og turdrag/skiløype. Føresegnene knytt til både turdrag/skiløype og LNF føremål (føresegn 2.3.1 og 2.4.1) sikrar at tiltak her ikkje skal forringe viktige økologiske funksjonar. Dette gjeld også naturtypar med nasjonale eller vesentlege regionale miljøinteresse som definert i rundskrivet T-2/16., samt myr- og våtområder.

Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24 kjem fleire omsynssoner i motstrid med avsett arealføremål.

Dei generelle føresegnene sikrar omsyna til blå og grønne naturverdiar (sjå føresegn 1.16). Her er det sett krav om at myr og våtmarker ikkje skal byggast på, og sett krav om kartlegging av naturmangfald i reguleringsplanar.

Det skal vidare i reguleringsplanar og byggjesaker blir gjort ei konkret vurdering av konsekvensar avrenning kan få for vassdrag. Føresegnene sikrar også at samanhengande grønstruktur skal takast vare på og at vassdrag skal haldast opne. Føresegnene er i tråd med kommuneplanens arealdel.

3.4.7 Kulturminne

Lifjell er eit område som er tett knytt til eit stølslandskap som antakast å vere av nasjonal verdi. Deler av stølslandskapet i planområdet er i mindre grad bevart. Det er gjennomført ei vurdering av enkeltlokasjonar som potensielt kan ha kulturmiljø av stor lokal verdi i eit bakgrunnsnotat for kulturmiljø. Notatet er eit vedlegg til planen.

Det er sett av omsynssoner for kulturmiljø rundt seks ulike lokalitetar. Kor stor verdien som lokal kulturmiljø er verdt er ikkje vurdert her. Det er tatt utgangspunkt i at lokalitetane kan ha stor lokal kulturmiljøverdi utan at det vert stadfesta. Tiltak i og nær desse lokalitetane vil krevje meir detaljerte utgreiingar før ein set i gang inngripande tiltak.

Lokasjonane som vert sett av med omsynssone for kulturmiljø er:

Fjellstul (gnr/bnr.: 9/57, 9/65, 9/60)

Grøbuskora (gnr/bnr.: 9/60)

Knarlia Nordre (gnr/bnr.: 9/65)

Knarlia Søndre (gnr/bnr.: 9/32)

Nedre Bråten husmannsplass (gnr/bnr.: 9/586)

Jønnbu (gnr/bnr.: 9/38)

I plankartet er det sett omsynssone for kulturmiljø (H570). Les meir om dette i kapittel 3.7.2 *Omsynssoner*. Føresegnene som sikrar omsynet til kulturminne er oppdaterte i tråd med kommuneplanens arealdel (føresegn 3.2.5 omsynssone for kulturmiljø).

3.5 Beredskap og tryggleik

3.5.1 Status og hovudutfordringar

I følge klimaprofil for Telemark (2022) er det sannsynleg at episodar med kraftig nedbør skjer oftare og blir meir intens. Dette vil føre til utfordringar med overvatn, skred og flaum. Ein kan også vente fleire og større regnflaumar, og ei auke i flaumvassføringa. Det forventast også auking i fare for tørke om sommaren. Dette kan auke skog- og lynnbrannfaren. Det er viktig at ein har nok vatn tilgjengeleg med tilstrekkeleg trygg i og nær hytteområda som grensar mot utmark. Det ventast også at faren for våtsnøskred aukar i skredutsette områder på grunn av eit varmare og våtare klima, der det oftare kjem regn på snødekt underlag.

Eit viktig element i planlegginga er at Lifjell området i Midt-Telemark kommune ikkje har beredskapsveg. Det er kun ein køyreveg.

3.5.2 Overvasshandtering

Overvasshandtering var ikkje adressera i tidlegare kommunedelplan for Lifjell. No er planen oppdatert i tråd med kommuneplanens arealdel. Dette inkluderer blant anna korleis ein gjer handteringa av vatn og avløp i reguleringsplanar og byggjesøknader, i tillegg til dei føresegnene som er nemnde ovanfor. Mellom anna seier føresegnene at overvatn skal inngå i ein VA-rammeplan i reguleringsplanar og i ein eigen plan for vatn og avløp i samband med byggjesøknader (føresegnene 1.5.3 og 1.5.4.).

Overvatn skal handterast med trestegsprinsippet. Naturlege flaumveggar skal takast vare på (føresegnene 1.5.2). Det skal ikkje byggast på myr og våtmark, og opne strekningar for elver, bekkar, vatn og dammar skal haldast opne (føresegnene 1.16 a og f).

3.5.3 Tryggleik for flaum og skred

Det er ikkje lagt opp til nye utbyggingsområde i område som er kartlagt som faresone for flaum eller skred, eller i aktsemdsområde. **Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24, er det framleis eit område for fritidsbustad som ligg i faresone for skred.**

Plankartet viser faresoner og aktsemdsområde for flaum og skred. Les meir om faresoner i kapittel 3.7.1 Faresoner. Krav i samband med tiltak i faresonene er sikra i føresegnene til sonene. Desse føresegnene byggjer i stor grad på krava som er sett til tryggleik mot naturkjenningar i TEK17, kapittel 7.

I samband med utbygging i område med eldre reguleringsplanar der det ikkje er gjennomført ei tilfredsstillande risiko- og sårbarheitsanalyse er det krav om at risiko skal avklarast før byggjesøknaden kan vurderast, uavhengig av vedtaksdato (føresegn 1.2. c)).

3.5.4 Tryggleik mot skogbrann

Alle områder som ligg i tilknytning til utmark er potensielt utsett for skog- eller lynnbrann. I føresegn 1.17.c) sikrast det at temaet vert særskilt vurdert i detaljreguleringa. I føresegn 1.5.3 *Handtering av vatn og avløp i reguleringsplan* (inkludert overvatn) og 1.5.4 *Handtering av vatn og avløp i byggjesøknad* (inkludert overvatn) sikrar ein at det takast omsyn til sløkkevatn i ein plan for vatn og avløp både ved utarbeiding av reguleringsplanar, men også ved søknad om tiltak.

3.6 Klimagassutslepp

3.6.1 Status og hovudutfordringar

Klimagassutslepp er i stor grad knytt til forbruk og vegtrafikk. Klimagassutslepp knytt til endring av arealbruk kan også vere store og då særleg om skog med høg bonitet og myr blir omdisponert til utbyggingsføremål. For å kome seg til Lifjellområdet i Midt-Telemark kommune er ein i stor grad avhengig av personbilar. Det er ikkje kollektivtransport i området. Fleire besøkjande i området vil difor også auke talet på personbilreiser.

Omtrent 14 % av dei sentrale områda i planområdet er dekt med myr. Myr har store karbonlager. Når myr blir drenert vil gjenverande karbon bli omdanna til CO₂. Alt er fleire myrområde i planområdet gjort om til utbyggingsområde.

3.6.2 Tiltak for å redusere klimagassutslepp

I kommunen sitt planarbeid kan ein leggje til rette for å både redusere og unngå auke i klimagassutslepp. Gjennom å unngå nye omdisponering av areal med karbonrike masser, til dømes myr og skog med høg bonitet vil ein kunne dempe auki i klimagassutslepp med bakgrunn i nye arealdisponeringar. Gjennom å legge til rette for at behovet for intern biltrafikk på Lifjell reduserast, til dømes gjennom gange og/eller skigåing frå eit målpunkt til den andre, kan kommunal planlegging bidra til å redusere klimagassutslepp.

I plankartet er det gjort følgjande grep:

- Fleire område sett av til fritidsbustad i eksisterande planar er tatt ut av planen. **Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24 er det framleis fleire område for fritidsbustad i planen som kan føre til øydelegging av myrområda.**
- Myr er sikra med eiga omsynssone i planen.

I føresegnene er desse grepa gjort:

- Reguleringsplanar skal prioritere tilgjenge for gåande, skigåande. Snarvegar for mjuke trafikantar skal kartleggast og sikrast, og det skal etablerast nye snarvegar (føresegn 1.8 a)).
- Grønstruktur skal kople saman ulike målpunkt (føresegn 1.8 b)).
- Reguleringsplanar skal vise grep og tiltak for å redusere klimagassutslepp. Klimagassutslepp som følgje av arealendringar skal reknast ut i samsvar med nasjonale retningslinjer (føresegn 1.18.1).
- Tiltak etter §20-1 a, f, i, j, k, l, m er ikkje tillate på myr og våtmark (føresegn 1.16 a)).

3.7 Omsynssoner og føresegnsoområde

3.7.1 Faresoner

Aktsemdområder for skred og flaum er vist i plankartet. Aktsemdområde for flaum er vist som flaumfarsone (H320_1).

3.7.2 Omsynssoner

3.7.2.1 Omsynssone for viktige friluftsområde – kommunal markagrense (H530)

Område der det skal takast særskilt omsyn til friluftsliv er markert med ei omsynssone (omsynssone for viktige friluftsområde H530). Omsynssona for friluftsliv markerer også ei kommunal markagrense.

Markagrense er ei langsiktig grense mellom marka og utbygging. Den kan fastsetjast anten gjennom omsynssone eller som ei trekt linje i kommuneplanens arealdel. Regjeringa tilrår omsynssone som verkemiddel i meldinga si til Stortinget om friluftsliv (Meld. St. 18 (2015-2016)) og i *Handlingsplan for friluftsliv* (2018). Omsynssone er godt eigna, fordi ho både synleggjer marka på arealplankartet og gir moglegheit for å fastsetje retningslinjer. Omsynssona for friluftsliv er tydeleg utvida i denne revidering. Bakgrunnen er at der er innført ei kommunal markagrense for å signalisere at utbygging framover ikkje skal skje vidare innover i fjellområda.

Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24 ligg to område for fritidsbustad (FB19 og FB21) delvis eller heilt innanfor omsynssona H530.

3.7.2.2 Omsynssone for myr (H560_1)

14 % av prosjektområdet som vert kartlagt i juli 2023 var dekt av myr. Det er også områder som er under press frå utbygging. Myra i det kartlagde område vert i liten grad fanga opp av miljødirektoratet sin kartleggingsinstruks. Det er likevel skildra i fagrapporten. Myr har ein viktig funksjon som eit flaumhindrande lager av vatn, og dannar eit viktig økosystem og biotop for mange plantar og dyr. Myr er eit stort lager med karbon, og kjem det oksygen ned i myra blir den omsett til CO₂. Ved utbygging av myrområde vil ein derfor auke klimagassutslepp vesentleg samanlikna med utbygging av eit areal som ikkje har karbonrike masser. Kartlagde myrområde vert med bakgrunn i klimaomsyn, omsyn til overvatn og økosystemfunksjon avsett med eiga omsynssone (omsynssone for myr H560_1), der det er vurdert som formålstenleg utifrå planlagt og pågåande utbygging.

3.7.2.3 Omsynssone for naturtype (H560_2)

Omsynssone for viktige naturområde (H560_2) er også tydeleg utvida i denne planen. Det er med bakgrunn i ei ny naturtypekartlegging som vart gjort i juli 2023, der ein har kartlagt betydelege naturverdiar. Det blei til saman registrert 31 naturtypelokaliteter innanfor undersøkingsområdet på Lifjell. 2025 daa av planområdet på 13.844 daa vert kartlagt. Det er også registrert 12 raudlista artar innanfor prosjektområde. Resultata av kartlegginga er nærare omtalte i eigen fagrapport. Areal som vert kartlagt er også områder som er under sterkt press som følgje av utbygging.

3.7.2.4 Omsynssone for INON-område (H560_3)

Omsynssone markerer avgrensinga av INON-område sone 2. INON – Inngrepsfrie naturområde er definerte til å vere naturområde som ligg ein kilometer eller meir (i luftlinje) unna tyngre tekniske inngrep.

3.7.2.5 Omsynssone for kulturmiljø (H570)

Omsynssone for kulturmiljø (H570) er vidareført frå tidlegare plan. Det er i tillegg lagt inn omsynssoner rundt seks lokalitetar som kan ha stor lokal kulturmiljøverdi.

3.7.3 Føresegningsområde

For utbyggingsområdet FB8 er det innført krav om felles planlegging. Det er vist i plankart med omsynssone (H810).

4 Konsekvensutgreiing og ROS-analyse av planforslaget

4.1 Konsekvensutgreiing og ROS-analyse av innkomne innspel

Innspel med ønskje om endringar i arealbruken (nye utbyggingsområde) vert konsekvensutgreidd i eige dokument. Ei samanstilling av utgreiinga med tilråding og eventuelle vilkår er vist under.

Tabell 5. Samanstilling av utgreiinga for alle foreslått utbyggingsområda med tilråding og eventuelle vilkår

Innspelnr.	Namn	Føremål	Tilrådd	Etter FS 11.03	Vilkår
1	9/86 – Jønnebuflåtin	Fritidsbustad	Nei	Ikkje tatt inn	
9	10/10 - Torillstul/Aamotdalen	Fritidsbustad	Nei	Ikkje tatt inn	
11	18/117 – Grostul	Fritidsbustad	Nei	Tatt inn	Ingen
18	9/467 – Bøkstulliane	Fritidsbustad	Nei	Ikkje tatt inn	
34/38-1	9/38 – Solskinsdalen	Fritidsbustad	Nei	Ikkje tatt inn	
34/38-2	9/38 - Knarlivegen	Fritidsbustad	Nei	Ikkje tatt inn	
34/38-3	9/38,9/200 og 9/201 – Jønnebulia	Fritidsbustad/sentrumsformål	Nei	Ikkje tatt inn	
5/30	9/166 – Solskinsdalen	Fritidsbustad	Ja	Tatt inn	1.Terrengeingrep bør ikkje være større enn nødvendig for å byggje ein enkel fritidsbustad. 2. Krav om utgreiing av flaumfare i byggesak og/eller reguleringsplan, dersom det planleggast for bygging i flaumaktsemdsområde.
27	10/121 – Torillstul	Fritidsbustad	Nei	Ikkje tatt inn	
45	18/6 – Gamle skistall	Offentleg eller privat tenesteyting	Ja	Tatt inn	Føreseigna må sikre at eventuell ureining frå tidlegare massedeponi vert tilstrekkeleg

					utgreidd før oppføring av eit ny bygg på plassen.
15	9/38 – Vinterland	Næring	Ja	Tatt inn	1. Utsiktspunkt må erstattast. 2. Større terrenginngrep i ei buffersone på 15 meter frå myrområdet i aust er ikkje tillat utan vidare utgreiing av konsekvensane for myra.
6 og 44	Fleire - Kalveliane	Fritidsbustad	Ja	Tatt inn	1. Krav om felles planlegging for heile området; gjeldande reguleringsplan opphevast. 2. Krav om infrastruktur (veg, VA, straum). 3. Krav om at tilkomsten til løypenettet og kvalitetane området har for friluftsliv og ulike brukargrupper ikkje forringast. 4. Området avgrensast slik at naturbeitemark ikkje omfattast av byggeformålet.

4.2 Samla verknad etter arealformål

Fritidsbustad:

Eit nytt utbyggingsområde for fritidsbustader er foreslått, FB21, i samsvar med vedtaket i formannskapet den 11.03.24. Dei negative konsekvensane av forslaget er grundig belyst i den vedlagde konsekvensutgreiinga. Etter formannskapet den 11.03.24 blir to område med potensielt negative konsekvensar for naturmangfald, myr, tryggleik og/eller nærfriluftsliv vidareført (H8, no FB19, og H9, no FB11). Delar av det tidlegare S1-området, no FB20, blir no foreslått som område for fritidsbustader. Her er eit større myrområde kartlagt, og det resterande arealet kan kome i strid med føresetnader og retningslinjer om landskap og estetikk (sjå føresegna 1.15).

Det er foreslått eit nytt område for fortetting i Kalveliane (FB8) og ei ny tomt for fritidsbustad i nærleiken til krysset Lifjellvegen/Solskinsdalen (FB10). Dette er område med allereie eksisterande fritidsbustader, og dessutan ein større utleigehytte, Solstua. Dette området er også i direkte nærleik til Lifjellstua, som er ei viktig næringsverksemd i området. Det vurderast at endringane kan ha negative konsekvensar for eksisterande brukarar av området, både av fritidsbustadane og løypeinfrastruktur. For å kunne utvikle området på ein god måte vidare er det naudsynt at heile området inngår i ein felles reguleringsplan før ein kan byggje vidare i området. Dette er sikra i føresegnene og plankart.

Nye områder for fritidsbustad	Forv. antal einingar	Daa	Merknader
Kalveliane (innspelnr. 6 og 44), FB8	20-30	107	Området er preget av eksisterande bygningar (fritidsbustader). Der er eit svært viktig tilkomst til løypenettet i dette området. Med bakgrunn i dette er det sett krav om felles planlegging . Gjeldande reguleringsplan i området er foreslått oppheva.
Solskinsdalen (innspelnr. 5 og 30), FB10	1	1,3	Det er ein enkelt tomt som ligg i tilknytning til eksisterande infrastruktur. Det er sett krav om at terrenningrep her ikkje må bli større enn nødvendig for at sette opp ein enkel fritidsbustad. Eksisterande arealbruk: barskog.
FB21	23	44,8	Foreslått utbygging vil ha negative konsekvensar for eksisterande løypeinfrastruktur og skileik-/friluftsområde, særleg for barn og unge. Utbygginga vil også påverke utmarksbeite negativt og kunne føre til øydeleggingar av ein registrert naturtype og kan påverka hydrologien i eit større myrområde negativt.
FB20	7-19	34,9	Området ligg sentralt i nærområdet til vinterlandet, med hovudparkering ved Lifjell og hovudtilkomst til løypenettet i nærleiken. Ein del av eit større myrområde er inkludert, med pågåande byggjeaktivitet i øvre delar. Delar av området, særleg mot parkeringa og utanfor myrområdet, har bratt terreng, noko som kan føre til synlege inngrep ved tradisjonell utbygging av fritidsbustader og forringe tilgjengeleg friluftslivsområde.
Områder for fritidsbustad som er gjort om til LNF-formål/LNF Spreitt formål eller fått redusert areal	Daa i KDP (2014)	Daa i KDP (2024)	Merknader
H4 (FB15)	497	385	Deler omgjort til LNF og turdrag. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader.
D2 (FB12)	156	135	Deler omgjort til LNF. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader.
H10/11/Jønnebuflåtin (FB6)	173	164	Deler omgjort til LNF. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader.

H6 (FB4)	160	153	Deler omgjort til turdrag. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader.
Solskinsdalen (FB9)	24	1,9	Deler omgjort til LNF og LNF spreitt. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader og at ein avgrensar nybygg av fritidsbustader.
Solskinsdalen, område 2/Nutestul (FB13)	77	59	Deler omgjort til LNF og LNF spreitt. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader og at ein avgrensar nybygg av fritidsbustader.
Solskinsdalen (FB14)	29	11	Deler omgjort til LNF spreitt. Konsekvens er at ein avgrensar nybygg av fritidsbustader.
gnr./bnr. 18/118	0,3	0	Omgjort til LNF. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader.
gnr./bnr. 9/119	8,7	0	Omgjort til LNF og LNF spreitt. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader og at ein avgrensar nybygg av fritidsbustader.
Jønnbuseter (FB7)	38,3	35,8	Deler omgjort til LNF. Konsekvens er ein reduksjon av areal sett av til fritidsbustader
Områder for fritidsbustad som er gjort om til LNF-spreitt formål	Daa i KDP (2014)	Daa i KDP (23/24)	Merknadar
Mindre områder utan vegtilkomst	9,8	0	Omgjort til LNF spreitt. Konsekvens er at ein avgrensar nybygg av fritidsbustader.

Sentrum:

Områder for sentrum som er gjort om til andre formål	Daa KDP (2014)	Daa KDP (23/24)	Merknadar
S1 (S)	105	5,8	Store delar av tidlegare S1 er teken ut av planen. Store delar av området er ikkje lenger sett av til sentrumsformål, blant dei ein mykje brukt akebakke. Konsekvensen er at planen ikkje lenger byggjer opp under eit konsept som utviklar området som ein reindyrka alpindestinasjon. Arealet sett av til utbygging med varme senger i planområdet samla sett er redusert mykje.

Offentleg eller privat tenesteyting:

Områder for offentlig og privat tenesteyting som har fått utvida areal	Daa (KDP 2014)	Daa (23/24)	Merknadar
9/38 og 9/208	20,6	22	Omgjort frå sentrumsformål til privat tenesteyting. Det er eit lite areal mot vegen

som i førre plan høyrte til området S1. Det er vurdert at endringa ikkje fører til eit nytt konsekvensbilde, men har karakter av ei mindre justering.

Næring:

Nye næringsområde	Daa (KDP 2024)	Merknadar
9/38	2,6	Det er lagt inn eit nytt område for næring i tilknytning til servicebygget ved Vinterland skianlegget. Endringa kan ha positive verknader for utvikling av ei næringsverksemd i framtida. Det er fare for at eit viktig utsiktspunkt går tapt og at eit myrområde blir påverka negativt. Dette er tatt hand om gjennom føresegnene (2.1.4 b)).

Fritids- og turistformål:

Nye område for fritid- og turistformål	Daa (KDP 2024)	Merknadar
9/38	6	Det er lagt inn eit nytt område for fritids- og turistformål i tidlegare S1 område (tidlegare sentrumsformål). Det vurderast at foremålsendringa ikkje førar til eit nytt konsekvensbilde.

Andre typar bygg og anlegg:

Nye område for andre typar bygg og anlegg	Daa (KDP 2024)	Merknadar
9/38	2,8	Det er lagt inn eit nytt område for renovasjon. Formålet er endra frå parkering i tidlegare plan til formålet for andre typar bygg og anlegg. Formålsendring førar ikkje til ei vesentleg endring i konsekvensbildet. Det leggst til rette for å renovasjonsordninga kan forbeholdt frå dagens ordning.
18/6	0,4	Det er lagt inn eit nytt område for eit foreiningshus. Formålet er endra frå LNF. Det er eit allereie utbygd tomt og konsekvensbilde endre seg i mindre grad med foreslått bruksendring.

Kombinert formål:

Områder for kombinert formål som er gjort om til LNF- formål	Daa (KDP 2014)	Daa (KDP 2024)	Merknadar
9/57	6,4	0	Området for kombinert formål må sjåast i samanheng med planlagde alpinanlegg. Endringa har positive verknader for natur, miljø, klima , kulturmiljø og friluftsliv.

Konsekvensen er at planen ikkje lenger byggjer opp under eit konsept som utviklar området som ein reindyrka alpindestinasjon.

Idrettsanlegg/alpinanlegg:

Områder for alpinanlegg som er gjort om til LNF- formål	Daa (KDP 2014)	Daa (KDP 2024)	Merknadar
Heis L, M, N, G, H, I, J, K og tilhøyrande nedfarter	859	494	Det er gjort store endringar i planlagde arealinngrep i urørt naturområde ved at store delar av det planlagde alpinanlegget er omgjort til LNF. Endringa har positive verknader for natur, miljø, klima, kulturmiljø og friluftsliv. Konsekvensen er at planen ikkje lenger byggjer opp under eit konsept som utviklar området som ein reindyrka alpindestinasjon.

4.3 Samla verknad etter tema

Ureining og støy:

Det er ikkje nye moment knytt til ureining og støy. Kommunedelplanen opnar ikkje opp for nye arelføremål som generer meir støy eller bidrar meir til ureining. Konsekvensane for ureining og støy er difor vurdert som låge. To områder for fritidsbustad, FB 12 (tidlegare D1 og D2) som vert vidareført frå førre plan (KDP 2014) kan ikkje koplast til kommunal VA. Føresegnene og retningslinjer knytt til VA er derfor presisert og det stillast krav om at eksisterande fritidsbustader inngår i ei ny løysing.

Jordvern og sikring av beiteressursar:

Det er ikkje vesentlege nye moment i planen knytt til jordvern og sikring av beiteressursar. Omsyn til andre tema som naturmangfald og kantvegetasjon, har også medført at den negative verknaden på beiteområde gjennom utbygging av alpinanlegg og hyttefelt blir litt redusert i planforslaget samanlikna med tidlegare planlagt arealbruk. Ei ny føresegn som tillèt gjerdebruk knytt til fritidsbustader skal sikre at færre beitedyr kjem til skade og at interessekonfliktane mellom beitenæring og eigar av fritidsbustadar blir redusert.

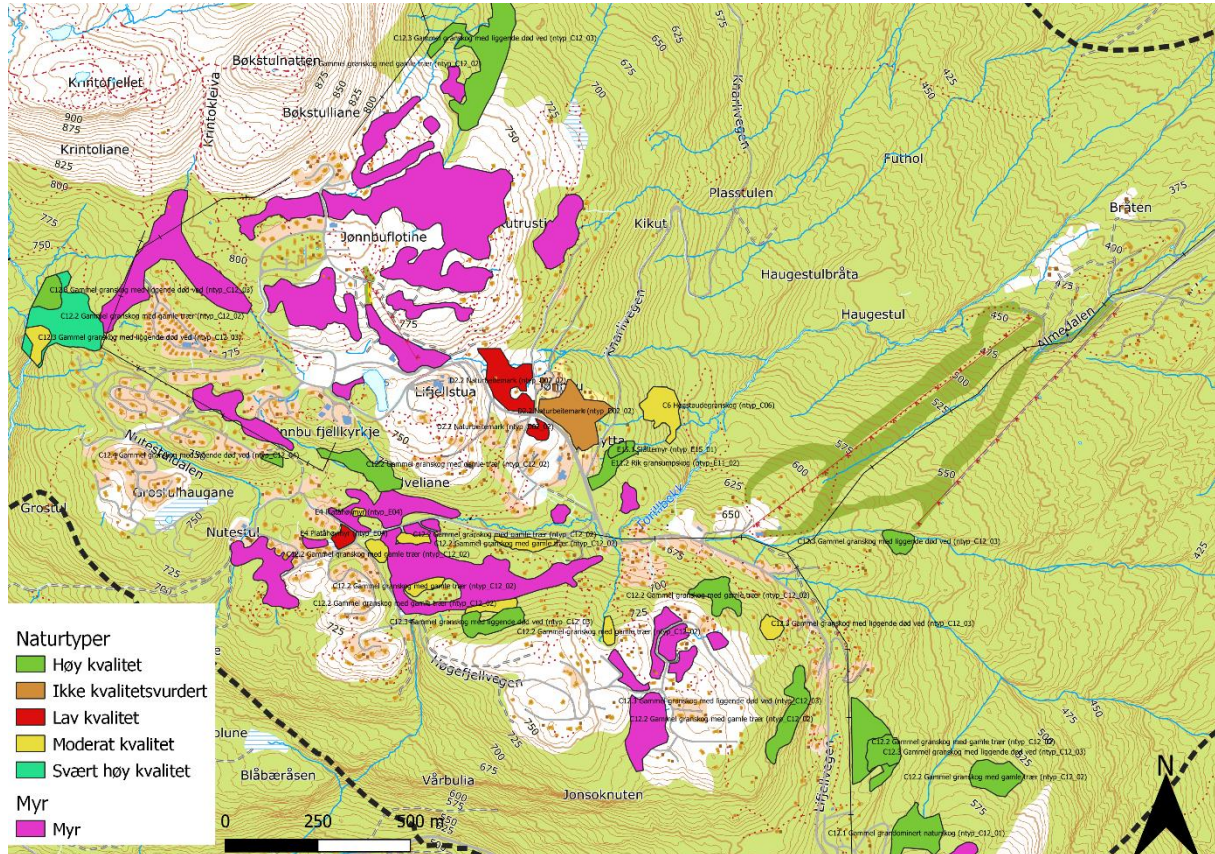
Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24 blir eit område med viktige beiteinteresser vidareført som område for fritidsbustad (H8, no FB19), i tillegg til at det er foreslått eit nytt område for fritidsbustader ved Grostul (FB21). Utbygging av fritidsbustader i desse områda kan truleg skape tydelege utfordringar for beitenæringa som nyttar desse områda.

Naturmangfald:

Det er gjennomført ei kartlegging av naturmangfald etter miljødirektoratet sin instruks og kartlegging av myr i sentrale delar av planområdet som del av planarbeidet i juli 2023. Fagrapporten er eit vedlegg til planen og viser at planområdet er myrrikt og eit område med sårbart naturmangfald. Det er mange små lokasjonar med nasjonale eller vesentleg regionale miljøinteresser som er utsette for press frå både ferdsel og utbygging. Kartlegginga har ført til at fleire utbyggingsområde er tekne ut av

planen eller fått justert avgrensning. Det er bestemt at kommunedelplanen skal overstyre fleire detaljreguleringsplanar med bakgrunn i denne kartlegginga. Detaljreguleringsplanane som no blir overstyrte av kommunedelplanen må opphevast gjennom ein eigen prosess.

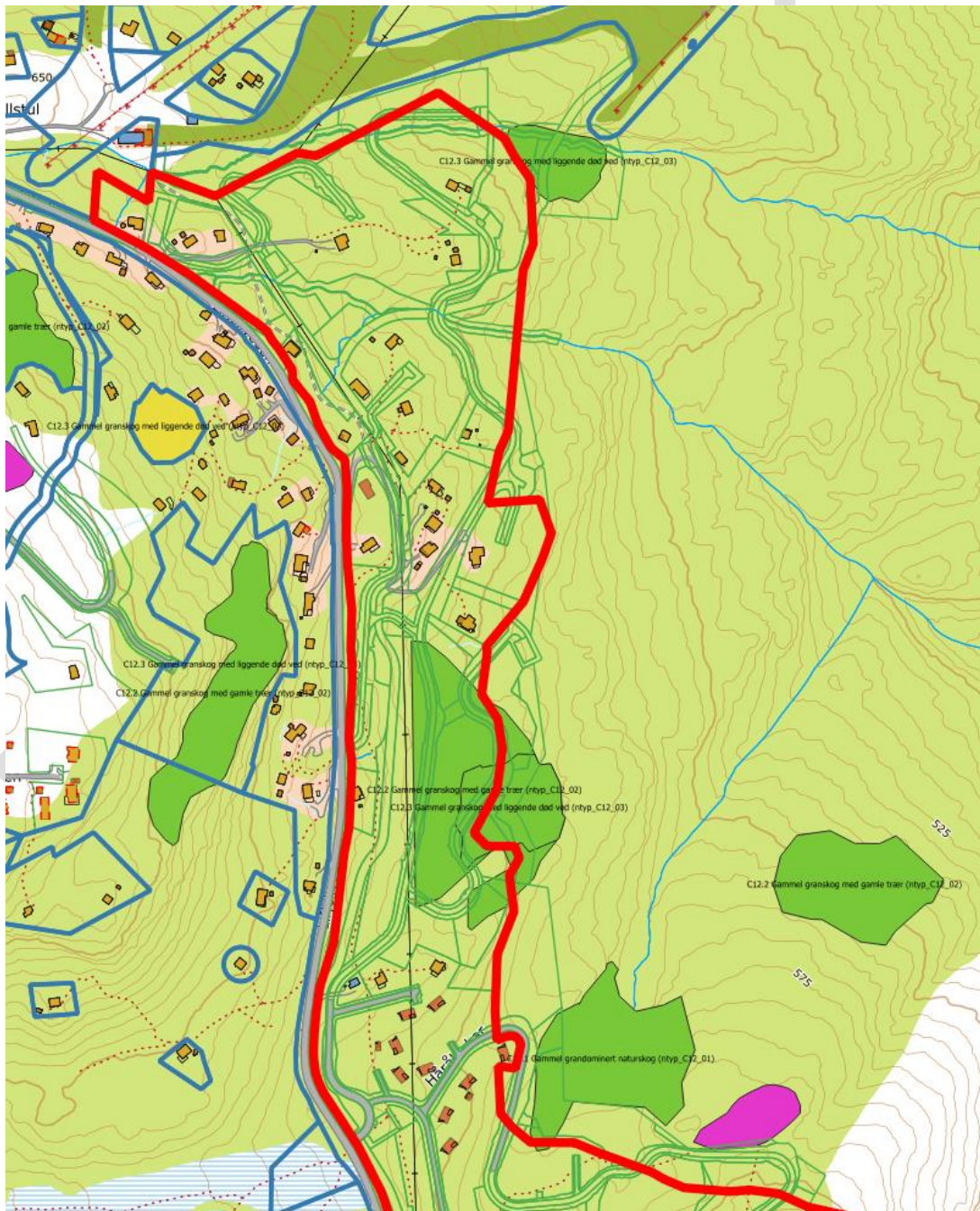

Figur 1. Kart som viser kartlagde naturtyper med lokasjonskvalitet og kartlagde myrområde.

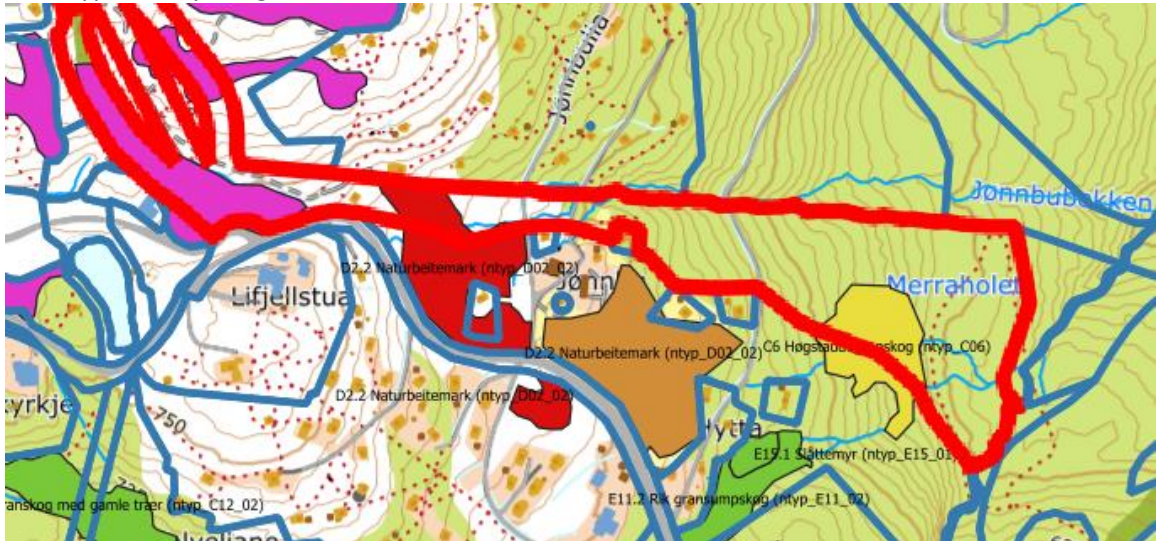
Enkelte naturtypelokasjonar blir ikkje tatt vare på i planen og er foreslått utbyggd:

- FB16: I området gjeld reguleringsplan Torillstul/Håråldskar (04512014). Her er det areal regulert som fritidsbustad utover gjeldande KDP. I kartlegginga utført i juli 2023 er det registrert naturtypar med viktig økosystemfunksjon og av høg kvalitet i desse områda. To naturtypar med gamal granskog med liggende død ved, ein lokasjon med gamal granskog med gamle tre og ein lokasjon med gamal naturskog dominert av gran. To av lokasjonane vil bli øydelagde om reguleringsplanen blir realisert. To andre lokasjonar vil bli delvis øydelagde. Det er ikkje gjort endringar i områdeavgrønsing til FB16 (tidlegare H12 og H1) i planforslaget. Det er vurdert at ei oppheving av reguleringsplanen her kan påverke pågåande utbygging og gjer det svært utfordrande å finne ein eigna vegtrasé gjennom området.

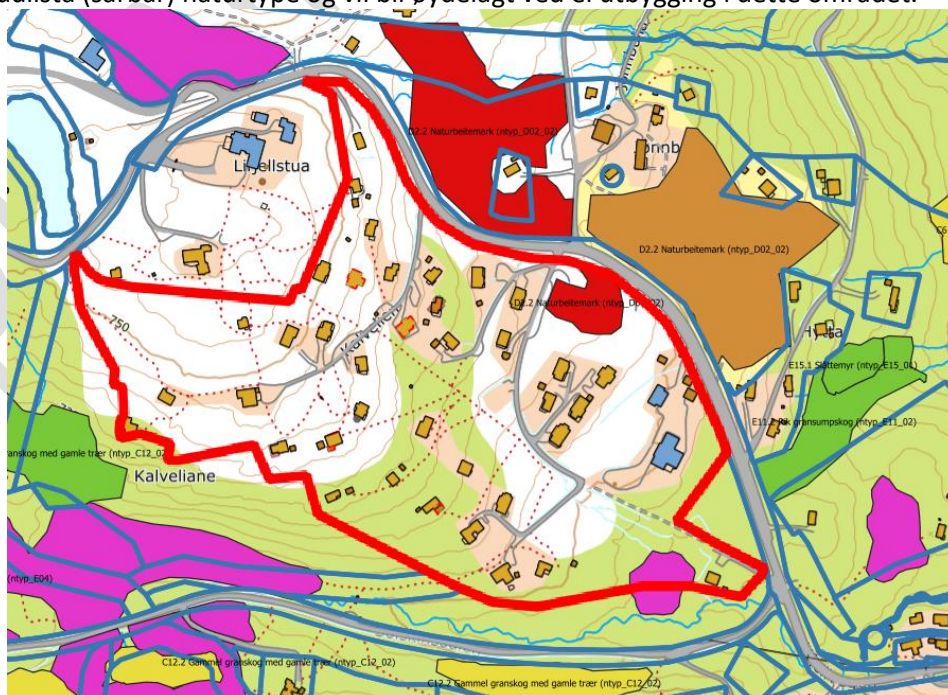

- Heis D (sambindingsheis): To naturtypelokasjonar vart registrerte i juli 2023 i delar av området som er regulert til sambindingsheis. Ein liten del av eit område med naturbeitemark kryssar området sett av til sambindingsheisen. Lokasjonen her er vurdert å vere av låg kvalitet. Naturbeitemark er ein raudlista naturtype. Store delar av den andre naturtypelokasjonen, Høgstaudegranskog, ligg i området regulert til sambindingsheisen. Lokasjonen er vurdert å vere av moderat kvalitet. Også denne naturtypen er raudlista. Konsekvensen av ei oppheving av reguleringsplanen her vil vere at sambindingsheisen ikkje kan realiserast som planlagt. Konsekvensen for naturmangfald her kan vere at ein raudlista naturtype blir øydelagt.

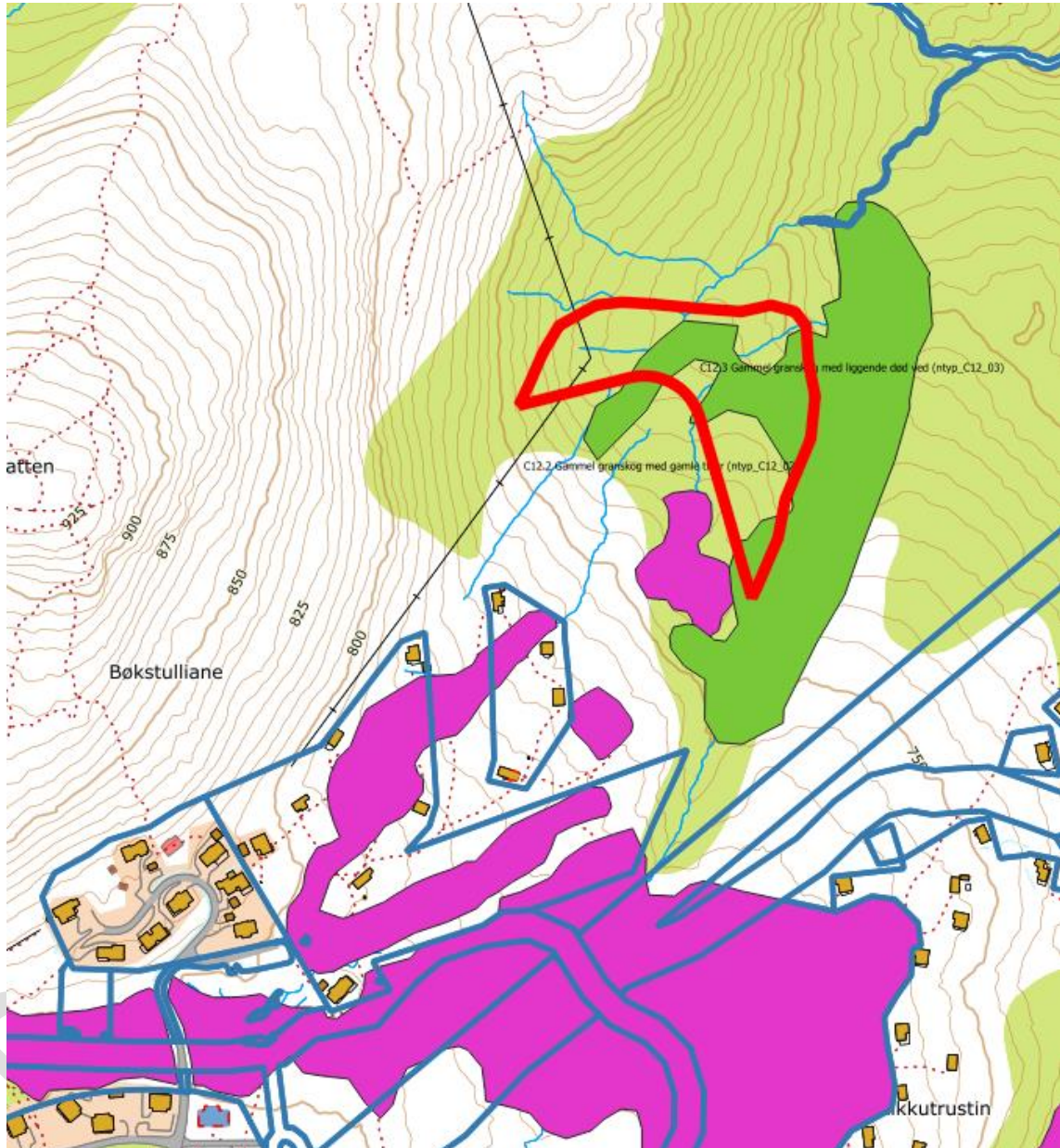

- FB 8: Her ligg det ein mindre lokasjon med naturbeitemark av låg kvalitet. Området er endra i planforslaget og reguleringsplanen er foreslått oppheva, men området er framleis foreslått utbygd. Området er omgitt av eksisterande bygningar og veginfrastruktur. Naturbeitemark er ein raudlista (sårbar) naturtype og vil bli øydelagt ved ei utbygging i dette området.

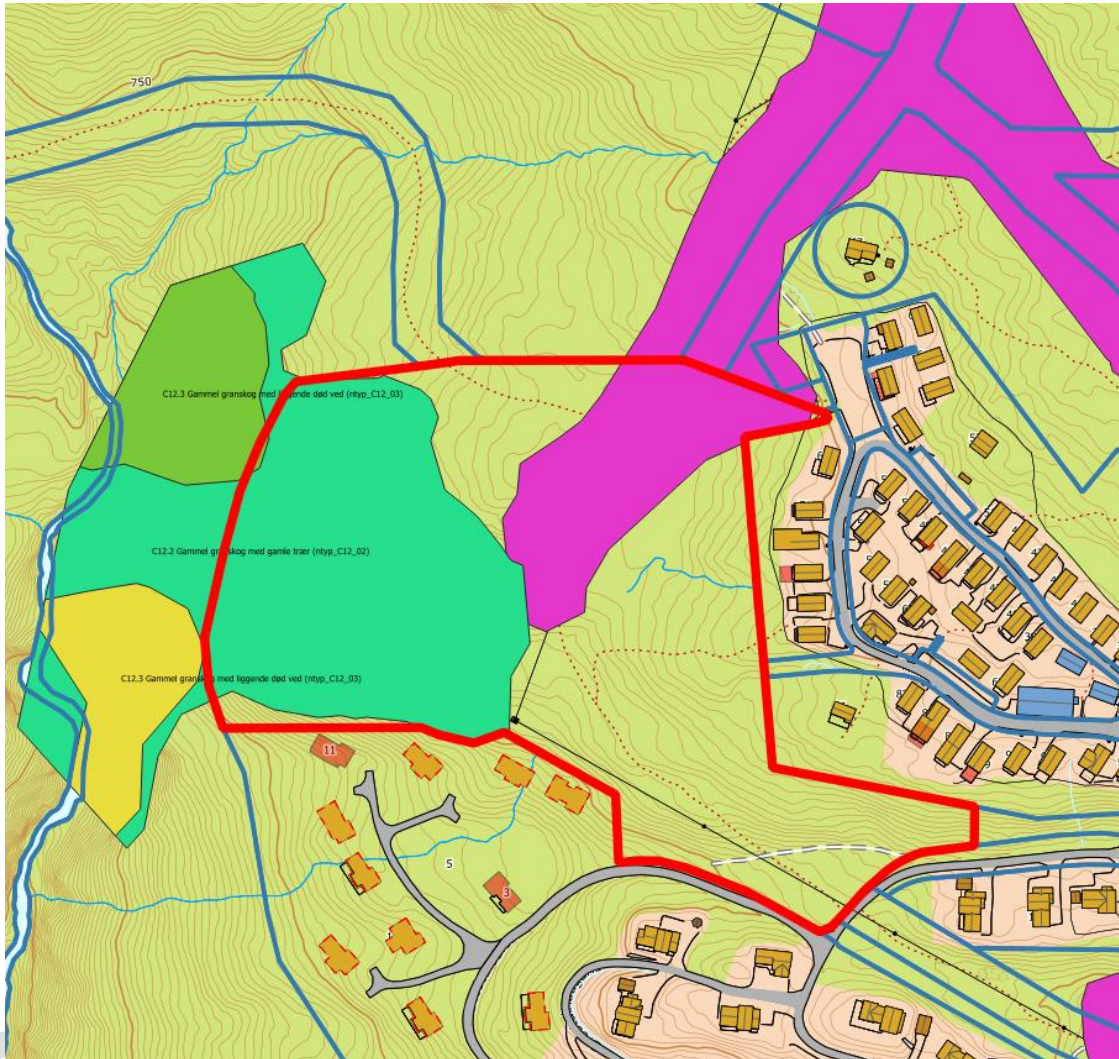

- FB19 (tidlegare H8): I øvre del av H8 er det registrert to naturtyper (NIN) av typen gammel granskog med både gamle tre og liggande død ved. Naturtypene har ein sentral økosystemfunksjon og er vurdert å ha høg kvalitet. Dei er dermed naturtyper med nasjonale og vesentleg regionale miljøinteresser (T2-16).

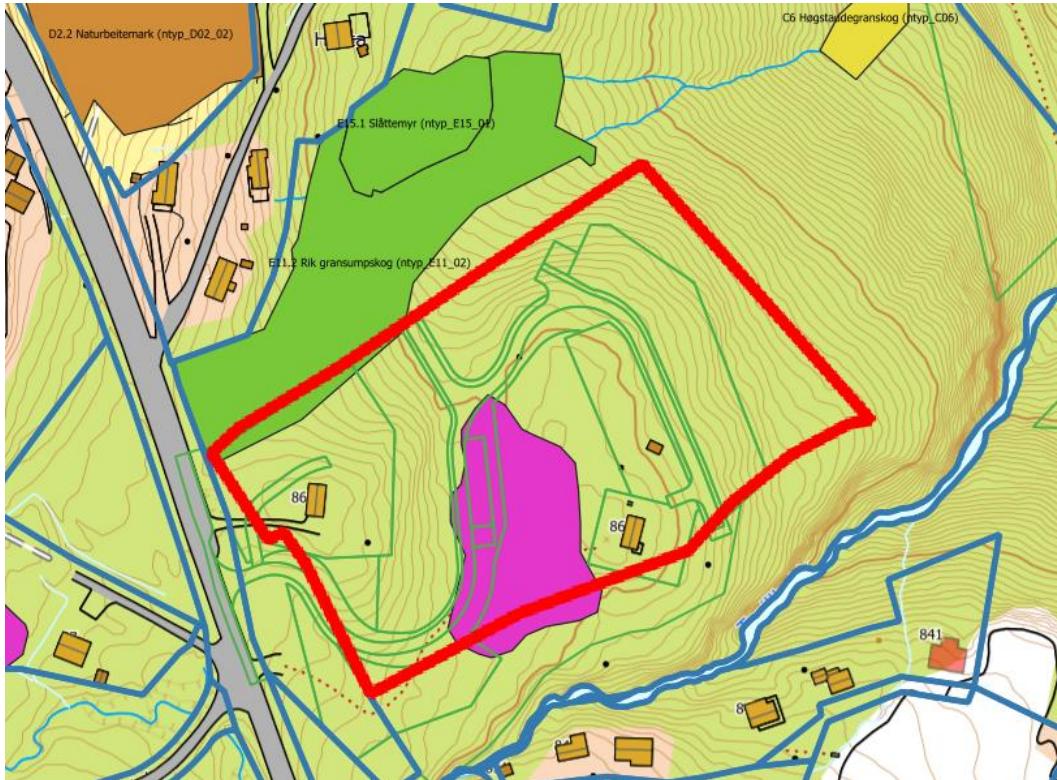

- FB21: Gamal granskog med gamle tre og svært høg lokalitetskvalitet dekkjer store delar av området. I nokre delar av naturtypen finst òg område med liggande død ved, vurdert med både moderat og høg lokalitetskvalitet. I tillegg inkluderer området delar av eit større myrområde. Foreslått utbygging med fritidsbustader, tilhøyrande teknisk infrastruktur og løypetrasse ville føre til omfattande øydelegging av den registrerte naturtypen.

- FB11 (tidlegare H9): Ein sterk trua naturtype med nasjonale og vesentlege regionale miljøinteresser ligg i utkanten av området. Det er ikkje planlagt direkte inngrep i naturtypen, men fysiske inngrep er planlagt i buffersonen og rett ved. I tillegg er det planlagt ein tur- eller skitrasé gjennom eit bestemmelsesområde som koblar til andre traséar og lettar ferdselen inn i den kartlagde naturtypen. Det vert vurdert at ei slik ferdselsåre vil kunne ha store negative konsekvensar for den kartlagde naturtypen.

Føresegnene set også krav om gjennomføring av naturmangfaldskartleggingar i reguleringsplan og byggesak der det ikkje er gjennomført.

Endringane som er gjort i planforslaget reduserer den samla negative verknaden på naturtypar med nasjonale eller vesentlege regionale miljøinteresser samanlikna med KDP Lifjell frå 2014. Likevel eksisterer det framleis konflikatar mellom arealinteressar og naturmangfald av vesentleg karakter i planen.

Vassressursar og lausmasseressursar:

Det er mange vassførekomstar i området (bekker) med årsikker vassføring. Store delar av området omfattast også av verneplanen for vassdrag. Det er gjort fleire grep i planen for å redusere verknader på vassførekomstar. Eit fritidsbustadområde er redusert. Byggegrense og forbod mot inngrep i kantvegetasjon er sikra i føresegnene. Det er også ei generell tilknytingsplikt til kommunal vass- og avløpsnett. Ingen registrerte førekomstar av byggjeråstoff og mineralressursar får negative verknader gjennom avsett arealbruk.

Kulturminne og kulturmiljø, og landskap:

Det er registrert eit kulturminne som er automatisk freda (kolframstillingsanlegg) ved Torillbekken. Kulturminna er sikra gjennom lov om kulturminne og er sett av med eiga omsynssone rundt. Planområdet ber framleis preg av å ha vore eit område med tidlegare stølsdrift. Stølslandskapet er i

mindre grad bevart samla sett, men enkeltdelar som framleis er bevarte kan minne om den tida og har ein viktig lokal kulturmiljøverdi. Omsynet til lokal kulturmiljøverdi er i planen no sikra gjennom at ein har sett av omsynssoner rundt enkeltlokasjonar. Dette gjeld også eit område på Jønnbu, som er eit viktig minne for den tidlege turismen på Lifjell og eit godt bevart kulturlandskap. Planlagt utbygging på Bråten kan ha ein negativ verknad på desse enkeltlokalitetane. Nedre Bråten er sikra gjennom ei omsynssone, medan Øvre Bråten ligg i eit område med ein detaljreguleringsplan og kan bli øydelagt ved ei utbygging her. Med bakgrunn i at det ikkje føreligg ny kunnskap om Øvre Bråten enn ved detaljreguleringa av området har ein vald å behalde utbyggingsområdet her.

Friluftsliv:

Område Kalveliane (FB8) kan få en negativ konsekvens for friluftsliv. Det gjeng ein viktig tilkomst til løypenettet gjennom foreslått utbyggingsområde. Det opnast opp for omlegging av eksisterande løypetrasé under føresetnad av at kvalitetane for ski og friluftsliv ikkje forringast. Ei auka fortetting rundt løypetraséen i området kan likevel føre til svekking av kvaliteten for friluftsliv.

Omsyna for friluftsliv i planområdet er klart utvida i denne planen, med omsynssonar langs den kommunale markagrensa. Desse omsynssonene kjem i konflikt med den avsette arealbruken i to område, FB19 og FB21. FB19, tidlegare kjent som H8, fell delvis innanfor omsynssonen for friluftsliv og den kommunale markagrensa, og vurderast å ha negative konsekvensar for friluftslivet. FB21 ligg heilt innanfor den kommunale markagrensa og vert òg vurdert å ha betydelege negative konsekvensar for friluftslivet. Denne vurderinga er utført i eigen KU-rapport som følgjer som vedlegg.

Energiproduksjon:

Nye arealføremål har ingen konsekvensar for energiproduksjon. Føresegnene legg opp til at alternative energiformer vert vurdert i reguleringsplanar og ved søknad om tiltak. Føresegnene skal også gjere det enklare å installere solceller eller solfangar i planområdet.

Klimagassutslepp:

Konsekvensane for klimautslepp kan vere både utslepp som følgje av omdisponering av areal og utslepp som følgje av den nye bruken av areala. Omdisponering av areal frå myr, våtmark og skog til utbygging kan ha stor konsekvens for klimagassutslepp. Det er lagt inn eit nytt utbyggingsområde for fritidsbustader i planen som kan føre til omdisponering av myr og skog (FB21), samt at fleire utbyggingsområde er vidareført i planen.

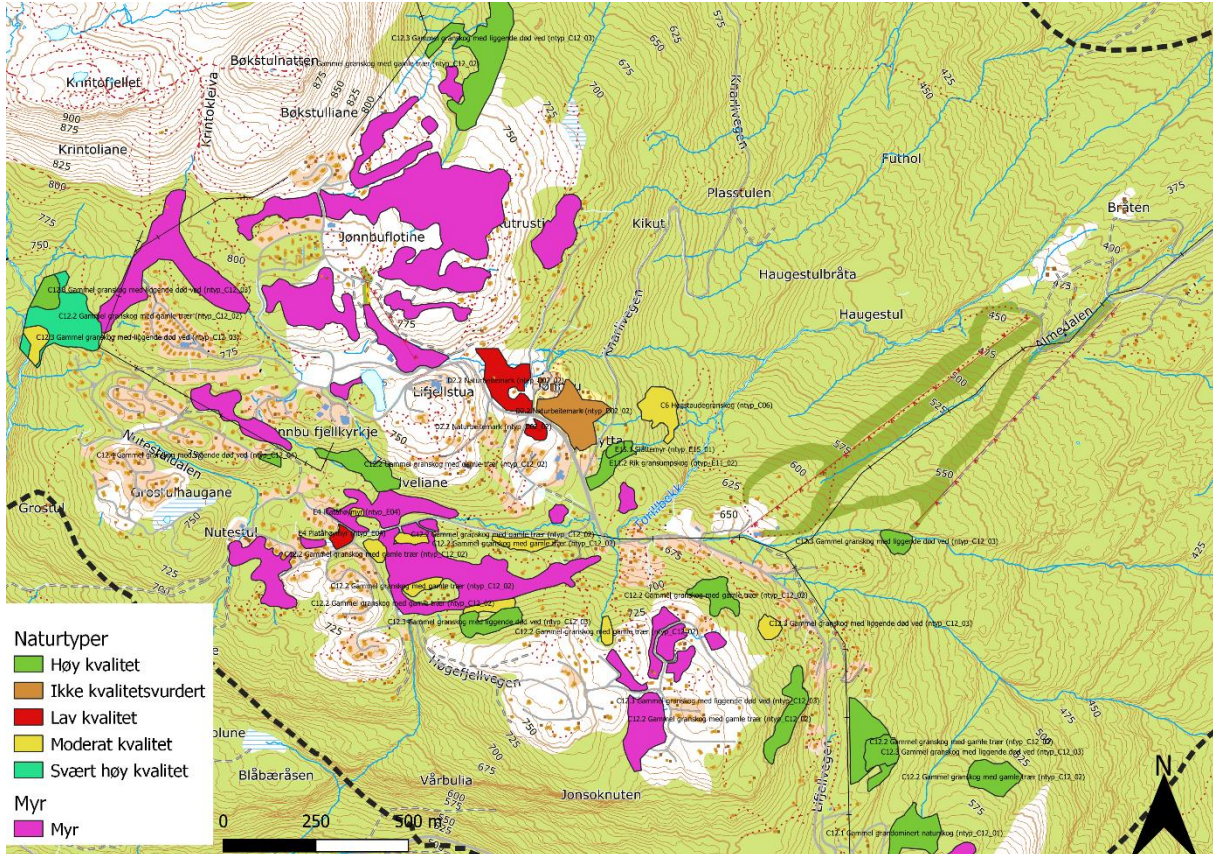
Fleire utbyggingsområde er tekne ut av planen og vil ikkje få endra arealbruken frå utmark, myr, skog til utbygd areal. Klimarekneskapet totalt sett i planen fører til ein teoretisk reduksjon av klimagassutslepp samanlikna med gjeldande plan (KDP 2014), men rekneskapen viser framleis at ein vidare utbygging av området vil bidra til ein auke av klimagassutslepp totalt sett.

Føresegnene siker at det i reguleringsplanar skal visast grep og tiltak for å redusere klimagassutslepp, samt vise klimagassutslepp i eit arealrekneskap. Det er også sikra i føresegnene at tiltak som kan føre til drenering av for eksempel myrområde ikkje tillatast innanfor ei omsynssone.

Kartet under viser kartlagde myrområde. I planforslaget har ein forsøkt å ta omsyn til så mange av desse områda som mogleg, men vedtaket i formannskapet den 11.03.24 har ført til at det blir lagt inn fleire utbyggingsområde for fritidsbustader i område med myr. I fleire område (FB8, FB15, FB6, FB11, FB19, FB21 og FB20) vil truleg myrområde bli øydelagt ved ei vidare utbygging her. I FB8 er det eit myrområde av svært lite omfang og difor eit mindre karbonlager. I FB6 er det eit større myrområde, som truleg er relativt grunn. Det er allereie gitt byggjegotkjenning for ein veg i dette området, noko som truleg vil føre til at myrområdet her vil bli øydelagt. I FB15 er fleire myrområde allereie sterkt

påverka av pågåande utbygging. Delar av desse er merkte med omsynssone i plankartet, men ikkje alle. Tiltaka som er gjennomførte i seinare tid og som er planlagt framover, vil truleg føre til at også myrområda her vil bli øydelagde.

Figur 2. Kart som viser kartlagde naturtyper med lokasjonskvalitet og kartlagde myrområde.

Transportbehov og trafiktryggleik:

Med fleire fritidsbustader i planområdet framover vil trafikkbrevet framover fortsette og auke, samtidig som terrengforhold og plassering av ulike målpunkt (fritidsbustader, skisenter, vinterland, Lifjellstua, fjellkyrkja, hovudparkering, stiar, skiløyper og akebakkar) tilseier at ein har ein del intern trafikkbrevet for å lette trafik mellom ulike målpunkt. Det er og fritidsbustader og andre målpunkt på begge sider av fylkesvegen. Det resulterer i at det finst fleire naturlege kryssingspunkt for mjuke trafikantar. Fartsgrensa på 80 og delvis uoversiktleg utforming av avkøyringar, samt høge brøytekanter vinterstid bidrar til at trafiktryggleiken ikkje vurderast som bra nok. Eit av desse kryssingspunkta ligg ved området FB8 og tilkomst til løypenettet direkte i frå fylkesvegen. Ved ei vidare utbygging i området og ny detaljregulering, samt omlegging av løypetilkomsten ligg det eit potensiale her i planen for å forbetre trafiktryggleiken ved eit av dei naturlege kryssingspunkta.

For å redusere det interne trafikkbrevet er det sikra i føresegnene at det i reguleringsplanar må sikrast gode gangveggar (stiar og skiløyper) mellom fritidsbustader og andre målpunkt.

Teknisk infrastruktur:

Det er sett krav om at teknisk infrastruktur er tilstrekkeleg etablert før ein kan bygge ut eit område. For dei fleste områda er konsekvensane av dette mindre omfattande. Eit unntak er FB12. Her vil det ikkje vere realistisk å få etablert kommunal vatn og avløp til områda. Det er sett krav om ei alternativ

løysning i føresegnene som skal utarbeidast av fagkunnig. Eksisterande fritidsbustadar skal kunne inngår i ei slik alternativ løysning.

Folkehelse:

Fleire tidlegare utbyggingsområde er endra i denne planen. Særleg området rundt tidlegare H8 og S1 (no FB19, FB20), samt delar av tidlegare H4 (no FB15), kan ha positive konsekvensar for å betre tilgangen til friluftareal for folk flest. Etter vedtaket i formannskapet den 11.03.24 er fleire av desse områda, inkludert FB21, med vesentleg tyding for folkehelse (sentrale naturområde med relativt god tilgjengelegheit), gjort om til område for fritidsbustader. Det er ikkje sett rekkefølgekrav i desse områda som sikrar tilgjenge gjennom heile anleggsperioden, noko som kan ha negative verknader på folkehelsa. Attraktiviteten av områda vil òg bli redusert noko, sidan store delar vil ha dårlegare tilgjenge for allmenta.

Omsynssonen for friluftsliv er no tydeleg utvida og gjeld no for store delar av planområdet.

For område FB8, Kalveliane, er det sikra i føresegnene at kvalitetane området har for friluftsliv og ski ikkje skal forringast, og at det samtidig opnast opp for at ein sentralt tilkomst til løypenett kan leggest om. Det kan betre tilgangen til løypenettet for folk flest.

Målpunkt for barn og unge:

Viktige målpunkt for barn og unge (som alpínsenter, skileikareala, samt nærfriluftsområder brukt i undervisning og av barnefamiliar) er bevart i denne planen.

Samfunnstryggleik og beredskap:

I planen er det gjort tiltak for å redusere samfunnstryggleiken. Naturlege flaumvegar er kartlagde og avsett med eigne omsynssoner i plankartet. Det er stilt krav om at tiltak mot skogbrann skal vurderast i reguleringsplanarbeidet, og aktsemdsområde og faresoner er vist i plankartet. Eit område for fritidsbustader som ligg i faresone for ras og skred er framleis inkludert i planen, utan nyare vurderingar knytt til skredfaren i området.

Vedlegg

1. Innspel til planprosessen med kommentarar
2. Innspel til høring av planforslaget med kommentarar
3. Midt-Telemark kommune. 2023. Konsekvensutgreiing og ROS-analyse av innspel (kvalitetssikring av Sweco AS)
4. Hertzberg, M.K. og Brynjulvsrud J.G. 2023. Naturtypekartlegging på Lifjell i Midt-Telemark kommune. Biofokus rapport 2023-089. Stiftelsen Biofokus. Oslo
5. Storm, H.N. og Løkka N. 2022. Videre utvikling av Lifjell. Innspill fra en spørreundersøkelse. Telemarksforsking, Bø.
6. Mimir AS 2022. Reiselivsfaglige vurderinger av svarene – tilleggsnotat til spørreundersøkelse.
7. Fremstad, M. 2023. Notat – Avrenningslinjer i KDP Lifjell. Sweco AS
8. Midt-Telemark kommune. 2023. Notat om bakgrunnskunnskap for friluftsliv på Lifjell – KDP område.
9. Midt-Telemark kommune. 2023. Notat om bakgrunnskunnskap landbruk – KDP Lifjell.
10. Midt-Telemark kommune. 2023. Notat om bakgrunnskunnskap for kulturmiljø på Lifjell-KDP område.
11. Midt-Telemark kommune. 2023. Notat: Verna vassdrag og kommunedelplan Lifjell.
12. Planprogram Kommunedelplan for Lifjell.

PLANFORSLAG

Vedlegg 1 - Innspel til varsel om oppstart og planprogram med kommentarar

Nr	G/b nr.	Avsendar	Innspel om arealbruksendring til fritidsbustad	Kommunens merknad
1	9/8 6	Anne Gunn og Jan Reinert Kallum	Foreslår (1) alternativt område for cirka 8-10 hytter og (2) å skilje ut noverande hytta frå resten av eigendommen.	Området er ikkje tilrådd (sjå KU)
6	9/1 72	Therese Young	Har ei stor tomt, og ønsker derfor å leggje til rett for nokon fleire hytter og omregulere frå LNFR til fritidsbustad. Har også et ønske om vinterveg til området.	Det er ikkje anledning til å etablere tilkomstveg til området, slik arealbruken i området er i dag. Pga. omsyn til løypenettet og friluftsliv er det utfordrande med vidare fortetting i Kalveliane. Kalveliane vert vurdert som eit område for fortetting i konsekvensutgreininga. Området er tilrådd, men det stillast krav om felles planlegging for heile området i Kalveliane (sjå plankart og føresegner). Det vil si at ein ikkje kan byggje vidare her, før det er godkjent ein ny detaljreguleringsplan for heile området.
9		Høgefjell AS v/Trygve Bjarkø	Det er viktig at området Høgefjell Syd blir værande i planen.	Delar av Høgefjell syd er svært bratte. Det er tilrådd å innsnevre området for fritidsbustad der det er hensiktsmessig, slik at ein unngå utbygging av infrastruktur eller bustad i terreng brattare enn 1:3. Utbygging i terreng brattare enn 1:3 vil ikkje bli tilrådd og er følgt opp i føresegnene. Utbygging i svært bratt terreng kan føre til store sår i landskapet. Det ble registrert en naturtype i området med sentral økosystemkvalitet og med høy lokalitetskvalitet. Ein utbygging som råker denne naturtypen er ikkje tilrådd.
9	10/ 10	Høgefjell AS v/Trygve Bjarkø	Foreslår eit nytt område i Torillstul/Aamotdalen med ca. 65 fritidsbustader, 5 frittliggande fritidsbustader (utan vegtilkomst), 4 områder for mikrohytter (utan vegtilkomst), 4 områder for mikrohytter (utan direkte vegtilkomst) og 1 kryssing av bekken med bru. I tillegg til omfattande veginfrastruktur gjennom området, og store friområde og løypeplan (sommar og vinter).	Området er ikkje tilrådd (sjå KU)
11		Lifjell Hytttomter AS v/Øystein Nordskog	Utvide H6 mellom Lifjelltunet og Grostul med nytt hytteområde på ca 28 daa og 23 hytter. Krever omlegging av skiløype, hvor høgspenit legges i bakken (Midt-Telemark Energi). Lifjell løypelag stiller seg positivt til forslaget.	Området er ikkje tilrådd (sjå KU). Området er lagt inn med fritidsbustadformål etter vedtaket i formanskapet 11.03.24
15		Lifjell Skisenter v/Per Hanstad	Nye utbyggingsområde – Bør skje frå parkering Jønnebu og nedover mot skaret på nordsiden av Lifjellvegen.	Det er kommet inn konkrete innspill om områder langs den aktuelle strekningen som vert vurdert i KUen
18		Svein Fossheim	Foreslår at det tillates utbygging av private fritidsbustader i S1 og S2	Sentrumsformål for S2 er oppretthold. S1 er delt opp i ulike formål, sjå plankart og planomtale. Deler av S1 er lagt inn med fritidsbustadformål etter vedtaket i formanskapet 11.03.24
18	9/4 67	Svein Fossheim	Foreslår eit nytt område for fritidsbustader i tilknytting til H8	Området er ikkje tilrådd (sjå KU)
34 og 38		Olav og Håkon Farnes	Re-etablere H5 og H9 gjennom marknadstilpassa utbygging i sentrumsområdet, vest for Jønnebu hytteparkering. Avgrensa av fylkesvegen i vest og syd, av regulert heis i nord og Jønnebulia/Jønnebu, inkludert 9/200 og 9/201, i øst.	Reetablering av H5 og H9 er ikkje tilrådd (sjå KU). S1 er delt opp i ulike formål, sjå plankart og planomtale. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24

15		Per Hanstad	Jønnbulia, Høgefjell mv. er aktuelle fortettingsområder. Heilt nye utbyggingsområde bør ligge i området frå parkeringa ved Jønnbu og nedover mot Skaret på nordsida av Lifjellvegen. Det bør ikkje etablerast nye utbyggingsområde høgare opp enn det som allereie er regulert. Området frå parkeringa på Jønnbu og vestover/nordover bør framleis vere regulert til LNF-område, skiløyper/stiar og alpindefarter/heiser.	Fleire områder på nordsida av Lifjellvegen vert vurdert i konsekvensutgreiinga, men er ikkje tilrådd (sjå KU). Det leggst ikkje til rette for nye utbyggingsområde vestover/nordover.
5 og 30	9/1 66	Liv Haglind og Stian Haglind Bakke	Omregulere 9/166 frå LNFR til fritidsbustad. Viser til moglegheit for å kjøpe vegrett og kople seg på vatn og kloakk.	Området er tilrådd (sjå KU)
27	10/ 121	Hans Hafskolt	Omregulere 10/121 frå næringsareal til fritidsbustad. Meiner at skitrekking blei plassert på tomte utan samtykke/varsel, som seinare blei retta opp i en jordskiftesak.	Det vurderast som delar av innspelet er privat rettslege forhold. Disse vert ikkje vurdert. Arealbruken vert konsekvensutgreidd, men området er ikkje tilrådd (sjå KU).
44		Bjørn Davidsen	Ønsker moglegheit for fortetting i eksisterande hytteområde, eksempelvis Jønnbu/Kalveliane	Kalveliane vert vurdert som eit område for fortetting i konsekvensutgreiinga. Området er tilrådd, men det stillast krav om felles planlegging for heile området i Kalveliane (sjå plankart og føresegner). Det vil si at ein ikkje kan byggje vidare her, før det er godkjent ein ny detaljreguleringsplan for heile området.
23	9/8 6	Geir Tore Langkås	Har behov for å utbetre "gamle kiosken" for å ivareta konstruksjonen. Det er ønskeleg å oppgradere hytta til ein meir funksjonell standard, for eksempel ved å utvide inntil 50 kvm, etablere soverom og et funksjonelt kjøkken.	Føresegner for LNF blir i stor grad vidareført. Det vil si at oppføring av nye eller vesentleg utviding av eksisterande fritidsbustader ikkje er tillate. Erstatningsbustad (til dømes som følgje av brann, alderdom eller liknande) til eksisterande fritidsbustad kan tillatast.
Nr	G/b nr.	Avsendar	Innspel om arealbruksendring til næring	Kommunens merknad
15		Per Hanstad	Viktig å behalde noko areal til framtidig næringsbygg i forbindelse med Vinterland-bygget. Dette kan være på den vesle kollen nordvest/rett bak Vinterlandbygget.	Området er tilrådd (sjå KU)
Nr	G/b nr.	Avsendar	Innspel om arealbruksendring til andre utbyggingsformål/infrastrukturformål	Kommunens merknad
45	18/ 6	Alf Hans Hørte/Lars Johan Gylder	Gjere om gammel skistall til foreiningshus.	Området er tilrådd (sjå KU)
15		Per Hanstad	Alle 8 alpinheiser bør stå i den nye planen. Høgast prioritet har D og F.	Heis D og F, samt tilhøyrande nedfarter, vidareførast i planen. Det er registrert ein viktig naturtype i området for heis D. Kommunedelplanen overstyrer reguleringsplanen i dette område. Heisområde (G, H, J, K) og ein område satt av til kombinert formål i samband med dette vidareførast ikkje i ny plan. Bakgrunn til dette er at store delar av heisområdet vil komme i konflikt med §11 om kantvegetasjon i vassressursloven.
15		Per Hanstad	Meiner det er et behov for flere arealer for ulike familieaktiviteter sentralt på Lifjell (aking og annen lek)	Areal som er sett av for leik og aking (idrettsanlegg/alpinområde) vidareførast. Det er også satt av ein nytt areal til aking og lek i tilknytning til Vinterland.
15		Per Hanstad	Ønsker at S1 blir delvis omregulert til rekreasjonsareal. Gjelder da området frå tjernet, over området mellom parkeringsplassane og opp lia vest for Vinterlandbakken. Bør revurdere om området skal være regulert til fritidsbustader med utleieplikt. Våt-/myrområde må ikkje byggast ned.	Området rundt tjernet er satt av til fritids- og turistformål. Området vest for Vinterlandbakken er delvis satt av til idrettsanlegg/alpinområde (aking og lek). Myrområdet, som ikkje er omfatta av pågåande utbygging, er satt av til blågrønnstruktur. Det er satt av areal til å reetablere tidlegare rundløype gjennom tidlegare S1. Ørvig delar av S1 er i alt hovudsak satt av til parkering (sjå plankart, føresegner og planomtale)

7	Nutestul Velforeining, Høgefjell Veilag og Grostul Velforening	Som konkret innspel bør moglegheitene for utbering av øvre del av Krintotraséen og vidare oppover mot Glekse vurderast. Tilsvarande bør ein sjå på om det er mogleg og etablere meir robuste løyper frå Anebuflåtin, opp øst for Anebunatten og vidare oppover Oksla, som mogleggjer løypekøyning på mindre snø, så vel som moglegheitene for enkelt tilkomst til fjellet sommarstid.	Nye løypetraséar/stiar, som ikkje er tatt i bruk i dag, vert ikkje vurdert i planarbeidet. Innspelet takast med vidare til arbeidet med ein ny sti- og løypeplan for heile kommunen.
8	Lifjell Snøscooterklubb	Ønsker at det leggst inn ein framtidig løypetrasé frå Jønnebu området som evt. kan koplust samene med det planlagde løypenettet ved Hollane.	Det er ikkje anledning til å legge til rette for auka motorisert ferdsel igjennom dette planarbeid. Innspelet tas med vidare til arbeidet med ein ny sti- og løypeplan for heile kommunen.
9	Høgefjell AS v/Trygve Bjarkø	Alpinsatsing bør vidareførast. Meiner at det nå er grunnlag for vesentleg tilrettelegging for en slik satsing framover.	Heis D og F (nå heis C), samt tilhøyrande nedfarer, vidareførast i planen. Heisområde (G, H, J, K) og ein område satt av til kombinert formål i samband med dette vidareførast ikkje i ny plan. Bakgrunn til dette er at store delar av heisområdet vil komme i konflikt med §11 om kantvegetasjon i vassressursloven.
10	Lifjell løypelag	Framhevar viktighetene av utviklinga av løypenettet på Jønnebuplatået, som er noko mindre utsett for vår enn høgfjellet. Det må settast av fleire areal til traséar for skiløyper og turstiar, samt til skileikområde.	Det er satt av areal til å reetablere rundløypa gjennom tidligere S1. Det er satt av eit område til idrettsanlegg (f.eks. til skileik/aking) i tilknytning til Vinterland. Øvrige områder som er satt av til dette formålet er vidareført. Det er med dette satt av fem områder til dette føremålet innanfor planområdet. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
12	Bø Turlag	Ønsker stiar/løyper med minst 25 meter grøntareal (naturlig vegetasjon) på kvar side, og ingen hytteutbygging inntil stiar og løyper. Ønsker ikkje nedbygging av fleire toppar og koller. Dette for å sikre moglege rasteplassar med utsikt langs løyper og stiar utan å komme i konflikt med hyttefolket. Det må gis løysningar for vegane der skiløypene kryssar grusveggar. Dette kan være skitunnelar, bruer eller andre tiltak som sikrar at man ikkje må ta av skiene ved kryssing av veg.	Det leggst ikkje opp til ny utbygging langs eksisterande stiar og løyper med unntak av området nord i Kalveliane - her sikrar føresegnene har kvaliteten for ski- og friluftsliv ikkje forringast ved ein eventuell omlegging av løypa. Det er satt av areal i tilknytning til Vinterland bygget til næring. I dette område er det ei kolle som er mykje brukt i samband med drift av skianlegget. Det er gitt nokre føresegner som skal sikre at moglegheitene for aktivitet i dette området ikkje forringast. Det er ikkje anledning å gjere noko med eksisterande kryssingar av veg/skiløypa i dette planarbeidet. Men det tilretteleggjars ikkje for fleire slike kryssingar. Innspelet tas også med vidare i arbeidet med ein sti- og løypeplan for heile kommunen. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24

12	Bø Turlag	<p>For å sikre beitenæring på Lifjell forslår Bø turlag (1) det må etablerast en markagrense på kote 800 m i botnen av Krintokleiva. Områdene utanfor grensa bør bandleggast/fredast, og kompensasjon for grunneigar må vurderast. (2) Jønnebuflåtin, myra vest for hyttefeltet og skråninga opp mot Bøkstulnatten bør fredast/bandleggast til friluftsføremål. (3) Nedste del av Krintokleiva er skjerma mot vind og bør tilretteleggast for skileik. Dette inkluderer bla. Kalveliene og Solskindsdalen som ligger inn under område F1 i eksisterande kommuneplan. (4) Ingen hyttebygging utanfor markagrensa frå botnen av Krintokleiva og oppover, og ingen hytter ovanfor eller utanfor eksisterande hyttefelt. (5) Det må sikrast gode turstiar og løypetraséar innover fjellet som leder folk utan å komme i konflikt med naturinteresser og beitebruk. (6) Ingen veg byggast opp Krintokleiva og Glekse. (7) Ingen fleire skiheiser etablerast, med unntak av samanbindingsheisa som er under arbeid. (8) All vidare hyttebygging skjer ved fortetting</p>	<p>1) Ein kommune har ikkje anledning å gi områder varig vernestatus. Kommunen har anledning å innføre ein kommunal markagrense. Ein kommunal markagrense er retningsgivande med ikkje bindande og kan enten markerast gjennom ein ikkje juridisk linje eller omsynssone. Det er valt her å utvide eksisterande omsynssone for friluftsliv. Det er arealføremål som er bindande, det opnast ikkje for nye utbyggingsområde vest eller nord for eksisterande bygnadar. 2) Delar av myra, som ikkje er satt av til løype eller alpin er satt av til blågrønnstruktur. Føresegnene knytt til arealføremåla i området skal sikre at inngrep i myr ikkje førar til endringar i hydrologien. Tidlegare H8 er tatt ut av planen og området med eksisterande hyttar er omgjort til LNF spreitt med ein kvote på null. 3) Det er satt av eit område til skileik i botnen av Krintokleiva, i Kalveliane, i samband med Vinterland, på Grostul, og ved H7/Jønnebuflåtin. Innspel om eit nytt areal for skileik i Solskindsdalen tas med vidare til arbeidet med sti- og løypeplan for heile Midt-Telemark kommune. 4) Sjå 1). Områder med eksisterande hyttar utanfor hyttefelt og utan vegtilkomst er omgjort frå fritidsbustad til LNF spreitt med ein kvote på null. Det var vanleg før at ein ha "rydda" opp og lagt eigendomar med eldre hytter utan vegtilkomst i kartet med fritidsbustad føremål. Det er ikkje hensiktsmessig, sidan overordna plan da legger opp til fortetting i eit område utan eksisterande vegtilkomst og utan at konsekvensane av å opne opp for meir hytteutbygging i ei slik område er tilstrekkeleg utgreitt. Til dømes kan mangel på vegtilkomst til eit større hytteområde ha betydelege konsekvensar for tenester, som f.eks. heimesjukepleie og linkande, som kommunen er pålagt å yte også for hytteeigarar. 5) Det er ikkje lagt inn nye sti- og løypetraséar. Det er heller ikkje fortatt ein kartlegging av naturmangfald i disse områder, sidan områder som er under høy utbyggingspress vert prioritert i denne omgang. Innspelet tas med vidare til arbeidet med ein sti- og løypeplan for heile Midt-Telemark kommune. 6) Det opnast ikkje opp for bygging av veg opp til høgfjellet. 7) Store delar av tidlegare alpintraser er tatt ut av planen med bakgrunn i at arealbruken kom i konflikt med vassressursloven. Heis C (tidlegare heis F) og sambindingsheisen (heis D) blir vidareførte i planen. Det er ønskeleg å støtte opp under aktiviteten og drifta til skisenteret/vinterland (viktig og populært tilbod for både lokal befolkning og besøkande) og at drifta har moglegheiter igjen til vidare utvikling i framtida. 8) Det opnast ikkje opp for nye områder for fritidsbustader i planen. Fleire områder for fritidsbustad, som ikkje vert realisert er teken ut av planen av omsyn til naturmangfald, klima og landskap. Planen legg til rette for vidare fortetting i Kalveliane (ovanfor F1) og viser særleg til planreserven i områdene H19/H10 (tidlegare H10/H11), H3 (tidlegare H4) og H2 (tidlegare H12), Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24</p>
14	Kjersti Helene Kvammen	<p>Ønsker (1) flere løyper som ikke kommer i konflikt med hytter eller veg, og (2) å legge en sløyfe helt ut på Jønnebuflåtin, enten ved å tilføye en ekstra sløyfe på gul løype eller ved å utnytte myra i bunn av Solskindsdalen til ulike sløyfer (evt lysløype). Vil også at (3) skiheiser øst for Bøkstulnatten og opp Skåråfjellholmen skal ut av planen.</p>	<p>1) Det leggast ikkje opp til nye kryssingar mellom veg/sti/løype. 2) Det er lagt inn areal som kan føre til at den tidlegare rundløypa på Jønnebuflåtin kan reetablerast. Lysløypa er teken ut av planen med bakgrunn i ein allereie problematisk lysforureining i området. Innspelet tas med vidare til arbeidet med ei sti- og løypeplan for heile Midt-Telemark kommune. 3) Skiheisane i dette området er teken ut av planen</p>

				med bakgrunn i at arealbruken kjem i konflikt med vassdragsloven. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
17		Bø og Sauherad Røde Kors	Ønsker (1) at det legges til rette for en evt utvidelse av vaktbasen i Krintovegen 32, (2) eit egna treningsområde for skredtrening, og (3) flere tilrettelagte stier for bevegelsehemmede personer. Etterlyser også enkel tilkomst og forflytting i løypetrassene og 4) helikopterlandeplass langs veg/parkering.	1) Området ligg i ein regulert område. Det vurderast slik at det er moglegheiter for utviding av eksisterande bygg med bakgrunn i gjeldande plan. 2) Kommunen har etterspurt ytlagare informasjon om dette punkt, men har ikkje fått svar. Det er kommunen sin oppfatning at skredtrening kan utførast i LNF område utan at det settast av areal til andre formål. 3) Innspelet tas med vidare til arbeidet med ein sti- og løypeplan for heile Midt-Telemark kommune. 4) Kommunen vurderer det slik at arealet sett av til hovudparkering er stort nok til å kunne brukast som landingsplass for redningshelikopter ved behov. Det verkar ikkje naudsynt å sette av eit eige areal her, da eit redningshelikopter uansett vil forsøke å lande så nærme skadestaden som mogleg.
22		Lifjell Beitelag	Ønsker at ikkje-utbygd alpinanlegg tas ut av kommunedelplanen	Heis D og F (nå heis C), samt tilhøyrande nedfarer, vidareførast i planen. Heisområde (G, H, J, K) og ein område satt av til kombinert formål i samband med dette vidareførast ikkje i ny plan. Bakgrunn til dette er at store delar av heisområdet vil komme i konflikt med §11 om kantvegetasjon i vassressursloven.
24	9/2 64	Helle Dønvik og Tomas Krafft	Dagens LNF-områder ønskes vidareført i ny plan. Urealiserte heistrasser, bortsett frå sambindingsheisen, ønskes ikkje vidareført av omsyn til natur, miljø og beitedyr.	Heis D og F (nå heis C), samt tilhøyrande nedfarer, vidareførast i planen. Heisområde (G, H, J, K) og ein område satt av til kombinert formål i samband med dette vidareførast ikkje i ny plan. Bakgrunn til dette er at store delar av heisområdet vil komme i konflikt med §11 om kantvegetasjon i vassressursloven. Det leggst ikkje opp til nye utbyggingsområde i planforslaget. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
35		Tor Henning Forberg, Gunnar Amundsen og Kristin Sarmon Gundersen	Fleire skileikområde i området rundt Jønnbu og Krintofjellet bør sikrast mot utbygging i planen	Det er i alt satt av fem slike områder i planforslaget (sjå plankart og føresegner). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
43		Visit Bø	Viktig å sikre større parkering på Jønnbu og legge til rette for lading av elbilar	Kommunen vurderer at arealet satt av til parkering er stor nok til å imøtekomme dagens behov. Tidlegare områder for fritidsbustader utan vegtilkomst er gjort om til LNF spreitt med ein kvote på null. Ein vil dermed ikkje har moglegheit til å byggje fleire fritidsbustader utan vegtilkomst og ein vil dermed ikkje auke behovet for langtidsparkeringsplassar. Det kan vere naudsynt med tiltak som aukar utnytting på hovudparkeringa. Dette arbeidet kan gjerast uavhengig av dette planarbeidet. Arealbruken i planen avgrensar ikkje lading av elbilar i områder sett av til fritidsbustad, næring, parkering, privat- og offentleg tenesteyting. Om kommunen bør tar ansvar for etablering av ladestasjonar kan ikkje vurderast i dette planarbeidet
42		Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)	Eksisterande og vedtekne større høgspenningsanlegg og transformatorstasjonar skal avsettast som omsynssoner i plankartet (pbl. § 11-8 d/H740). Mindre kraftleidningsanlegg innanfor områdekonsesjonane fell innanfor verkeområdet til pbl., og kan settast av i plankartet som teknisk infrastruktur etter pbl. § 11-7 nr. 2.	Det er kun distribusjonsnett i planområdet

42			Vårbusvingen ønskes merket som utsiktspunkt med nedsett fartsgrense. Mange biler som stopper her	Viser til dialog med fylkeskommunen. Det er ikkje aktuelt per i dag å sette ned fartsgrensa på Fv3332.
Nr	G/b nr.	Avsendar	Innspel om arealbruksendring frå utbyggingsføremål til LNF	Kommunens merknad
41		Arnfinn Moe Hansen	Meiner (1) at H8 ikke bør bygges videre på. Dette har/er et stort myrområde med mye vann. To bekker leder vann vekk frå myra, men det er knytt fleire utfordringar til disse bekkene som bla. stadig flaumproblematikk. Meiner (2) at bekkeløpa må teiknast inn i plankartet. Stripa i H8 rundt bekkane må gjerast om til LNF (viser til film og kart). 3) Meiner at fareområdet for ras i H8 må utvidast syd-vestover rundt Bøkstulnatten i retning mot H7. Det bør ikkje byggas ut meir i dette område. 4) Med bakgrunn i klimaomsyn bør myrområde bli verande urørt. H8 omtales også som 5) beiteområde for sau om viktig område for en stor harebestand, samt lirype og orrfugl.	1), 4) og 5) Utbyggingsområde i dette området er foreslått lagt til LNF. Området med eksisterande hyttar, men utan vegtilkomst er foreslått lagt til LNF spreitt med ein kvote på null. 2) Det er lagt eit eige notat rundt vassproblematikken her (sjå vedlegg til planen). 3) Det er NVE som har ansvaret for aktsemdsområder for skred. Sjå vedtaket i formannskapet 11.03.24
Nr	G/b nr.	Avsendar	Innspel til føresegner	Kommunens merknad
15		Per Hanstad	Meiner (1) at ny kommunedelplan bør innehalde meir detaljer knytt til estetisk utforming av hytteområde. Dette inkluderer materialval, fargebruk, terrengtilpassing og utebelysning mv. Meiner (2) at bestemmelsane for størrelse på hyttene bør bli meir fleksible. Bør være mogleg å bygge noko større hytter dersom tomten er stor. Foreslår alternativ til dagens bestemmelsar: benytte utnyttelsesgrad og ikke en konkret kvadratmeterbegrensning.	1) Det er satt meir detaljerte krav til landskap og estetikk i ny kommunedelplan, samanlikna med både kommuneplanens arealdel og eldre Lifjell-plan. Etter ny plan skal vegar leggast med god terrengtilpassing for å unngå store vegskjeringar, og naturleg vegetasjon skal takast vare på så langt som råd. Det er innført ein detaljert føresegn om gjerdebruk og lyskjelder. 2) Føresegnene for utnytting er vidareførte i tråd med kommuneplanens arealdel. BYA – maks er eit eksakt mål. Dersom ein brukar BRA eller % BYA på tomta vil dette medføre større tomter og mindre utnytting av areal totalt sett. Storleiken på fritidsbustad er vanskeleg å regulere og må då regulerast gjennom maksstorleik eller maksstorleik på tomter. Det er ikkje ynskeleg med ein meir fleksibel grense i områder sett av til private fritidsbustader. Det vurderast som vanskeleg å innfri krava om landskapstilpassing og estetikk om det blir tillat større bygningar i desse områda. Det er sett av areal til sentrumsformål (tidlegare S2). Her vil det vere mogleg å etablere større bygningar til kommersiell bruk.
2		Lisa Mørkås og Åsmund Dagslet	Ønsker at reglene rundt utnytting av tomt harmoniserast i dei ulike hyttefelt.	Som hovudregel gjeld reguleringsplanen for kommunedelplanen for Lifjell (føresegnene nr 1.2). Det vil seie at føresegnene for utnytting gjelder i KDP Lifjell gjelder kun for nye reguleringsplanen, dersom ikkje annet er angitt i føresegnene 1.2. Ein må søke om reguleringsendring dersom ein ønsker at dette også skal gjelde for eit område med ein reguleringsplan vedtatt før denne dato. Dette fordi planlegginga er føretatt med bakgrunn i ein annan utnyttingsgrad. Det er nausdynt å vurdere ein eventuell endring av dette i eldre planer i kvart enkelt tilfelle.

7	Nutestul Velforening, Høgefjell Veilag og Grostul Velforening	<p>1) Ber om at det tas spesielt omsyn til krav om biologisk mangfold, miljømessige påverkingar, landskap og friluftsmessige forhold i det vidare arbeidet. Dette må vektleggast tungt dersom eksisterande LNF-områder omdisponerast. 2) Kommunen bør vidare stille sterkare krav til faktisk utbygging av skiløyper/stiar i form av rekkefølgekrav som påleggast utbyggjar. Dette for å sikre at løyper faktisk blir realisert og ikkje minst at kommunen stiller større krav til plassering av løyper. 3) Gjerdeforbod bør opphevast som følge av sterk fortetting og fjerning av naturlig vegetasjon. Setter følgande forutsetningar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Gjerde skal ikkje hindre allmenn fri ferdsel• Gjerdene skal vere utforma slik at det ikkje er representere en fare for menneske eller dyr, f.eks. ved at det kun er tillat med skigard.• Gjerde avgrensast til maksimalt 30-50 % av tomtgrensen og avgrensa til maksimalt tre sider av den aktuelle hyttetomten.• Fullstendig inngjerding av tomter/areal tillatast ikkje da dette kan innebere at dyr stenges inne med det stress og fare det kan medføre.• Gjerde skal ikkje være til hinder for trafikk eller nødvendig drift og vedlikehold av veg, vann, elektrisitet og avløp• Oppsett av gjerde skal avklarast med-, og skje med samtykke frå rørte hyttenaboer.4) Meiner at det ikkje er behov for utleigeplikt for private hytter og at utleigemarknaden i dag fungerer svært bra. 5) Etterlyser bestemmelsar som hindrar unødig lysforureining (f.eks. lyskjelder som peiker nedover)	<p>1) Det er utført ein kartlegging av naturmangfold i store delar av planområdet der det er vurdert vidare utbygging. Naturmangfold, landskap og friluftsliv inngår som egne tema i konsekvensutgreininga (sjå KU). 2) Det er ikkje planlagt nye kryssingar av løype/sti/veg. 3) Gjerde tillatast og gjelder for alle fritidsbustader i planområdet (sjå føresegn 1.10 og 1.2). 4) Det innførast ikkje nye områder med utleigeplikt, tidlegare S1 område får delvis nytt arealbruk (sjå plankart). 5) Det innførast ein ny føresegn som skal bidra til å redusere lysforureining. I tillegg er lysløpetraséen som vert sett av i tidlegare plan tatt ut.</p> <p>Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24</p>
9	Høgefjell AS v/Trygve Bjarkø	Nye hytteområde må ikkje komme i konflikt med eksisterande skiløyper og turområde.	<p>Det er ikkje lagt til rette for fleire kryssingar mellom skiløype/sti/veg</p> <p>Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24</p>
10	Lifjell løypelag	Kommunen bør stille strengare krav til utbygger når det gjelder plassering og opparbeiding av løypetraséar, samt omlegging av eksisterande trasear dersom det blir nødvendig. Nye kryssingspunkt mot vegar må ein unngå. Kravet om at alle tomtkjøparar/hytteieigarar må bidra med løpande kontingent til Løypelaget må videreførast.	<p>Det er ikkje lagt til rette for fleire kryssingar mellom skiløype/sti/veg. Føresegnene om kryssingspunkt mellom veg og skiløype er i stor grad vidareført (sjå føresegn 1.16 d). Kryssing av veg og skiløype tillatast ikkje. Kontingent til løypelaget og eventuelle avtaler/krav rundt dette er privatrettsleg. Kommunen kan ikkje stille eit slik krav.</p> <p>Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24</p>
12	Bø Turlag	1) Det må avsetas areal til brede, grønne korridorer langs skiløyper og stier med minst 25 meter på hver side. Ingen hyttebygging inntil stiar og løyper. 2) Ønsker ikkje nedbygging av fleire topper og koller. Dette for å sikre moglege rasteplassar med utsikt langs løyper og stiar uten å komme i konflikt med hyttefolket. Det må gis løysingar for vegane der skiløypene krysser grusveger. Dette kan være skitunnelar, bruer eller andre tiltak som sikrar at man ikkje må ta av skiene ved kryssing av veg.	<p>Det leggast ikkje opp til ny utbygging langs eksisterande stiar og løyper med unntak av området nord i Kalveliane - føresegnene skal sikre at kvaliteten for ski- og friluftsliv ikkje forringast ved ein eventuell fortetting her. Det er satt av areal i tilknytning til Vinterland bygget til næring. I dette område er det ei kolle som er mykje brukt i samband med drift av skianlegget. Det er gitt nokre føresegnar som skal sikre at moglegheitene for aktivitet i dette området ikkje forringast. Det er ikkje anledning å gjere noko med eksisterande kryssingar av veg/skiløypa i dette planarbeidet. Men det leggast ikkje til rette for fleire slike kryssingar. Innspelet tas også med vidare i arbeidet med ein sti- og løypeplan for heile kommunen. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24</p>

12	Bø Turlag	Ønsker belyningsplan og regulering av belysning.	Det er innført nye føresegner som skal sikre at lysforureining reduserast (sjå føresegner 1.9 og 2.1.2 j). Tidlegare trase for lysløype er tatt ut av planen av omsyn til lysforureining. Det er også innført ein ny føresegn knytt til bygningar og anlegg 2.1.2 e) som seier at vindauge må utformast slik at det tek omsyn til synlegheit og refleksjon. Eigen lysplan vert ikkje vurdert i planarbeidet
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Forbod mot nye enkeltavkøyringar vidareførast i ny plan	Sjå føresegner 1.5.5 a)
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Evt. kryssingar av løyper og fv må planleggast planfritt.	Sjå føresegner 1.16 d)
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	I føresegner for plankrav til nye områdar som skal detaljregulerast må det settast krav til at ein ved utarbeiding av reguleringsplanar i størst mogleg grad ryddar opp i eksisterande avkøyrslar og parkeringslommer langs fylkesvegen. Det må og stillast krav til at nye kryss og andre tiltak mot fylkesvegen må planleggjast i tråd med normalar gitt i Handbok N100, veg- og gateutforming.	Sjå føresegner 1.5.5 b)
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Klimaomsyna bør inkludert i reguleringsføresegnene. Oppmodar til å ta inn reduksjon i klimagassutslepp som eit tydeleg tema i reguleringsplanen. Den planlagde vurderinga av moglegheiter for å setja krav til miljøvennlige energikjelder og energieffektive bygg, fell inn under dette temaet. Klimavennleg materialbruk og tilrettelegging for ladepunkt for el-biler er dømer på andre tiltak som kan vurderast. Tilrår å setje krav til miljøsertifiserte leverandørar av varer og tenester, samt lavt klimafotavtrykk for heile leveransen ved innkjøp av byggeprosjektet	Sjå føresegner 1.18.1, 2.1.1 d), 1.16. a)
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Hytter og infrastruktur i reguleringsplan bør leggjast utanfor område med myr. Se den regionale klimaplanen.	Sjå føresegner 1.16. a). Myr vert kartlagt i de mest sentrale områdene i planen (sjå rapport frå Biofokus, naturtypekartlegging 2023). Myra er i stor grad sett av med omsynssone der det verker hensiktsmessig. Deler av planen vert endra for å ivareta fleire områder der det vert registrert myr (sjå plankart og planomtale). Det er tatt omsyn til beitedyr i planarbeidet. Det har inngått som eige tema i konsekvensutgreiinga for nye områder. Det er gjennomført et eige medverknadsmøte med beitenæringa undervegs i planarbeidet. Det er innført ein ny føresegn og retningslinje knytt til gjerdebruk (sjå føresegner 1.10). Det er innført ein ny retningslinje angående tinglysing av beiteretten på fritidseigedommar knytt til fritidsbustader (sjå føresegner 2.1.2 og 2.1.3). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Vurder bevaring av lokale kulturminne, føresegner mot riving osv.	Det er ikkje kjennskap til lokale kulturminnet i planområdet, der en slik bevaringsstrategi kan verre aktuelt.
14	Kjersti Helene Kvammen	Ønsker betre ivaretaking av beitenæring og vidareføre gjerdeforbodet.	Det er tatt omsyn til beitedyr i planarbeidet. Det har inngått som eige tema i konsekvensutgreiinga for nye områder. Det er gjennomført et eige medverknadsmøte med beitenæringa undervegs i planarbeidet. Det er innført ein ny føresegn og retningslinje knytt til gjerdebruk (sjå føresegner 1.10). Det er innført ein ny retningslinje angående tinglysing av beiteretten på fritidseigedommar knytt til fritidsbustader (sjå føresegner 2.1.2 og 2.1.3). Merk

				endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
20	Reidun Helene Slåttedalen	Opptatt av beitenæringen og ønsker forbod mot trampoline, fotballnett og lignende som kan utgjøre en fare for dyra på fjellet. Er positiv til gjerdebruk, dersom det ikkje er negativ for beitedyra. Ønsker bestemmelser som hindrar lysforureining. Det bør sikrast straks beplanting etter gjennomført inngrep, slik at det ikkje blir stygge sår i naturen.		Det er tatt omsyn til beitedyr i planarbeidet. Det har inngått som eige tema i konsekvensutgreiinga for nye områder. Det er gjennomført et eige medverknadsmøte med beitenæringa undervegs i planarbeidet. Det er innført ein ny føresegn og retningslinje knytt til gjerdebruk (sjå føresegner 1.10). Det er innført ein ny retningslinje angående tinglysing av beiteretten på fritidseigedommar knytt til fritidsbustader (sjå føresegner 2.1.2 og 2.1.3). Plassering av mindre innretningar til fritidsbruk, f.eks. berbare telt, fotballnett, mindre basseng (obs. tryggleiksreglar i TEK), trampoline, hoppeslott og selskapstelt reknar ein ikkje å vere omfatta av plan- og bygningsloven. Det er innført ein ny føresegn som skal dempe lysforureining (sjå føresegner 1.9). Området satt av til lysløype i førige plan er tatt ut (sjå plankart og planomtale). Føresegner knytt til landskap og estetikk er vidareført og oppdatert i tråd med kommuneplanens arealdel (sjå føresegner 1.15. og planomtale). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
22	Lifjell beitelag	Foreslår å tillate inngjerding av et lite areal rundt hyttene som er egna til å holde sau ute.		Det er innført ein ny føresegn og retningslinje knytt til gjerdebruk (sjå føresegner 1.10).
26	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Vi anbefaler at det i overordna planar blir tatt med rekkefølgekrav i planføresegnene som sikrar tilkopling til avløpsanlegg med tilstrekkeleg kapasitet som blir drifta innanfor løyve etter forureiningslova. Tilknytningar til avløpsanlegg som ikkje overheld reinsekraft eller ikkje har kapasitet medfører ulovleg forureining, uavhengig av storleiken på anlegget og kven som er mynde.		Sjå føresegner 1.4.1 og 1.5
37	Lars Thedin og Inger Bjørkaas Thedin	Ønsker ombygg av hytte på Lifjelltunet for å tilpasse den rullestolbrukarar. Meiner at dette er eit føremål som bør inn i ny plan. Kommunestyret har avvist forslaget tidigare, men nå er forslaget å bygge ut hytta med to takstolar på 120 cm, for å få plass til større bad og soverom.		Sjå føresegner 1.12 om universell utforming. I dette området har det vert en eldre reguleringsplan. Reguleringsplanen gjelder framfor kommunedelplanen med mindre annet er angitt i føresegnene. I planarbeidet vert det vurdert som hensiktsmessig at gjeldande reguleringsplan i dette området opphevast med bakgrunn i klimaomsyn (sjå planomtale og føresegner). Eit slik tiltak som skildra bør avklarast på reguleringsplannivå innanfor rammene som overordna plan gir. Overordna plan legg vekt på at universell utforming av bygg skal prioriterast framfor spesialløsningar.
30	Miljøhygienisk avdeling	Miljøhygienisk avdeling anbefaler at det tas inn et krav i planen om at tilknytning til offentlig vann- og avløpsleidning etter pbl §27-1 og 27-2 andre til fjerde ledd også skal gjelde for fritidsbustader. I dei områda som ikkje blir dekt av kommunalt avløp anbefaler vi at det utarbeides VA-plan for områdene. Dersom hyttefeltet skal ha høy sanitær standard, skal det i reguleringsplanen leggas inn bestemmelser om at det skal det foreligge godkjent VA-plan før det kan gis tillatelse til tiltak. VA-planen skal vise korleis vannforsyning og håndtering av avløpsvann skal løses i planområdet, og planen skal legges til grunn for senere		Krav om tilknytning til offentlig vass- og avløpsleidning etter pbl § 27-1 andre til fjerde ledd og § 27-2 andre til fjerde ledd, gjeld òg for fritidsbustader, jf. pbl § 30-6 (sjå føresegner 1.5.1). Det er stilt krav om VA rammeplan (sjå føresegner 1.5.3)

			detaljprosjektering. Etablering av vann- og avløpsanlegg skal skje i samsvar med godkjent VA-plan for hele planområdet.	
40		Statens Vegvesen	Det bør utarbeidast utfyllande avgjerder og retningslinjer til kommunedelplanen med tanke på rekkefølgekrav (pbl § 1 1 -9 nr. 4). Det må klart gå fram av avgjerdene at rekkefølgekrava sikrar tilfredsstillande kapasitet på vegnettet og trafiksikker framkomme for køyrande, syklistar og fotgjengarar og dessutan tilfredsstillande teknisk infrastruktur. Med infrastruktur blir mellom anna meint køyreveg, gang- og sykkelveg, parkering, avløp, overvatn og energiforsyning.	Sjå føresegner 1.4.1
Nr	G/b nr.	Avsendar	Øvrige innspel som ikkje krev føremålsendring	Kommunens merknad
2	18/6	Lisa Mørkås og Åsmund Dagslet	Ønsker fartsgrense på 50 km/t frå Skaret/Gapet og på 60 km/t frå Bø Camping. Mange kryssingar mellom løyper og veg opplevast som negativt, og fleire kryssingar bør ein difor unngå. Ønske om felles renovasjon med sortering, f.eks. ovanfor gamle Lifjell Hotell.	Det har vært ein dialog med vegeigar (fylkeskommunen) om å sette ned fartsgrensa. Fylkeskommunen kunne ikkje etterkomme ønsket med bakgrunn i at det er eit påbod i norsk lov om å kjøyre etter forhold. Det er tidlegare gjennomført ein fartsmåling i nærleiken av Lifjellstua/Vinterland og det vert ikkje registrert uaktsam køyring. Nye kryssingar av veg og skiløype tillatast ikkje (sjå føresegner 1.16 d). I samarbeid med Irmat er det satt av eit nytt areal til renovasjon ved Kalveliane. Men det vert ikkje aktuelt med kildesorteringsanlegg på dette tidspunkt.
3		Terje Sauar	Ønsker moglegheit for elbillading på Jøn nbu parkeringa. Mogleg forteneeste dersom kommunen driver det sjølv, evt. for ein privat aktør	Innspelet tas med vidare i øvrig arbeidet i kommunen. Det vurderast ikkje som naudsynt å sette av annan areal til elbillading i denne revideringa av planverket. Det vurderast slik at det er tilstrekkeleg plass på avsett hovudparkering til slike anlegg.
4	10/305	Svein Villiam Nilsen	Eigar av 10/305 ønsker muligheten til å sette opp skigård mellom hytte og kjøreveg/skiløype. Meiner at skigard også stopper snøfokk på uteplassen. Ønsker en generell oppmjuking av gjeldene regelverk rundt gjerdebruken. Et gjerde bør kunne brukast for å skilje tomt og vegbane for å forhindre ulykker og skjerme uteplassen mot mykje trafikk i området.	Sjå føresegn 1.10. Gjerde tillatast, men det settast krav om omsyn til beitedyr, og det avgrensast slik at det ikkje vert tillat at gjerde inn heile tomta. Dette for å hindre at stiar og naturlege ferdsevsveggar stengast. Gjerde utformast med ope rekkverk og må ikkje komme i konflikt med friskt/frisiktsoner.
7		Nutestul Velforening, Høgefjell Veilag og Grostul Velforening	Meiner at kommunen bør ta meir ansvar og bidra til realisering av samankoplingsheis og heis i Krinto, samt styrking av stiar og løyper. Har ei forventing om at dei innbetalte midlane blir brukt til ei styrking av sommar- og vinterløyper. Kommunen bør stille forutsetningar om at alle hytteigarar/tomtekjøparar bidreg med løpande kontingent til Løypelaget. Meiner kommunen må legge til rette for infrastruktur til høghastighetslading.	Administrasjonen i kommunen har eit ønske om å prioritere arbeidet med eit sti- og løypeplan for heile kommunen framover. Kommunen har ingen rolle i finansieringa av ski- eller stiinfrastrukturen. Kommunen har ikkje anledning til å krevje inn pengar for å realisere slik infrastruktur eller for å krevje inn kontingent til løypelaget. Kommunen kan krevje inn kostnadene knytt til påkopling/etablering til/av kommunalt vatn, veg og avløp, men ikkje til privat infrastruktur som skiheiser eller kontingenter til foreiningar. Kommunen har per i dag heller ikkje anledning til å støtte eit slik arbeid økonomisk. Det anbefalast at velforeiningane tek dialogen med Lifjell skisenter og etterspør handlingsrommet frå det som

				er igjen av den tidlegare avtalen mellom grunneigarane. Det vurderast at det er sett av tilstrekkeleg areal til hovudparkering, som også kunne nyttast for lading av elbil der. Kommunen har ikkje anledning å støtte etablering av ladeinfrastruktur på Liffjell økonomisk.
10		Liffjell Løypelag	Ønsker tettare samarbeid med kommunen	Administrasjonen i kommunen har eit ønske om å prioritere arbeidet med eit sti- og løypeplan for heile kommunen framover. Samarbeid med tur- og løypelaga i kommunen vil vere sentralt i dette arbeidet.
12		Bø turlag	Bø Turlag ønsker et kart over områda som egner seg til bortoverski for folk flest. I dag er det generelt lite areal tilgjengeleg.	Viser til planlagt framtidig arbeid med eit sti- og løypeplan. Dette tas med vidare som innspel til dette arbeidet.
14		Kjersti Helene Kvammen	Ønsker betre ivaretagelse av beitenæringa og at gjerdeforbudet blir vidareført. Ønsker ikkje ytterlegare utbygging på Jønnebuflåtin - Krinto. Ønsker fleire løyper som ikkje kjem i konflikt med hytter eller veg, og at det leggst til ei sløyfe heilt ut på Jønnebuflåtin. Anten ei ekstra sløyfe på gul løype eller ved å utnytte myra i botnen av Solskinsdalen til ulike sløyfer (evt. lysløype).	I planforslaget foreslår ein at gjerdebruk tillatast, men under vise vilkår (sjå føresegner 1.10). Gjerdeforbudet opphevast med bakgrunn i eit ønske om dette frå blant annet beitenæringa. Der er ikkje foreslått nye utbyggingsområde på Jønnebuflåtin - Krinto. Det vises til planlagt framtidig arbeid med eit sti- og løypeplan. Ønskes om fleire løyper utanfor utbygde områder tas med vidare til dette arbeidet. Lysløypa vert vurdert, men er foreslått tatt ut av planen med bakgrunn i problematikken med lysforureining i området.
20		Reidun Helene Slåttdalen	Meiner at det ved vidare utbygging/fortetting sentralt bør vurderast alternative tilkomst for turstiar og bilveg. Ønsker ikkje scootertrasse i nærleiken av hyttene pga. støyproblematikk. Det bør etablerast ei øvre grense for utbygging, og at vidare utbygging eventuelt skjer nedover. Myr bør vernast mot inngrep. Nemner at ake/leikeområdet ved sidan av skisenteret har en stor verdi for småbarnsforeldre, som bør utviklast og tilretteleggast ytlagare. Er imot innføring av utleieplikt av private hytter. Etterlyser elbilladestasjon på Jønnebu parkeringa.	Sjå plankart, planomtale og føresegner. Det er ikkje lagt inn ein egen løypestrase for snøscooter i planen. Det er ikkje lagt inn nye utbyggingsområde høgare opp i terrenget. Myrområde i sentrale utbyggingsområde vert kortlagt undervegs i planarbeidet (sjå egen fagrappport frå Biofokus). Fleire av disse er lagt inn med eit eige arealformål og ein omsynssone på 15 meter. Det er ikkje lagt inn nye utbyggingsområde i områder med myr, og fleire av eksisterande utbyggingsområde er justert for å kunne ivareta myra. Kommunen meiner at det er tilstrekkeleg areal på hovudmarkeringa for evt. etablering av ladestasjonar for elbil, men kommunen har ikkje anledning til å støtte etablering av desse økonomisk på noverande tidspunkt. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
21		Ingrid Sanda Ytterbøe og Elise Sanda Ytterbøe, Trygve Sanda, Henrik Sanda og Lars Erik Sanda	Ønsker ikkje bygging av lysløype på sine eigendomar på område R2. Positive til ny løype i område, men ikkje med lys	Planlagt lysløypestrase er tatt ut av planen (sjå plankart). Innspelet tas med vidare i framtidig arbeid med eit sti- og løypeplan for heile Midt-Telemark kommune
22		Liffjell Beitelag	Liffjell Beitelag ønsker at kommunen sørger for utvida utmarkstilsyn med avgrensa politimynde i sommarferiesesongen for å redusere utfordring med lause hundar.	Innspelet tas med vidare i øvrig arbeid i kommunen. Det kan ikkje avklarast i planarbeidet.
22		Liffjell Beitelag	Liffjell Beitelag ønsker haldningsskapande arbeid med omsyn til hundeeiers plikter og båndtvang i hele beitesesongen.	Innspelet tas med vidare i øvrig arbeid i kommunen. Det kan ikkje avklarast i planarbeidet.

33		Barnas Turlag Midt-Telemark	Ønsker at det som er igjen av slakare og ikkje utbygd turterreng blir skjerma frå vidare utbygging (områda frå parkeringa og opp mot Krinto, Bøkstulnatten og Andebudalen). Det opplevast at nærfjellet har blitt mindre tilgjengeleg med dagens utbygging, med store inngrep som stort sett fjernar både opphavleg terrengformasjon og naturleg vegetasjon. Utebelysning opplevast også som relativ omfattande, og det er en risiko for at det snart må veljast andre stader enn Lifjell frå Bøside, for å finne urørt fjellterreng eller for å sjå stjernehimelen som er tilgjengeleg for barnegrupper. Et viktig poeng er at det ikkje er topptur eller lengde på turen som er hovudattraksjonen for målgruppa, men sjølve turen og det barna finn undervegs i naturen. Etterlyser at en samanhengande sti- og løypenett prioriterast, samt bevaring av koller og små utsiktspunkt. Ønsker ikkje skiheiser lenger opp i fjellet. Viser til alternativ hytteutbygging med mindre terrenginngrep.	Det er ikkje forslått nye utbyggingsområde i planen. Det er innført ein ny føresegn som skal dempe lysforureining (sjå føresegn 1.9). Det er utført ein naturtype- og myrkartlegging. Fleire av funna er tatt inn og er synleggjort i planen (sjå plankart). Føresegn om planfri kryssing av veg og skiløype er vidareført (sjå føresegn 1.16 d)). Alpinanlegget mot høgfjellet er tatt ut av planen med bakgrunn i eit konflikt med vassressursloven. Føresegn for landskap og estetikk er vidareført og samordna med føresegn i kommuneplanens arealdel (sjå føresegn 1.15). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
34 og 38		Olav og Håkon Farnes	Ønsker bedre tilrettelegging for å komme seg opp til høgfjellet. Ønsker realisering av sambindingsheisen, og da gjerne som stolheis med sommerbruk. Framhever viktigheten av å styrke eksisterende næring, men at en storstilt alpinsatsing ikkje lenger er realistisk. Ønsker at det etablerast både turveg og skiløype frå området H7/H8/S1-2 til Fjellstul.	Det er vurdert at det er ikkje ønskeleg med vidare tilrettelegging oppover mot høgfjellet, som aukar arealbeslaget (for eksempel i form av veg eller heis). Det er vidare inngrep i eit område med sårbar natur og vil også ha negative konsekvensar for beitenæringen. Forbetring av eksisterende stiar tillatast dersom viktige økologiske funksjonar, til dømes våtområder, vert oppretthalde (sjå føresegn 2.3.1).
35		Tor Henning Forberg, Gunnar Amundsen og Kristin Sarmon Gundersen	Ønsker realisering av sambindingsheis, men ikkje heis i Krinto. Nye hyttefelt bør ikkje byggas i nærleiken av eksisterende rekreasjonsområde. Framhevar viktigheta av samanhengande løypenett for eksempel ved å kope saman Vihus og Lifjell, og unngå kryssingar.	Reguleringsplanen for sambindingsheisen er godkjent. Kommunen har ikkje anledning å støtte tiltaket økonomisk. Rekreasjonsområde er ivarettatt i stor grad i planforslaget (sjå plankart, planomtale og føresegn). Innspelet om løypenett tas med vidare i arbeidet med ein ny sti- og løypeplan. Føresegn om planfri kryssing av veg og skiløype er vidareført (sjå føresegn 1.16 d)).
43		Visit Bø	Meiner at det bør krevjast høgare døgnavgift for bubilparkering som går til inntekt for tur/løypelag. Støtter Mimirs anbefaling om å bevare area som er satt av til aktivitetar og heiser.	Innspelet om døgnavgift tas med vidare i arbeidet i kommunen. Deler av det planlagde alpinanlegget vert i konflikt med vassressursloven og vert derfor tatt ut av planen (sjå plankart og planomtale). Det er gjennomført eit dialogmøte med sentral næringsaktør og gitt moglegheit til å foreslår ein alternativ plassering.
Nr	G/b nr.	Avsendar	Innspel om kommunal markagrense	Kommunens merknad
12		Bø Turlag	Ønsker markagrense ved 800 meter	Ein kommunal markagrense kan enten markerast gjennom ein omsynssone eller ein ikkje juridisk linje. Det vil si ein kommunal markagrense kan kun verre av retningsgivande karakter. Det er foreslått ein utviding av eksisterande omsynssone i planforslaget (sjå plankart og planomtale). Det er heller ikkje lagt inn nye utbyggingsområde i urørte område i planforslaget.
13		Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Ønsker i utgangspunktet ikkje bygging over tregrensa (cirka 700 moh) eller i sårbart terreng, som er nasjonal praksis. Mener at langsiktige utbyggingsgrenser vil gi forutsigbarhet, i motsetning til hyttebygging som stadig tøyser grensene. Tilrår streng byggegrense mot snaufjellet og høgdedraga i det nære landskapsrommet	Det er tatt omsyn til i planforslaget (sjå plankart og planomtale). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24

14	Kjersti Helene Kvammen	Markagrense vest for H7/nord for H15	Ein kommunal markagrense kan enten markerast gjennom ein omsynssone eller ein ikkje juridisk linje. Det vil si ein kommunal markagrense kan kun verre av retningsgivande karakter. Det er foreslått ein utviding av eksisterande omsynssone i planforslaget (sjå plankart og planomtale). Det er heller ikkje lagt inn nye utbyggingsområde i urørte områder i planforslaget.
22	Lifjell beitelag	Ikke utvide arealet for hyttebygging	Det er tatt omsyn til i planforslaget (sjå konsekvensutgreiing, plankart og planomtale). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
35	Tor Henning Forberg, Gunnar Amundsen og Kristin Sarmon Gundersen	Ønsker en markagrense i botn av Bøkstulnatten og Krintofjellet.	Ein kommunal markagrense kan enten markerast gjennom ein omsynssone eller ein ikkje juridisk linje. Det vil si ein kommunal markagrense kan kun verre av retningsgivande karakter. Det er foreslått ein utviding av eksisterande omsynssone i planforslaget (sjå plankart og planomtale). Det er heller ikkje lagt inn nye utbyggingsområde i urørte områder i planforslaget.
12	Bø Turlag	For å sikre beitenæring på Lifjell forslår Bø turlag at det (1) må etablerast en markagrense på kote 800 m i botnen av Krintokleiva. Områdene utenfor grensa bør båndlegges/fredes, og kompensasjon for grunneiere må vurderes. (2) Jønnbuflåtin, myra vest for hyttefeltet og skråninga opp mot Bøkstulnatten bør fredes/båndlegges til friluftsmål. (3) Nederste del av Krintokleiva er skjermet mot vind og bør tilrettelegges for skileik. Dette inkluderer bla. Kalveliene og Solskinsdalen som ligger inn under område F1 i eksisterende kommuneplan. (4) Ingen hyttebygging utenfor markagrensa fra bunnen av Krintokleiva og oppover, og ingen hytter ovenfor eller utenfor eksisterende hyttefelt. (5) Det må sikres gode turstier og løypetraseer innover fjellet som leder folk utan å komme i konflikt med naturinteresser og beitebruk. (6) Ingen veg bygges opp Krintokleiva og Glekse. (7) Ingen flere skiheiser etableres, med unntak av sammenbindingsheisen som er under arbeid, og (8) all vidare hyttebygging skjer ved fortetting	1) Det er tatt omsyn til i planforslaget, ved at eksisterande omsynssone for friluftsliv ble utvida - kommunal markagrense. At kommunen vurderer at området ikkje bør byggast ut gir ikke grunnlag for økonomisk kompensasjon for grunneiere. 2) Det er tatt omsyn til i planforslaget med bakgrunn i naturtype- og myrkartlegginga som ble gjennomført i juni 2023. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24 3) Formål for idrettsanlegg/skileikområde blir vidareført. Det er ønskeleg med fortetting øvst i Kalveliane, men det stillast krav til fellesplanlegging og at ski- og friluftskvalitetane i dette område ikkje forringast. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24 4) Det vert ikkje foreslått nye utbyggingsområde. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24 5) Innspelet tas med vidare i arbeidet med eit sti- og løypeplan for heile kommunen 6) Det er tatt omsyn til i planforslaget 7) Sambindingsheisen og heis C (tidlegare heis F) er foreslått vidareført - aktivitetstilbodet knytt til skisenteret/vinterland vurderast å vere eit viktig stad for både lokalbefolkninga og besøkande og da særleg for barn og unge. Det er derfor ønskeleg å bygge opp under aktiviteten skisenteret/vinterland legger til rette for, så langt det let seg gjere. Heisanlegget høgare opp i terrenget er tatt ut med bakgrunn i at desse er i konflikt med vassressurslova. 8) Det er ikkje foreslått nye utbyggingsområde, men eit nytt område øvst i Kalveliane for fortetting (krav om felles planlegging, krav om at kvalitetane for ski- og friluftsliv i området ikkje forringast). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
7	Nutestul Velforening, Høgefjell Veilag og Grostul Velforening	Ønsker ikke vidare utbygging oppover mot fjellet. Ønsker byggegrense og bevaring av dagens "belte" mot høg fjellet.	Det er tatt omsyn til i planarbeidet (sjå plankart og planomtale). I ein kommuneplan er det arealformål som er bindande for arealbruken. Ei kommunal markagrense (her forslått gjennom ein omsynssone for friluftsliv) har først og fremst retningsgivande karakter. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24

28		Kjernegruppa, Bærekraftig liv i Bø	Etterlyser ei grense for utbygging på Lifjell utafor eit berekraftsperspektiv. Frykter verditap av området for både lokalbefolkninga og besøkjande om det bygges for mange hytter, og ønsker derfor ei verddivurdering av hytteutbygginga sett opp mot naturmangfald/miljøomsyn. Meiner at utbygginga vil påverke allemannsretten og det å kunne utøve friluftsliv negativt.	Det er tatt omsyn til i planarbeidet (sjå plankart og planomtale). I ein kommuneplan er det arealformål som er bindande for arealbruken. Ei kommunal markagrense (her forslått gjennom ein omsynssone for friluftsliv) har først og fremmast retningsgivande karakter. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
29		Margit Ims	Etterlyser (1) at det blir satt ei grense (markagrense) for vidare utbygging utifrå natur- og miljøomsyn og omsyn til friluftsliv, slik som eksempelvis kryssing av veg og skiløyper. (2) Muligheter for opplæring om Lifjell i barnehager og skoler, og (3) et artsregnskap, vern av myrområder, beitemarker, dele/utleieordningar på hytter og oppfølging av Den europeiske landskapskonvensjonen. Det er også viktig at skileikområda sikrast for allmenta.	1) Det er foreslått en kommunal markagrense i form av ei utvida omsynssone for friluftsliv. Ei kommunal markagrense er av retningsgivande karakter. Det er arealformåla som er bindande for arealbruken. Det er gjennomført ei naturtype- og myrkartlegging. Resultat av denne er tatt omsyn til i utarbeiding av planforslaget. Det er vidareført kravet om planfri kryssing av veg og skiløyper (sjå føresegner). 2) Innspelet tas med vidare i arbeidet i oppvekstsektoren. 3) Skileikområda er i stor grad vidareført, samt at det er lagt ut eit nytt område til formålet. Det er gjennomført ein naturtype- og myrkartlegging i juni 2023 som er tatt omsyn til i planarbeidet (sjå konsekvensutgreiing, plankart og planomtale). Landskapsomsyn er innarbeidd i planforslaget (sjå planomtale, føresegner og konsekvensutgreiing). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
31		Anders Hefre	Uttrykker sin bekymring for at ein del av den lokale identiteten kan gå tapt om det blir tillat meir utbygging på Lifjell. Det blir vist til at området er lite og at karakteren forandrast raskt. Etterlyser markagrense .	Det er foreslått ei kommunal markagrense i form av ei utvida omsynssone for friluftsliv. Ei kommunal markagrense er av retningsgivande karakter. Det er arealformåla som er bindande for arealbruken. Det er ikkje lagt ut nye utbyggingsområde i urørte naturområde i planforslaget. Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
32		Dag-Øyvind og Ingvil Olsen Djuvik	Etterlyser markagrense. Ønsker ikkje meir utbygging av korkje hytter eller infrastruktur på Lifjell. Ønsker ikkje realisering av heis/veg oppover i fjellet. Eksisterande stiar/løyper må takast i vare, og ikkje byggast inn. Vegane inn i hyttefelt må vere frakomleg med barnevogn, rullestol og lignande og ikkje vere stengt av med bom. Ønsker at det blir tatt omsyn til lysforureining (f.eks. avslått lysning når hyttene ikkje er i bruk).	Det er foreslått ei kommunal markagrense i form av ei utvida omsynssone for friluftsliv. Ei kommunal markagrense er av retningsgivande karakter. Det er arealformåla som er bindande for arealbruken. Det er ikkje lagt ut nye utbyggingsområde i urørte naturområder i planforslaget. Deler av det planlagte alpinanlegget er tatt ut av planen med bakgrunn i at delar av traséen vil vere i konflikt med vassressurslova. Heis C (tidligere heis F) og heis D (samanbindingsheis) er vidareført i planen (sjå plankart, planomtale). Det er innført ei føresegn som skal dempe lysforureining. Planlagt lysløype er ikkje viderført i planforslaget av omsyn til lysforureining. Det er kommunen som gir samtykke til bompengerelevans på private veger. Framkome og tilgang er viktig. Det er det lagt vekt på i planforslaget gjennom føresegn 1.16 c). Merk endring etter vedtaket i formannskapet 11.03.24
Nr	G/b nr.	Avsendar	Innspel til planprogram	Kommunens merknad
12		Bø turlag	Bø turlag mener at kommunen må (1) sikre tilstrekkeleg med urørte områder. Vil sjå at tilhøvet mellom utbygging og urørt natur drøftast i planprosessen. (2) Avklare brukergupper. Aktuelle spørsmål i denne samanheng er kven og kor mange skal ein utvikle for, kva kvaliteter etterspør ulike brukergupper, lokalbefolkning mf. (3) Gjennomføre konsekvensutgreiing for natur og friluftsliv, både generelt og konkret for føreslått arealdisponeringar.	Innspel med relevans for planprogram er svart ut der.

13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Interessene til barn og unge bør utredast. Ved sidan av gode møteplasser, må det leggest særleg vekt på trafikksikre løysingar og gode gang- og sykkelløysingar.
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Kommunedelplanen må legge rammer for å sikre trafiktryggleiken langs fv 3332 og elles i området. Lokalisering av aktiviteten og planlegging av stiar, vegar og løyper må vurderast i planarbeidet.
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Automatisk freda kulturminne er ikkje kartlagt i KDP området. Dvs. at KDP ikkje vil ha direkte rettsverkan for AFK, som igjen vil seie at det må vurderast i kvar enkelt reguleringsplan. Dersom kommunen ønsker å få avklart tilhøvet til AFK i kommuneplanens arealdel, må dette takast opp med regional kulturminneforvaltning. Kommunen må koste undersøkingar som er naudsynte for å kunne vurdere om utbygging kjem i konflikt med AFK, jf. Kulturminnelova § 10.
13	Vestfold og Telemark Fylkeskommune	Evt. vurder bevaring av lokale kulturminne.
16	Bård I. Freberg	Ønsker at vidare fortetting og arealbeslaglegging skjer i eit folkehelseperspektiv. Få areal som er egna til ein del brukergupper "nede", og høgfjellet er vêrutsett.
22	Lifjell Beitelag	Foreslår beitebruksplan, som ei oversikt over beiterettar i område.
25	Direktoratet for mineralforvaltning (DIRMIN)	DMF anbefaler at kommunen gjennom planarbeidet oppretter kontakt med NGU for å hente inn yttarlegare informasjon om registreringer. DMF anbefaler at kommunen også gjennom planarbeidet vurderar om planen påverker tilgangen til ressursane heilt sør i planområdet (registrert sand- og grusforkekomst med liten betydning) på kort og lang sikt.
26	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Forventer at kommunen gjennomfører endringer i planen som følgje av endringar i nasjonale føringar. Viser til rundskriv T-2/16 frå Klima- og miljødepartementet, Nasjonale og vesentlege regionale interesser på miljøområdet – klargjering av miljøforvaltninga sin innsigelsespraksis (revidert februar 2021) og rettleiaren Arealdelen i kommuneplanen, sjå https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kpa/id2904728/
26	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Anbefaler at eit viktig tema i arbeidet blir å gjennomgå ikkje-realisererte byggeområde i kommunedelplanen, og på grunnlag av ny kunnskap og nye føringar identifisere område som t.d. bør til bakeførst til LNF-område fordi dei er i strid med omsynet til jordvern, naturmangfald, myr o.l., eller som det ikkje er behov for. Dette bør nemnast i planprogrammet. Kommunen må vidare ikkje legge opp til ei større utbygging enn det det reelt er behov for.

26	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Etterspør ei meir detaljert KU som viser kva metoder som skal nyttast. I forskrift om konsekvensutgreiingar § 13 tredje ledd står det at for kommuneplanens arealdel skal forslaget til planprogram skilje mellom krav til utgreiing av enkeltområde og krav til utgreiing av planen som heilskap. Tilsvarande gjeld òg for kommunedelplanar. Planmynda skal klargjere kva dokumentasjon som skal følgje forslag til nye utbyggingsområde.
26	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Saknar ei nærare drøfting av målsettingar om berekraft i samband med rullering av kommunedelplan for Lifjell. I Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019–2023 står det at kommunane skal legge FNs berekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanlegginga. Dette må takast inn i planprogrammet, og det bør drøftast kva dette betyr for kommunedelplan for Lifjell og korleis planlegginga kan bidra til at vi når måla. Vi ser at det er enkelte mindre myrreal innanfor planområdet, også innanfor byggeområde i gjeldande plan. Noko av dette kan vere naturtypar av opptil nasjonal interesse etter Miljødirektoratets instruks. Det bør derfor gjerast kartlegging av myrer innanfor planområdet etter instruksen, og desse bør eventuelt tilbakeførast til LNF-område.
26	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Innanfor planavgrensinga er det ganske store areal med eldre barskog (hogstklasse 5). Her er det generelt stort potensial for forekomst av naturkvalitetar av opptil nasjonal interesse, mellom anna knytt til naturtypane «gammel granskog» og «gammel furuskog». Areal som er foreslått endra frå LNF til byggeområde bør derfor undersøkast etter standard metodikk (Miljødirektoratets instruks, NiN). Slike utgreiingar bør gjennomførast på eit overordnet plannivå, på bakgrunn av at interesseavvegingar med omsyn på naturmangfald i nokre tilfelle er avgjerande for om føreslåtte byggeområde kan realiserast eller ikkje og for å skape tilstrekkeleg føreseieleg vilkår. Dette gjelder til dømes der større delar av eit foreslått byggeområde har naturkvalitetar av nasjonal interesse. Vi rår også til at det blir gjort tilsvarande utgreiing av naturmangfald for eksisterande område der det ikkje er utarbeidd reguleringsplan, dersom naturmangfaldet i området tidlegare ikkje har vore utgreidd. Vi registrerer at kommunen har spela inn og foreslått NiN-kartlegging. Etter det vi har kjennskap til nå er ikkje dette området planlagt utgreidd i løpet av 2022 i regi av Miljødirektoratet. Kommunen må derfor sjølv ta initiativ til og få kartlagt naturmangfald innanfor planområdet, der det er naudsynt

25		Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Nedfartar i gjeldende planfoslag er til dels lagt heilt over bekkeløp. Vi ser at ei slik planløyising er i strid med forskrift om rammer for vassforvaltninga, rikspolitiske retningslinjer for vern av vassdrag; 016/6 Lifjellområdet og vannressurslovens føresegner om kantvegetasjon. På denne bakgrunnen vurderer vi at nokre av dei planlagde alpinløypene/nedfartane i gjeldande kommunedelplan som ennå ikkje er bygd – i nedbørfeltet til bekk frå Fjellstuldalen/Skårfjell – bør takast ut av planen i den føreståande rulleringa. Vi vurderer at planlagde nedfartar i hovud- og sideløp til den aktuelle bekken er strid med vassforskrifta, RPR for verna vassdrag samt vassressurslovens føresegner om kantvegetasjon.	
25		Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Overvannshåndtering må vurderast ved vidare utbygging mtp klimaendringar, og for å unngå frigjeri av klimagassar ved utbygginga gjennom graving, masseutskifting osv.	
26		Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Det må gjennomgåande takast omsyn til forventade framtidige klimaendringar gjennom klimatilpassing av planar for utbygging, sjå Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing (2018) og tilhøyrande rettleiar om klimatilpassing. Viser til DSB sin temarettleiar Klimahjelperen, Klimaprofil for Telemark og NVE sitt faktaark 7/2018 Hvordan ta hensyn til klimaendringar i arealplanleggingen	
26		Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Ved utarbeiding av eit budsjett for klimautslepp som følgje av arealbruksendringar, forventes ein detaljert vurdering av djupe og grunne myrar. For store myrreal som kan bli rørt av tiltaket bør myr djupn målast. For omdisponering av myr har Regionale klimaplanar for Telemark/regional planstrategi for Vestfold og Telemark strategi for auka karbonbinding i jord, som inneber å ta særskild vare på og å unngå omdisponering av myrområde og eldre skog. Det er derfor tilrådd at tomter blir lagt utanfor slike områder.	
26		Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Oppfordrar kommunen til å gå gjennom gjeldande plan og vurdere på nytt eksisterande område som er lagt til rette for over tregrensa. Ei utbygging i eit sårbart terreng som kan gje nær- og fjernverknader bør unngåast, det gjeld både vidareføring av tidlegare planlagde hytteområde og tilrettelegging av nye område over tregrensa.	
24	9/2 64	Helle Dønvik og Tomas Krafft	Naturvern, miljøvern og hensyn til beitedyr prioriteres og fremheves som et overordnet mål i planen.	

36	Naturvernforbundet i Midt-Telemark	<p>Ønsker at planprogrammet i betydelig sterkere grad vektlegger konsekvensene av arealinngrep for naturmangfold. Mener (1) at naturens tilstand på Lifjell må vurderast i sammenheng og ikke bare tilknyttet til enkeltsaker. (2) At en bør legge opp til fastsetting av markagrense. (3) Planprogrammet bør formulere eit «skånsamheitsprinsipp» knytt til tyngre tekniske inngrep, slik at ein til dømes unngår unødvendig sprenging og fylling av masser. (4) Det bør stillast krav til dimensjonering og estetisk utforming av nye fritidsbustader, slik at desse ikkje blir for ruvande og skjemmaende i landskapet. (5) Areal satt av til vintersportanlegg i gjeldende plan er for omgangsrike og bør reduserast med bakgrunn i de store arealinngrep dette ville medføre. Forventer også at vedtatte arealstrategier følges opp og etterlyser en bedre definisjon av fortetting i forhold til Lifjell.</p>	
40	Statens Vegvesen	<p>Påpeker (1) viktigheten av at arealutnytting og planlegging blir gjennomført i tråd med nasjonale føringar. Dette betyr å planlegga for redusert behov for transport, og etablera gode løysingar for gåande og syklande, og dessutan kollektivtrafikk der folk ferdist. Vidare (2) at det er viktig at veksten i persontrafikk blir tatt med gonge, sykkel eller kollektiv. Må også (3) vurdere trafiksikkerhet særskilt for nye utbyggingsområder</p>	
42	Noregs vassdrags- og energidirektoratet (NVE)	<p>Kommunens råd om å gjere FN sine berekraftmål til ein del av planarbeidet. Regjeringa forventar, både i Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019–2023 og i Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing, at kommunane legg dei høye utslippsalternativa frå nasjonale klimautgreiingar til grunn for sin arealplanlegging.</p>	
42	Noregs vassdrags- og energidirektoratet (NVE)	<p>Til kartelegging av skred- og flomfare rår vi til at kommunen bruker (1) aktsemdkart i NVE Atlas som utgangspunkt for avgrensing av fareområde for skred i bratt terreng. I praksis vil truleg (2) aktsemdkartet for snøskred vise yttergrense for alle skredtyper. (3) Aktsemdkart for flaum blir lagt til grunn for å fastsette omsynssone flaum i kommuneplanens arealdel. Detaljeringsgraden i kartet er tilpassa kommuneplannivået, og er egna til bruk som eit første vurderingsgrunnlag i KU og/eller ROS-analyser knytt til kommuneplanen. Dersom reell fare ikkje er avklart, er det viktig å nytte aktsemdområda til å avgrense omsynssoner og sette krav om reguleringsplan før de kan gi løyve til tiltak. Det er eit viktig prinsipp å avklare reell naturfare på siste plannivå, jf. H5/18 «Samfunnsikkerhet i planlegging og saksbehandling»</p>	
42	Noregs vassdrags- og energidirektoratet (NVE)	<p>Viser til rettleiar 4/2022 «Rettleiar for handtering av overvatn i arealplanar»</p>	

		energidirektorat (NVE)		
42		Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)	Alle vassdrag bør merkast tydeleg i plankartet. For å gi god oversikt og sikre god styring med vassdrag og vassdragsnære areal, rår NVE til at kommunen nyttar arealbrukskategorien "Bruk og vern av sjø og vassdrag", jf. pbl. § 11-7 nr.6, til å merke alle vatn, elvar og bekkar.	
42		Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)	De må legge opp til ein arealbruk som ikkje reduserer verneverdiane knytt til vassdraget. I konsekvensutgreiinga bør det gå fram som eige vurderingstema korleis nye planlagde tiltak påverkar verneverdiane i vassdraget.	
43		Visit Bø	Etterlyser langsiktig plan for sti- og løypenettet, se eksempelevis Hallingdal for inspirasjon for utvikling av sykkeltilbudet. Lifjell er både hytte- og turistdestinasjon og samarbeid med grunneiere er særdeles viktig. Mener at vidare utbygging må bidra økonomisk til attraksjonsutvikling av Lifjell som destinasjon.	
43		Visit Bø	En reisemålsutviklingsprosess er noe Visit Bø har sett på via forprosjektet om bærekraftig reisemålsregistrering. Destinasjonen som helhet mangler en helhetlig langsiktig strategi. En reisemålsutviklingsprosess for bare Lifjell vil ikke være å foretrukke, men en samlet mulighetsanalyse for reiselivet i Midt-Telemark regionen er et behov. Visit Bø ønsker å ta dette arbeidet opp høsten 2022.	

Vedlegg 2 - Innspel til høring av planforslaget med kommentarer

PLANFORSLAG